ክርስቶስ ማን ነው?

303 ወሳኝ ጥያቄዎች!

የኢየሱስ ማንነት ጉዳይ

1. በሐዋርያት ሥራ 2:36 ላይ "እንግዲህ እግዚአብሔር ይህን እናንተ የሰቀላችሁትን <u>ኢየሱስን</u> <u>ጌታም ክርስቶስም እንዳደረገው የእስራኤል ወገን ሁሉ ይረዳ።"</u> ይላል። ታድያ እግዚአብሔር ኢየሱስን "ጌታ " ካደረገው መጀመርያ ምን ነበር? "ጌታ" የሚለው የክብር መጠርያ ከሆነ ያስኬዳል። ነገር ግን "አምላክ" በሚለው ትርጉም ከሆነ የማይመስል ነው። ለምን ቢሉ ከጊዜ በኃላ "ጌታ (አምላክ) መሆን ይችላልን? ጥቅሱ የሚለው "ጌታም ክርስቶስ እንዳደረገው የእስራኤል ወገን ሁሉ ይረዳ" ነው። ይህ ማለት ደግሞ በትክክል ጌትነትን ከጊዜ በኃላ ነው ያገኘው የሚል ነው። አምላክ ደግሞ ዘላለማዊ ነው። ኢየሱስ እንዴት አምላክ (ጌታ) ሊባል ይቻለዋል?

2 መጽሐፍ ቅዱስ በሉቃስ ወንጌል 22: 3 -5 "ሰይጣንም ከአሥራ ሁለቱ ከተቆጠረው አንዱ በነበረው የአስቆሮቱ በተባለው በይሁዳ ገባበት፤ ሄዶም እንዴት አሳልፎ እንዲሰጣቸው ከካህናት አለቆችና ከመቅደስ አዛዦች ጋር ተነጋገረ። እነርሱም ደስ አላቸው፥ ገንዘብም ሊሰጡት ተዋዋሉ። እርሱም በነገሩ ተስማማ።" ይላል። ሰይጣን በይሁዳ ገብቶ ኢየሱስን አሳልፎ እንዲሰጥ ካደረገውና ክርስትያኖች እንደሚሉት ኢየሱስም ተይዞ ከተሰቀለ ሰይጣን ለክርስቲያኖች ባለ ውለታ ሆኗል ማለት ነው። ለምን ቢሉ ክርስትያኖች እንፈሚሉት በኢየሱስ መሰቀል ነውና "ድነው ከኃጢአት ነጻ የወጡት፤ ገነትም ወራሽ የሆኑት።" ይህ ነው የክርስትና መዳኛ መንገድ። ስለዚህ ሰይጣን በይሁዳ ገብቶ ኢየሱስን አሳልፎ እንዲሰጥ አደረገው። ከዚያም ክርስትና እንደሚለው ኢየሱስ ተይዞ ተሰቀለ። በጥሞና ካስተዋልነው ክርስትያኖች "ድነናል" ያሉበት "ስቅለት" እንዲሳካ ሰይጣን ግንባር ቀደም አስተዋጽኦ አበርክቷል። የመዳኛውን መንገድ ዘርግቷል።

ታድያ የክርስትና አብዩ አስተምህሮትና መዳኛው የሰይጣን ሊሆን አይደል? ሰይጣን በይሁዳ ገብቶ ኢየሱስን አሳልፎ እንዲሰጥ ባያደርግ ኖሮ ስቅለት ይሳካ ነበር? ክርስትና እንደሚለው ክርስቶስ ባይሰቀል ክርስትያኖች ከኃጢአት ይነጹ ነበርን? ክርስትና የሚባል እምነትስ ይኖር ነበርን? በፍፁም!! ታድያ እንደ ሰይጣን ማን መልካም ሰሪ አለ? እየሱስን አሰቅሎ ክርስትያኖችን አድኖ የለም እንዴ?

3 ኢየሱስ ሰው መሆኑ በማቴዎስ 8:20 ማቴዎስ 9:6 ፣ ማቴዎስ 17:19 ፣ ማቴዎስ 17:22፣ ማቴዎስ 19:28፣ ማቴዎስ 20:18፣ ማቴዎስ 20:28፣ ማቴዎስ 24:27፣ ማቴዎስ 24:30፣ ማቴዎስ 25:31፣ ማቴዎስ26:2፣ ማቴዎስ26:24፣ ማቴዎስ26:45፣ ማቴዎስ26:64 ፣ ማርቆስ 9:31፣ ማርቆስ10:23፣ ማርቆስ10:45፣ ማርቆስ13:29፣ ማርቆስ14:21፣ ማርቆስ14:41፣ ማርቆስ14:6—2 ሉቃስ 7:34፣ ሉቃስ 9:21 —22 ሉቃስ9:44፣ ሉቃስ 9:58፣ ሉቃስ 12:8 ሉቃስ12:40 ፣ ሉቃስ18:31፣ ሉቃስ19:10፣ ሉቃስ21:27፣ ሉቃስ22:69፣ ሉቃስ24:71፣ ዩሀንስ 1:51፣ ዩሀንስ3:13—14 ፣ ዩሀንስ5:27፣ ዩሀንስ6:27፣ ዩሀንስ6:53፣ ዩሀንስ6:62፣ ዩሀንስ8:28፣ እና የሐዋርያት ስራ 7:55—56 ላይ ተገልጿል። አምላክ ከሆነ ለምን በርካታ ስፍራ ላይ "የሰው ልጅ" ! "ሰው" ተባለ? አምላክ ሰው ነውን? የሚከተሉት ጥቅሶች አምላክ ሰው እንዳልሆነ ይገልጻሉ፦

ሀ/ " ይዋሽ ዘንድ <u>እግዚአብሔር ሰው አይደለም</u>፤ ይፀፀትም ዘንድ የሰው ልጅ አይደለም።" ?ዘኁልቁ 23:19)

ለ/ "የእስራኤል ክብር የሆነው እግዚአብሔር አይዋሽም፤ አይፀፀትም፤ <u>እርሱ ይፀፀት ዘንድ ሰው</u> አይደለምና።" (1ኛ ሳሙኤል 15:29)

ሐ) "እኔ በመካከላችሁ ያለሁ ቅዱስ <u>አምላክ ነኝ እንጂ ሰው አይደለሁምና</u>፤ በቁጣ አልመጣም።" (ትንቢተ ሆሴዕ 11:9)

"ኢየሱስ ፍፁም ሰው፣ ፍፁም አምላክ ነው" ስንል "አምላክ ሰው ነው" እያልነው ነው። ይህ ታድያ አምላክ ሰው እንዳልሆነ የተገለፀውን መፃረር አይደለምን?

- ◆ሌላው አጠያያቂ ነጥብ ሐዋርያት ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ወይም ከመላእክት የላቀ አካል መሆኑን ከተቀበሉ ክርስቶስ "ሰው" ብለው መጥራታቸው ለምን ይሆን? ሐዋርያት የኢየሱስን አምላክነት ከተቀበሉ በኃላ "ሰው" ነበረ ብለው ማስተማራቸው ክብሩን መንካትና ደረጃውን መቀመቅ መክተት አይሆንምን?
- ◆ይህን ጉዳይ በእዝነ ልቦና ማየት ተገቢ ነው። በስክነትና በጥሞና መፈተሽም ያስፈልጋል። ሐዋርያት ኢየሱስን አይተውታል። አናግረውታል። አብረው ተመግበዋል። ይህን ሁሉ ሲፈጽሙግን ኢየሱስ ልክ እንደ እነሱ ሰብአዊ ፍጡር መሆኑን ቅንጣት ታህል ተጠራጥረው አያውቁም። ታድያ በዚህ ሁኔታ እያለ ኢየሱስ ሰው ሳይሆን "የዓለማት ፈጣሪ አምላክ ነው" ቢባል የሚሰማቸው ድንጋጤና ግርምት እኛ አንድ የምናውቀው ሰው አምላክ ወይም የዓለም ፈጣሪ ነው ብንባል የሚሰማንን ያህል ነው። ለምን? ቢሉ ኢየሱስ በርካታ ሰዋዊ ተግባራት ሲፈፅም ፤ ስኬትና ውድቀት ሲፈራረቅበት፤ ሀሴትና ሀዘን ሲመላለስበት ተመልክተዋል። ታድያ ይህ መሰሉ ሁኔታ የአምላክነት ክብርና ደረጃውን እንዲያስቡ አድርጓቸው ነበር ብሎ ማሰብ ያስኬዳልን? አይመስለኝም!

4 ቆላሳይስ 1:15 ላይ ስለኢየሱስ "እርሱ የማይታየው አምላክ አምሳል ነው፤ <u>ከፍጥረት ሁሉ</u> <u>በፊት በኩር ነው</u>፤" ይላል። እንዲሁም በሮሜ 8:29 ላይ "እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ወሰናቸው። ይኸውም ከብዙ ወንድሞች መካከል እርሱ <u>እርሱ በኩር እንዲሆን ነው</u>።" ይላል። ኢየሱስ "የፍጥረት በኩር" ወይም መጀመሪያ የተፈጠረ ከሆነ. እንዴት ከፍጡርነት አልፎ ፈጣሪ ይሆናል? ይህ ሁኔታ የክርስቶስን ማንነት እንድንፈትሽ አይጋበዝምን?

5 እውነተኛ አምላክ ኢየሱስ ነው ወይንስ እግዚአብሔር? የሚከተሉት ጥቅሶች እግዚአብሔር እውነተኛ አምላክ እንደሆነ ይገልጻሉ ፦

- ◆<u>እርሱ ብቻ ጥበበኛ ለሆነ አምላክ</u>፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ለዘላለም ክብር ይሁን አሜን።" (ሮሜ 16:27) ይህ ጥቅስ "እርሱ ብቻ ጥበበኛ ለሆነ አምላክ ይላል" ጥበበኛው የኢየሱስ አምላክ ብቻ ከሆነ ኢየሱስ ምን ሊባል ነው?
- ◆"እግዚአብሔር ግን እውነተኛ አምላክ ነው፤ እርሱም ሕያው አምላክና የዘላለም ንጉሥ ነው፤ ከቍጣው የተነሣ ምድር ትንቀጠቀጣለች፤ አሕዛብም መዓቱን አይችሉም።" (ትንቢተ ኤርምያስ 10:10)
- ◆ኢየሱስ እንዲህ ይላል <u>"እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ</u> <u>ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት</u>።" (የዮሐንስ ወንጌል 17:3) ታድያ ኢየሱስ አምላክ ከሆነ ለአምላኩ ሲፀልይ "እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት።" ለምን አለ? እየሱስ እውነተኛው አምላክ ራሱ ሳይሆን የላከው አምላክ መሆኑን እንዴት ገለፀ?

6 ከላይ በጠቀስናቸው የክርስትና ሃይማኖት አስተምሮዎች ውስጥ ቀጥተኛና ግልፅ በሆነ መልኩ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ መሆኑን አላስተማረም። ለዚያም ነው በክርስቶስ አምላክነት ዙርያ የማይነጥፉ ጥያቄዎች የሚነሱት። እስቲ አሁን ደግሞ የሚከተሉትን ማገናዘቢያዎች ከስሜታዊንት በፀዳ መልኩ ለማስተዋል እንሞክር። ኢየሱስ አምላክ እንዳለው በሚከተሉት ጥቅሶች ላይ ተገልጿል ፦

- ◆የጌታችን **የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ይባረክ"** (1ኛ ጴጥሮስ1:3)
- ◆ስለ እናንተ እያመሰገንሁ ስጸልይ ስለ እናንተ ማሳሰብን አልተውም፤ የክብር አባት የጌታችን **የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ** እርሱን በማወቅ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ እንዲሰጣችሁ እለምናለሁ። (ወደ ኤፌሶን 1 : 16-17)
- ◆ለወደደንና ከኃጢአታችን በደሙ ነፃ ላወጣን፣ **አምላኩንና አባቱን** እንድናገለግል መንግስትና ካህን ላደረገን ለእርሱ ክብርና ኃይል ከዘላለም እስከ ዘላለም ይሁን አሜን።" (የዮሐንስ ራእይ 1 : 6)

"ለዘላለም የተመሰገነው <u>የጌታ ኢየሱስ አምላክ እና አባት</u> እንደማልዋሽ ያውዋል።" (2ኛ ቆሮንጦስ 11—31)

- ◆"ብርታትንና መጽናናትን የሚሰጥ አምላክ ክርስቶስ ኢየሱስ ስትከተሉ በመካከላችሁ የአንድነትን መንፈስ ይስጣችሁ ይኽውም በአንድ ልብና በአንድ አፍ ሆናችሁ **የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ እና አባት** ታከብሩ ዘንድ ነው። "(ወደ ሮሜ ሰዎች 15 : 5-6)
- ◆"በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ በመንፈሳዊ በረከት ሁሉ የባረከን <u>የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ</u> አባትና አምላክ ይባረክ።" (ኤፌሶን1:3)

- ◆"ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰላት ከሁሉ የሚበልጠው ይህ ነው፤ "እስራኤል ሆይ ስማ! **ጌታ አምላካችን** አንድ ጌታ ነው፤…" (ማርቆስ 12:29)
- ◆"ኢየሱስም። ገና ወደ አባቴ አላረግሁምና አትንኪኝ፤ ነገር ግን ወደ ወንድሞቼ ሄደሽ። እኔ ወደ አባቴና ወደ አባታችሁ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁ ዓርጋለሁ ብለሽ ንገሪአቸው አላት። (የዮሐንስ ወንጌል 20 : 17)
- ◆"በዘጠኝ ሰዓትም ኢየሱስ። ኤሎሄ፥ ኤሎሄ፥ ላማ ሰበቅታኒ? ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ ትርጓሜውም አምላኬ፥ አምላኬ፥ ለምን ተውኸኝ? ማለት ነው። (የማርቆስ ወንጌል 15 : 34 እና ማቴዎስ 27:46)
- ◆"የርህራሄ አባት፤ የመፅናናትም ሁሉ አምላክ የሆነው የጌታችን የኢየሱስ <u>ክርስቶስ አምላክ</u> እና አባት ይባረክ።" (2ኛ ቆሮንጦስ 1:3)

እየሱስ አምላክ እያለው እንዴት ራሱ አምላክ ይሆናል? አምላክ ሌላ አምላክ አለው? ክርስትያኖች የሚያመልኩት አምላክ እራሱ አምላክ አለው ማለት ነውን?

7 በሚከተሉት ጥቅሶች ላይ አምላክ አነድ ብቻ መሆኑ ተገልጿል፦ ሮሜ 3:30፣ 1ኛ ጢሞቴዎስ 2:5፣ ማርቆስ 12:32፣ ያዕቆብ 2:19፣ ሚልኪያስ 2:10፣ 1ኛ ቆሮንጦስ 8:6 ኤፌሶን 4:5-7 እና ዘዳግም 6:4-5። አምላክ አንድ ብቻ መሆኑን ከተስማማን በኃላም ግን ክርስትያኖች ኢየሱስ አምላክ ነው ይላሉ። ለምንድን ነው ታድያ በ1ኛ ቆሮንጦስ 8:6 ላይ "አንድ አምላክ" የተባለው ኢየሱስ ሳይሆን አብ የሆነው? ታድያ ብቸኛው አምላክ አብ ከሆነ የኢየሱስ አምላክነት ምኑ ላይ ነው?

8 አምላክ የማይሞት መሆኑ በ1ኛ ጢሞቴዎስ 1:17፣ ሮሜ 1:21—23፣ ሮሜ 1:25 እና 1ኛ ጤሞቴዎስ 6:16 ላይ ተገልጿል። ኢየሱስ ሟች ነው፤ አምላክ የማይሞት ከሆነ ኢየሱስ ሟች መሆኑ አምላክ አለመሆኑን አያሳይምን? ኢየሱስ ሲሞት "ሰውነቱ" ነው ወይስ "አምላክነቱ" ነው የሞተው? በሰውነቱ ከሞተስ እንዴት ሰው የዓለም ኃጢአት ሊሸከም ይችላል? የአምላክ ወደ ምድር መምጣት ያስፈለገው ሰው ሊሸከመው ስለማይችል ነው ብለው ክርስትያኖች ያምኑ የለም? አቋሞን በማስረጃ ቢያስደግፉ?

9 የሐዋርያት ሦራ 10:28 <u>እግዝአብሔር የናዝሬቱን እየሱስ በመንፈስ ቅዱስና</u> በኃይል ቀባው፤ እርሱም እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለነበረ በደረሰበት ሁሉ መልካም እያደረገ በዲያብሎስ ስልጣን ስር የነበሩትን ሁሉ. ፈወሰ።" ይላል በመጽሐፍ ቅዱስ ኢየሱስ በአንድም ስፍራ ላይ "እግዚአብሔር" ባይባልም ክርስቲያኖች "ኢየሱስ እግዚአብሔር ነው" ይላሉ። እርሱም እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለነበረ" በሚለው ጥቅስ "እርሱም" እና "እርሱ" የሚሉት ቃላት እየሱስን ለመግለጽ በጥቅሉ ውስጥ ስለተገለፁ እንዲሁም ክርስትያኖች እየሱስን "እግዚአብሔር ወልድ" ስለሚሉት ቃላቶቹን በእግዚአብሔርም" ብንተካው "እግዚአብሔርም (እርሱም) እግዚአብሔር (ከእርሱ) ጋር ስለነበረ ይሆናል። ስንት እግዚአብሔር ሆኑ?

ክርስትያኖች ሦስት የሆኑትን "አንድ" ቢሉ እውን ሦስትነታቸውን ትተው አንድ ይሆናሉን? በዚህ ጥቅስ " እግዚአብሔር የናዝሬቱን ኢየሱስ መንፈስ ቅዱስን በኃይል ቀባው " የሚለውን ብናጤን ፣ እግዚአብሔር (አብ) ፣ ኢየሱስ (እርሱንም ክርስቲያኖች "እግዝአብሔር ነው "ይላሉ።) እና መንፈስ ቅዱስ (እንደሚሉት እርሱም ከስላሴዎች አንዱና ራሱም እግዚአብሄር ነው።) ይህ ማለት ከሦስቱ ስላሴዎች እና ራሳቸውም እግዚአብሔር ከሆኑት ፣ አንደኛው እግዚአብሔር ሁለተኛውን እግዚአብሔርን በሦስተኛው እግዚአብሔር ቀባው ማለት ነው። ይህ ትክክለኛ እሳቤ ነው ብለው አእምሮዎን ማሳመን ይችላሉን ?

- 10. ማርቆስ 13፡32 ላይ "ነገር ግን ስለዚያች ቀን ወይም ስለዚያች ሰዓት ከአብ በቀር ፣ የሰማይ መላእክትም <u>፣ወልድም ቢሆን ፣ ማንም አያውቅም</u>።" እንደተባለው ስለ ትንሳኤ ኢየሱስንም ጨምሮ ማንም ከአብ በቀር የሚያውቅ እንደሌለ ተገልጿል። ክርስቲያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ ከአብ እኩል ከሆነ እንዴት የትንሳኤን ጊዜ ማወቅ ተሳነው? አንዱ አምላክ አውቆ ሌላኛው "አምላክ " ሳያውቅ እንዴት ቀረ? ኢየሱስ ሁሉንም የማያውቅ ከሆነ እንዴት አምላክ ነው ልንል እንደፍራለን? አንዳንድ ክርስቲያኖች "ወልድ ሰው ስለሆነ ነው የማያውቀው " ይላሉ።ግና ሰው ብቻ ነውን? ኢየሱስ ወደ ምድር ሳይመጣ በፊትና ወደ ሰማይ ካረገ በኃላ "ወልድ " አይባልምን ታድያ ጥቅሱ " ወልድም ቢሆን " እንጂ "ምድር ሳለ ፣ ስጋ በለበሰ ጊዜ " አይል?
- 11. በዩሐንስ 17፡3 (የ1980 እትም) ላይ እንደተገለጸው "የዘላለም ሕይወትም፣ <u>ብቻህን</u> እውነተኛ አምላክ የሆንከውን እንተንና የላክኸውን ኢየሱስ ክርስቶስን ማወቅ ነው ።" በማለት ኢየሱስ ይፀልይ ነበር ። ኢየሱስ ፀሎቱን ያቀረበው " ብቻህን እውነተኛ አምላክ " ብሎ ለጠራው አካል እንደሆነ ልብ ልንል ይገባል ። ቀጥሎም "እንግዲህ አባት ሆይ! ዓለም ሳይፈጠር ከአንተ ጋር በነበረኝ ክብር በአንተ ዘንድ አክብረኝ " ይላል። (ዮሐንስ 17፡5) እዚህ ላይ ኢየሱስ በአምላክ ዘንድ ለመከበር በፀሎት እየጠየቀ እርሱ ራሱ እንዴት "ብቸኛው እውነተኛ አምላክ" ሊሆን ይችላል? ቆም ብሎ ማገናዘብ አያሻምን?
- 12. ክርስቲያኖች "ኢየሱስ ኃጢአትን ይቅር ማለት ስለሚችል አምላክ ነው" ይላሉ።" በዮሀንስ 20፡23 ላይ "ኢየሱስ ለደቀመዛሙርቱ <u>" ኃጢያታቸውን ይቅር ያላችኋቸው ሁሉ ይቀርላቸዋል ፤</u> የያዛችሁባቸው ተይዞባችኋል አላቸው።" ይላል ታዲያ በዚህኛው ጥቅስ ላይ ደቀመዛሙርቱ ኃጢያትን ይቅር ማለት እንደሚችሉ ተገልጿል። ስለዚህ ደቀ መዛሙርቱንም አምላክ ልንላቸው ይሆን? " አይደለም! ለደቀ መዛሙርቱ ይህን ስልጣን የሰጠው ኢየሱስ ነው! " ሊሉ ይችላሉ ።ግን ይህንን ጥቅስ አላነበቡምን? "ኢየሱስም ደቀመዛሙርቱ ወዳሉበት ቀርቦ እንዲህ አላቸው ፤"ስልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጥቶኛል ፤" ይላል።(ማቴዎስ 28፡18) ስልጣን የራሱ ቢሆን ኖሮ ግን " ስልጣን ተሰጠኝ "ሳይሆን "ስልጣን አለኝ " ነበር የሚለው ስለዚህ ለኢየሱስ ስልጣን የሰጠው አምላክ መሆኑን እንረዳለን ።
- 13. 1ኛ ቆሮቶስ 8፡6 "ለእኛ ግን ሁሉም ነገር ከእርሱ የሆነ ፤ እኛም ለእርሱ የሆነን <u>አንድ</u> <u>አምላክ አብ አለን</u> ፤ ደግሞም ሁሉም ነገር በእርሱ አማካይነት የሆነ ፤ እኛም በእርሱ አማካኝነት የሆነን **አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን።**" ይላል። በዚህ ጥቅስ ላይ "አንድ አምላክ አብ አለን

፤" ሲል አንዱ አምላክ አብ መሆኑን ገልጾ "አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን።" ይላል። ለምን "አምላክ" እና "የጌታ" በሚል በተለያየ መጠርያ ተገለፁ ኢየሱስ "የጌታ" ሲባል አምላክ መሆኑን ለማሳየት ቢሆንማ ለምን አብን "አንድ አምላክ" ብሎ ኢየሱስን "አምላክ "ሳይል "አንድ ጌታ "ብሎ ገለፀው?

ኢየሱስ "ጌታ" ስለተባለ አምላክ ሊባል ይቻላልን? እንዲህማ ከተባለ በመጽሐፍ ቅዱስ እነ ሙሴ (ዘኊልቁ 12፡11፣ ዘኊልቁ 11፡28) መላዕክት (ዘካርያስ 6፡4 ኢያሱ 5፡13-14)፣ዮሴፍ) ዘፍጥረት 42፡33፣ ዘፍጥረት 45፣8-9)፣ ዳዊት (1ኛ መጽሐፍ ነገስት 1፡11-13፣ ኢዮብ (2ኛ ሳሙኤል 11፡11)፣ኤልያስ (1ኛ ነገስት 18፡7) እና ሳኦል (1ኛ ሳሙኤል 24፡8)"ጌታ " ተብለው የተጠሩትን ሁሉ "ጌታ "ስለ ተባሉ ለምን አምላክ አንላቸውም?

14. ኢየሱስ ተዓምር ሲያሳይ ተአምራቱን ያዮ ሰዎች ተደንቀዎል። በማቴዎስ 9፡8 ላይ "ሕዝቡም አይተው ተደነቁ **፤"ለሰውም እንዲህ አለ ሥልጣን የሰጠ እግዚአብሔርን አከበሩ** " ይላል። ታዲያ ይህን ተአምር ያየው ሕዝብ ሁሉ ከሃዲ ነውን? ለምን ቢሉ "ኢየሱስ አምላክ ስለሆነ በራሱ ስልጣን ተአምራቱን አደረገ " ብለው እንደ ዛሬዎቹ ክርስቲያኖች አላመኑም ። "ለሰውም እንዲህ አለ ስልጣን የሰጠ እግዚአብሄርን አከበሩ "ይላል።ታዲያ ኢየሱስ አምላክ ቢሆንና በራሱ ስልጣን ቢኖረው ለምን እግዚአብሔር ይህን ተአምር እንደሰጠው ገለፀ? እግዚአብሔር የአብ የወልድና የመንፈስ ቅዱስ የጋራ ጥምረት ከሆነና "እግዚአብሔር "የሚለው ኢየሱስን የሚጨምር ከሆነ ህዝቦቹ እግዚአብሔርን ሲያከብሩ ኢየሱስንንም ይጨምሩት ነበር። ነገር ግን "ሰው ነው" ብለው አመኑበት። ታድያ ያንን ሁሉ ታላላቅ ተአምራት ያየውንና ኢየሱስን የተከተለውን ህዝብ እምነት ትተን በተቃራኒ ማመን አግባብ ነውን?

15. ከኢየሱስ በፊት የነበሩት ነብያት አምላክ አንድ መሆኑን ፣ ብቸኛና ኃያል መሆኑን ሰብከዋል፤ ሕዝቡም ተቀብሎ አምኗል ። ምእመናን ደግሞ አምላክ በትንሳኤ እለት ለፍርድ እንደሚመጣ ተምረው ተቀብለዋል።መፀሀፍ ቅዱስም አምላክ እግዚአብሔር እንደሚፈርድ በመዝሙር 75፥2 ላይ "እግዚአብሄር "እንዲህ ይላል:- "ፍርዱ የሚሰጥበት ጊዜ ወስኛለሁ፤ በዚያን ጊዜ በቅንነት እፈርዳለሁ" እንዲሁም በመዝሙር 75፥7 ላይ ፡- "በአንዱ ላይ የሚፈርድ ሌላውን ነጻ የሚያወጣ ቅን ፈራጅ እግዚአብሔር ነው።" ሲል ይገልጻል ። ስለዚህ እርሱ እንደሚፈርድ አምነው ተቀብለውታል። በአዲስ ኪዳን ግን ኢየሱስ የተባለ "የአምላክ ልጅ" መኖሩንና እርሱም እንደሚፈርድ ወዘተ ጳውሎስ አስተምሯል። ታዲያ ነገ በትንሳኤ ከኢየሱስ በፊት የነበሩት አማኞች የአምላክን ፍርድ ለማየት ሲጠባበቁ ዳኛው ሌላና ኢየሱስ የተባለ ሰው ሆኖ ሲያገኙት ምን ይመስላቸዋል? ያስተማሩዋቸውን ነብያት "ሐሰተኛ" ሊሉ ነውን? ኢየሱስ በማን አስተምሮት ነው የሚፈርድባቸው?

16. የሉቃስ ወንጌል 2፡52 ላይ <u>"ኢየሱስም በጥበብና በቁመት በሞገስም በእግዚአብሔርና</u> <u>በሰው ፊት አደገ።"</u> ይላል። ኢየሱስ አምላክ ከሆነ እንዴት አምላክ በጥበብ ያድጋል? ከማደጉ በፊትስ? ፍፁም የሆነው አምላክ ሁሉን አዋቂ ነው። የቀድሞውንም፤ የአሁኑንም ሆነ የወደፊቱን ያውቃል ። ኢየሱስ ግን ከዚህ ቡኋላ ነው በጥበብ ያደገው። ታድያ እንዴት አምላክ ይሆናል?

17. መጽሐፍ ቅዱስ (የ1980 እትም) በዕብራዊያን 5፡7-8 ላይ ስለ ኢየሱስ እንዲህ ተገልጿል ፡- "እርሱም በሥጋው ወራት ከሞት ያድነው ወደሚችል ከብርቱ ጩኸትና ከእንባ ጋር ጸሎትንና ምልጃን አቀረበ ፤ **እግዚአብሔርንም ስለመፍራቱ ተሰማለት፤** ምንም ልጅ ቢሆን <u>ከተቀበለው</u> መከራ መታዘዝን ተማረ" ይላል። ክርስቲያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ "አምላክ" ከሆነ አምላክ እንዴት ከልምድ ይማራል? ጥቅሱ ይቀጥልና "እግዚአቢሄርንም ስለመፍራቱ ተሰማለት</u>" ሲል ይገልጻል ።

ኢየሱስ እግዚአብሄር ከሆነ እግዚአብሔርን ራሱን ይፈራልን? ኢየሱስ አምላክን እንደሚፈራ በዚህ ጥቅስ ተገልጿል። ታዲያ "ኢየሱስ አምላክ ነው" ከተባለ እንዲሁም "አምላክ አንድ ነው" ካልን ኢየሱስን የፈራው እራሱን ነው ማለት አይሆንምን።? እንዴትስ አምላክ ራሱን ይፈልጋልን? ወይስ ከሦስት አማልክ ውስጥ አንዱ ሌላኛውን ይፈራል?

18. እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ በሚከተሉት ጥቅሶች ላይ "ኢየሱስን ከሞት ያስነሳው " አምላክ መሆኑ ተገልጿል። እነርሱም ፡- ሮሜ 10፡9፣ ገላቲያ1፡1፣ ኤፌሶን 1፡20-21፣ቆላስይስ 2፡11-12፣ 1ኛ ጴጥሮስ 1፡21፣ የሐዋርያት ስራ 2፡23-24፣ የሐዋርያት ሥራ 3፡15፣ የሐዋርያት ሥራ 10፡40፣ የሐዋርያት ሥራ 13፡33-34፣ የሐዋርያት ሥራ 3፡26፣ የሐዋርያት ሥራ 4፡10፣ የሐዋርያት ሥራ 13፡37 እና የሐዋርያት ሥራ 6፡14 ናቸው።በቀረበው ማስረጃ "ኢየሱን ስከሞት ያስነሳው" አምላክ ከሆነ ታድያ እንዴት "ኢየሱስ ሞትን ድል አደረገ "ይባላል? እንዴትስ "በሞት ላይ ስልጣን ስላለው ተነሳ" ልንል እንችላለን?

- 19. በዮሐንስ 14፡12 ላይ ኢየሱስ <u>"እውነት እላችኋለሁ በኔ የሚያምን እኔ የማደርገውን ሥራ</u> ይሰራ ፤ እንዴውም እኔ ወደ አብ ስለምሄድ ፤ከእነዚሕም የሚበልጥ ያደርጋል ።" ብሏል ። እንግዲህ ክርስቲያኖች "ኢየሱስን አምላክ ነው" እንደሚሉት ካሰብን በኢየሱስ የሚያም ሰው ከአምላክ በላይ ሥራን መስራት ሊችል ነው ማለት ነው። ታድያ ከአምላክ መብለጥ ተቻለ ማለት አይደል? ከአምላክ እንኳን ሊበልጥ ይቅርና ሊነፃፀር የሚችል ስራ ማን መስራት ይችላል?
- 20. ዮሐንስ 10፡36 ላይ "ታዲያ፤ "የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ" ስላልሁ ፣ አብ ለራሱ ለይቶ የቀደሰውንና ወደ አለም የላከውን ፣ ተሳድበሀል ብላችሁ ለምን ትወነጅሉኛላችሁ? " ይላል። ኢየሱስም "አምላክ ነው" ከተባለ ፣ እንዴት አምላክ ይቀደሳል? ኢየሱስ ተለይቶ ከመቀደሱ በፊት ምን ነበር? እንዴትስ አምላክ ይባላል?
- 21. ሮሜ 8፡17 ላይ "ልጆች ብንሆን **ወራሾች ደሞ ነን**፣ የክብሩ ተካፋዮች እንሆን ዘንድ በእርግጥ የመከራው ተካፋዮች ብንሆን ፣የእግዚአብሔር ወራሾች፣ **ከክርስቶስ ጋር አብረን ወራሾች ነን።**" ይላል። ክርስቶስ እውን አምላክ ከሆነ ፣እንዲሁም የስላሴ አንዱ አካል ከሆነ ወራሽ ነው ወይንስ አስወራሽ? ነገ የእግዚአብሔርን ገነት ሊወርስ ነው ማለት ነውን? እንዲህም ሆነ አምላክ ትሉታላችሁን?
- 22. እንደ ሉቃስ ወንጌል 23፡43 አገላለጽ መስቀል ላይ ሆኖ አብሮት ከተሰቀለው ለአንዱ "በእውነት እልሃለሁ <u>፣ዛሬውኑ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ!"</u> አለው።" ይላል። ክርስቲያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ አምላክ ከሆነ እንዴት አምላክ ገነት ይገባል? አምላክ ገነት ይገባል ወይንስ

23. እብራዊያን 1፡13 ላይ <u>"እግዚአብሔር፤ "ጠላቶችህን የእግርህ መርገጫ</u> <u>እስከማደርግልህ ድረስ በቀኜ ተቀመጥ"</u> ያለው ከቶ ለማን ነው?" ይላል ።ይህ ጥቅስ እንደሚነግረን "በቀኜ ተቀመጥ " የተባለው ኢየሱስ ብቻ ከሆነ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መመለስ ያሻል ፡-

ሀ.ኢየሱስም አምላክ ነው እየተባለ እንዴት በጊዜ ተወስኖ ከእግዚአብሔር ቀኝ እንዲቀመጥ ይፈቀድለታል? ከአምላክ ማን በልጦ ይህን ያዘዋል?

ለ. ጠላቶቹን የእግሩ መርገጫ ካደረገ ቡኋላ ኢየሱስን እግዚአብሔር በቀኝ ያነሳዋል ማለት ነው። ለምን? ቢሉ "የእግር መርገጫ እስከማደርግልህ" ነው ያለውና ። ኢየሱስ ከእግዚአብሔር ቀኝ ከተነሳ በኋላ ምን ይሆናል?

ሐ. ኢየሱስ ከመላዕክት ቢለይም ያው ከእግዚአብሔር እገዛን የሚሻ አይደለምን? መ. አምላክ ከእግዚአብሔር ነው ወይንስ በጊዜ ገደብ ከ "ቀኝ" እንዲቀመጥ የተፈቀደለት ኢየሱስ?

24. ኢየሱስ አምላክ ነው ወይንስ የአምላክ አምሳል? ቆላስይስ 1፡15 እና 2ኛ ቆሮንጦስ 4፡4 ኢየሱስ የእግዚአብሔር አምሳል መሆኑን ይናገራሉ ። እንዲሁም በዘፍጥረት 1፡26 ላይ ሰው ሁሉ በእግዚአብሔር አምሳል መፈጠሩ ተገልጿል ። ታዲያ ኢየሱስ እንደማንኛውም ሰው የእግዚአብሔር አምሳል ከሆነ ልዮነቱ ምን ላይ ነው? ያው መቼም አምላክ አምላክ ነው። ክርስትና እንደሚለው ደግሞ ኢየሱስ አምሳሉ ነው፡ ኢየሱስ "አምላክ" ም፤ "የአምላክ አምሳልም ሊሆን ይችላል? እንዴት ራሱን አምሳሉ አንድ ይሆናሉ?

25, ኢየሱስ አንድ ጊዜ "ፍፁም አምላክ በሌላ ጊዜ ፍፁም ሰው። ይሆናል ካልን በክርስቶስ ማንነት ላይ ብዥታው ይጎላል። ምክንያቱም አምላክ "እኔ እግዚአብሔር አልለዋወጥም።" ሲል በሚልክያስ 3:6 ላይ ገልጿል። ታዲያ አምላክ ይህንን ቃሉን አጠፈ ማለት ነውን?

26, በማርቆስ 9:21-23 ላይ "ኢየሲስ የልጁን አባት "ይህ በሽታ ከጀመረው ምን ያህል ጊዜ ነው? ሲል ጠየቀው። አባትየውም እንዲህ አለ «ከህጻንነቱ ጀምሮ ነው። ሊገድለውም እየፈለገ ብዙ ጊዜ በእሳትና በውሀ ውስጥ ይጥለው ነበር፤ ግን **ቢቻልህ እባክህ እዘንልን እርዳንም።»** ኢየሱስ «**ቢቻልህ ትላለህን? ለሚያምን ሁሉ ነገር ይቻላል።»** አለው። ይላል። ኢየሱስ ክርስቲያኖች እንደሚያስቡት «አምላክ» ከሆነ ታዲያ በማን አምኖ ነው ተዓምር ማድረግ የቻለው? ለምን ቢሉ «ለሚያምን ሁሉ ነገር ይቻላል።» በማለት «ቢቻልህ» ተብሎ የተጠየቀውን ጥያቄ መልሷል። አምላክ ስለሆንኩ ምን ይሳነኛል አለማለቱም አስተውሎት ሊቸረው ይገባል።

27, በራዕይ 2:27 ላይ **«ይህም ልክ እኔ ከአባቴ ሥልጣንን እንደተቀበልኩ ነው።»** ይላል። ስለዚህ ኢየሱስ ሥልጣንን ተቀብሏል። እንዲያውም "ሥልጣንን እንደተቀበልኩ ሲል ከጊዜ ጋር አቆራኝቶ ገልጿል። ታዲያ ሥልጣንን ሳይቀበል በፊት ኢየሱስ ምን ነበር? 28, ኢየሱስን «ጌታ» ይሉታልን? ይህ ከሆነ መንግሥተ ሰማያት መግባት አይፈልጉም ማለት ነው። ለምን ቢሉ በማቴዎስ ወንጌል 7:20-23 ላይ ኢየሱስ እንዲህ ብሏል። «በሰማያት ያለውን የአባቱን ፍቃድ የሚያደርግ እንጂ ጌታ ሆይ! ጌታ ሆይ! የሚለኝ ሁሉ መንግስተ ሰማያት የሚገባ አይደለም። በዚያን ቀን ብዙዎቹ። ጌታ ሆይ!ጌታ ሆይ! በስምህ ትንቢት አልተናገርንምን? በስምህስ አጋንንትን አላወጣንምን? በስምህ ብዙ ተአምራት – አላደረግንምን? ይሉኛል። በዚያን ጊዜም ከቶ አላወቅኋችሁም እናንተ ዓመፀኞች ከእኔ ራቁ ብዬ አመሠክርባቸዋለሁ።» ይላል። ኢየሱስን «ጌታ» የሚለው ማነው? ሙስሊሞች ወይስ ክርስቲያኖች? «አላውቅኋችሁም፡ እመሰክርባቸኋለሁ» ያለውስ ማንን ነው? ክርስቲያኖችን የትኞቹን ክርስቲያኖች? የሚል ጥያቄ ከተነሳ ደግሞ «ጌታ ሆይ!ጌታ ሆይ የሚለኝ ሁሉ» ብሎ ኢየሱስ ገልጾታል፡ እና መንግስተ ሰማያት መግባት አይፈልጉም? ለምን ሌላ ትርጉም በመስጠት ራስዎን ያታልላሉ? ኢየሱስን ጌታ ከማለት ውጭ የአምላክን ተእዛዛት መጠበቅና የአምላክን ፈቃድ መተግበር ትተዋል። ታዲያ እንዴት ተዘናጉ?

29, እንደ ዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 7 ከቁጥር 16-17 ከሆነ፡- «ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ የማስተምረው ትምህርት ከራሴ ሳይሆን፡ ከላከኝ የመጣ ነው፡፡ ማንም የእግዚአብሔር ፈቃድ ለማድረግ ቢፈልግ የእኔ ትምህርት ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ የመጣ መሆኑን ለይቶ ያውቃል፡፡»

ሲል ተናግሯል። በዚህ ጥቅስ ላይ ኢየሱስ «ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ» ሲል እግዚአብሔርና እርሱ የተለያዩ መሆናቸውን አስረድቷል። ታዲያ ኢየሱስና እግዚአብሔር የተለያዩ ከሆነ ክርስቲያኖች ስንት አማልከትን ነው እየተገዙ ያሉት? ኢየሱስን ወይስ እግዚብሔርን?

30, ዕብራውያን 1:4-5 እንዲህ ይላል፡- «ስለዚህ የወረሰው ስም ከመላእክት ስም እንደሚበልጥ ሁሉ እርሱም ከመላዕክት እጅግ የላቀ ሆኖአል፡፡ እግዚአብሔር «አንተ ልጄ ነህ» እኔ ዛሬ ወልጄሃለሁ ወይስ ደግሞ "እኔ አባት እሆነዋለሁ እርሱም ልጅ ይሆነኛል፡፡» ያለው ከመላዕክት ከቶ ለማን ነው ? » በዚህ ጥቅስ ላይ «ዛሬ ወልጄሀለሁ» ሲለው "ዛሬ" የሚለው ቃል የሚያሳየን ይህ አገላለጽ "ዓለም" እና "ጊዜ" ከተፈጠረ በኃላ መሆኑን ነው፡፡ ምክንያቱም ጊዜ ፍጡር ስለ ሆነ ጊዜ ከመፈጠሩ በፊት "ትናንት ዛሬ ነገ ወዘተ የሚሉና ጊዜን አመልካች የሆኑ ቃላት አልነበሩምና፡፡ "ዛሬ" ተብሎ የተገለፀው ቀን ከመወለዱ በፊት ነበርን? እንዲሁም "የወረሰው ስም ከመላእክት ስም እንደሚበልጥ ሁሉ፡" ይላል፡፡ ኢየሱስ "የእግዚአብሐር ልጅ" የመባልን ስም ከመወረሱ በፊት ምን ነበር? እንዲሁም "እኔ አባት እሆነዋለሁ እርሱም ልጅ ይሆነኛል" ይላል፡፡ "እኔ አባት እሆነዋለሁ" ሲል "አባቱ ነኝ" ማለት እንዳልሆነ ልብ ብለዋል? "እሆነዋለሁ" ማለት የወደፊት ጊዜን አመለካች አይደለምን? እንዲሁም ጥቅሱ "እኔ አባት እሆነዋለሁ፡ እርሱም ልጅ ይሆነኛል፡" ያለው ከመላዕክት ከቶ ለማን ነው?" ይላል፡፡ በጥቅሱ ላይ "ያለው ከመላዕክት ከቶ ለማን ነው? ሲል «ያለው በማለት መግለፁ ምንን ያመለክታል? "ያለው" ሲል በተምሳሌታዊ አገላለጽ (symbolical exprerssions) "ልጄ ነህ" ማለት እንጂ በተግባር መወለዱን አያመለክትም፡፡ ይህ ባይሆንማ ኖሮ በጭራሽ ከመላዕክት ጋርም

ባልተነፃፀረ ነበር።

31. መጽሐፍ ቅዱስ ላይ «ሰዎች ሁሉ በአዳም እንደሚሞቱ፡ እንደዚሁም ሰዎች ሁሉ በክርስቶስ ሕያዋን ይሆናሉ፡ ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ተራ ይሆናል፡ መጀመሪያ በኩራት የሆነው ክርስቶስ ከዚያም በኋላ እርሱ ሲመጣ የክርስቶስ የሆኑት። ከዚያም ግዛትን ሥልጣንና ኃይልን ሁሉ ከዳሰሰ በኋላ **መንግስትን ለእግዚአብሔር አብ ሲያስረክብ ያን ጊዜ ፍፃሜ ይሆናል። ጠላቶቹን** ሁሉ ከእግሩ ሥር እስኪያደርግ ድረስ ሊነገሥ ይገባዋልና።» (1ኛ ቆሮንቶስ 15:22-24) እንዲሁም **«ሁሉ ከተገዛለት በኋላ እግዚአብሔር ሁሉ በሁሉ እንዲሆን ወልድ ራሱ ደግሞ** ሁሉን ላስገዛለት ለእርሱ ይገዛል።»ይላል። (1ኛ ቆሮንቶስ 15:28) (የ1980 አትም) ኢየሱስ ሥልጣን እንደ ተሰጠው ተናግሯል፡፡ ግን ይህ ጥቅስ በሚገርም መልኩ ስልጣኑን እንደሚያስረክብ ይገልፃል፡፡ ታዲያ ኢየሱስ ከጊዜ በኋላ ከስልጣን የሚወርድ ከሆነ ምኑ ላይ ነው የእርሱ አምላክነት? ኢየሱስ ከስልጣኑ ወርዶ ለአምላኩ የሚገዛ ከሆነ ምኑን አምላክ ሆነ? ክርስቲያኖች አሻፈረን አሉ እንጂ ኢየሱስ በምድር ላይ ሳለም አምላኩን ሲገዛ አልነበረም? ኢየሱስ የሚነግሠው በጥቅሱ "ጠላቶቹን ሁሉ ከእግሩ ሥር እሥኪያደርግ ድረስ ሊነግስ ይገባዋል።" በማለት እንደተገለፀው ከሆነ የእርሱ "ንግስና" በጊዜ የተገደበ ነው። አምላክ ግን ከዘላለም እሰከ ዘላለም ንጉስ ነው። ስልጣንን ለማንም አያስረክብም። ኢየሱስ ግን "መንግስትን ለእግዚአብሔር አብ ሲያስረክበው፡ ያን ጊዜ ፍፃሜ ይሆናል።" ተብሎ እንደተገለፀው ስልጣኑን ያስረክበዋል፡፡ ታዲያ ኢየሱስን አምላክ ልንለው እንዴት ይቻለናል? ጥቅሱ እግዚአብሔርን ነው እንጂ "እግዚአብሔር ሁሉ በሁሉ እንዲሆን"ያለው ኢየሱስን አይደለም፡፡ አልያም "አንድ እግዚአብሔር የሚሆኑት አብ ወልድንና መንፈስ ቅዱስን" አላለም፡፡ ታዲያ እንዴት ኢየሱስ አምላክ ሊባል ይችላል?

32, በማርቆስ 11:12:14 ላይ "በማግስቱ ከቢታንያ ሲወጣ ተራበ ቅጠል ያለበት በለሰ በሩቁ አይቶ ምናልባት አንዳች አገኘባት እንደሆነ ብሎ ወደርሷ መጣ፡ ነገር ግን የበለሰ ወራት አልነበረምና ከቅጠል በቀር ምንም አላገኘባትም። ከዚያም ዛፏን፡ ከአሁን ጀምሮ ለዘላለም ማንም ፍሬ ከአንቺ አይብላ አላት። ደቀመዛሙርቱም ይህን ሲናገር ሰሙት። ይላል። "አምላክ ነው" የሚበላው ኢየሱስ እርሱ እንኳን ባለበት ሆኖ ፍሬ ይኑራት አልያም አይኑራት የሚለውን ማወቅ ተስኖት ለማረጋገጥ ቀርቦ ቢያጣባት ለምን ይረግማታል? እርሷ ምን ታድርግ? የበለሰ ወቅት አልነበረም። ኢየሱስ አምላክ ቢሆን ኖሮ እንዴት ከፊቱ ራቅ ብላ ያለች በለሰ ፍሬ ይኑራት አይኑራት ማወቅ ይሳነዋል? በለሷንስ አምላክ አይደል ፍሬ እንድታፈራ የሚያደርጋት? አምላክስ ከበለስ ምን ጉዳይ ኖሮት ሲያጣባት ይረግማታል?

33, እንደ ክርስትና እምነት "ኢየሱስ ሰውም አምላክም ነው"፡፡ ኢየሱስ ፍጡር ነውን? አይደለም" ከሆነ ምላሽዎ ኢየሱስ ሰው አይደለም ማለት ነው፡፡ አዎን" ካሉ "ደግሞ "አምላክ" አይደለም፡፡ ምክንያቱም አምላክ ፍጡር አይደለምና፡፡ ታዲያ ምን ሊሆን ነው?

34, በማቴዎስ 19:16-17 እንደተዘገበው ኢየሱስ የዘላለም ሕይወትን ለማግኘት ምን ማድረግ እንደሚገባ ሲጠየቅ "ትዕዛዝን ጠበቅ" ሲል መልሷል፡፡ የመጀመሪያው ትዕዛዝ በአምላክ አንድነት ማመን ነው፡፡ (ዘፀአት 20:3) ታዲያ ኢየሱስ በሥላሴ ካመነና የሥላሴ አባልም ከሆነ ለምን እንዲህ ሲል መለሰ? ቤተክርስቲያን የሚዳነው በሥላሴ በማመን እና ኢየሱስ ለሰው ልጆች ኃጢአት ቤዛ መሆኑን በማመን እንደሆነ ታስተምራለች፡፡ ታዲያ እውነተኛው አስተምህሮት የትኛው ነው? የኢየሱስ ወይንስ የቤተክርስቲያን?

35, በዮሐንስ ወንጌል 8:40 ላይ "ኢየሱስ እንዲህ ሲል ለአይሁዶች ተናገረ፦ «ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነት የነገርኳችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትፈልጋላችሁ፡» ይላል። ታዲያ እርሱ "ከእግዚአብሔር የሰማሁት፡" ሲል እርሱ እንደማን ሆኖ ነው ከእግዚአብሔር የሚሰማው? እንደ ክርስትና አስምህሮት "እግዚአብሔር፡" ማለት ሥላሴ የሆነና ኢየሱስን የሚጨምር አይደለም? ስለ ኢየሱስ ከርሱ የበለጠ ክርስቲያኖች ያውቃሉ ማለት ነው? እርሱ ስለ ራሱ "እውነቱን የነገርኳችሁን ሰው ሲል "ሰው" መሆኑን ገልጿል። ክርስቲያኖች ግን "አምላክ" ይሉታል። ማንኛው ነው የዋሸው?

36, ማቴዎስ 12:28 ላይ ኢየሱስ «እኔ ግን <u>በእግዚአብሔር መንፈስ አጋንንትን የማወጣ</u> <u>ከሆንኩ</u> እንግዲህ የእግዚአብሔር መንግስት ወደ እናንተ ደርሳለች።» ብሏል። ታዲያ ኢየሱስ አጋንንትን በእግዚአብሔር መንፈስ የሚያወጣ ከሆነ ምኑ ነው የሚገርመው? ኢየሱስ "በራሴ" አላለ "በእግዚአብሔር መንፈስ" ነው ያለው። ተዓምሩስ የማነው? ታዲያ አምላክ ሁሉን ቻይ አይደለምን? ነቢያት በእግዚአብሔር መንፈስ ተዓምራት አሳይተው የለምን? ኢየሱስ በፈጣሪ እግዛ ተአምር ቢሰራ ምን ይለየዋል?

37, ኢየሱስ መንፈስ ቅዱስ አብሮት ስለሆነ አምላክ የምናደርገው ከሆነ ከኢየሱስ ሌላ በርካታ መንፈስ ቅዱስ አብሯቸው የነበሩትን ሁሉንም አምላክ ልናደርጋቸው ነው?

38, ኢየሱስ በርካታ ነገሮችን ማድረግ ሲያቅተው ተስተውሏል፡፡ ምንም ከራሱ ማድረግ እንደማይችልም በዮሐንስ 5:30 (የ1879 አትም) <u>"እኔ ብቻዬን ከራሴ ምንም ማድረግ</u> አልችልም፡» ሲል በግልጽ ተናግሯል፡፡ አምላክ ከራሱ ብቻውን ምንም ማድረግ አይችልምን? አምላክ ከሌላ አካል እገዛ ይሻልን? እንዲሁም ሆኖ ምንም ማድረግ የማይችል አምላክ ነበርን?

39, በዮሐንስ 14:1 ላይ «ልባችሁ አይጨነቅ ፡ <u>በእግዚአብሔር እመኑ በእኔም ደግሞ እመኑ!»</u> ሲል ኢየሱስ እግዚአብሔርና ኢየሱስ የተለያዩ መሆናቸውን አልገለፀምን? በእኔ ደግሞ እመኑ! ሲል ራሱን ከእግዚአብሔር ለይቶ ለምን ጠየቀ?

40, ማቴዎስ 26:29 ላይ «በአባቴ መንግስት አዲሱን የወይን ፍሬ ጭማቂ ከእናንተ ጋር እስከምጠጣበት ቀን ድረስ ከእንግዲህ ወዲህ የወይን ፍሬ ጭማቂ ዳግመኛ አልጠጣም እላችኋለሁ» ይላል። ኢየሱስ አምላክ ነው ካልን ነገ አምላክ ከደቀመዛሙርቱ ጋር ገነት ገብቶ የወይን ጭማቂ ሊጠጣ ነው? አምላክ ገነት ይገባል ወይንስ ያስገባል?

41, ኢየሱስ ምድር ሳለ ምንም ማድረግ እንደማይችል በርካታ ስፍራ ላይ ተጠቅሷል፡፡ ወደ ምድር ሲመጣ አምላክነቱ ትቶ ሰው ሆኖ መጣ ማለት ነውን? ሰው ከሆነ ታዲያ የተሰቀለው ኢየሱስ የተባለው ሰው እንጂ አምላክ እንዳልሆነ አያሳይም?

- 42,ኢየሱስ በተደጋጋሚ ለአምላኩ ሲፀልይ ነበር። ይህም በማቴዎስ 26:39 ፣ማቴዎስ 26:42 ፣ማቴዎስ 26:44 ፤ማርቆስ 1:35 ማርቆስ 14:35 ፣ማርቆስ 14:39 ሊቃስ 5:16 ዩሀንስ 17:1—3 ዕራባዊያን 5:7 እና ሉቃስ 6:12 ላይ ተገልፀዋል ። እየሱስና አምላክ እኩል ቢሆኑ ኖሮ ለምን እየሱስ ለአምላኩ ፀለየ? አምላክ የሚፀልይለት ሌላ አምላክ አለውን? ይፀልያልን? እዪሱስ አምላክ ከሆነ ለማን ነው ልመናን ያቀረበው? አምላክ ከሆነ ለራሡ ነው ልመናን ያቀረበው ማለት ነው?
- 43. በመፀሐፍ፡ቅዱስ አብ ኃያል አዳኝ ፡ላኪ ፡ፈጣሪ፡ልዑል መሆኑ ሲገለፅ እየሱስ ደግሞ ከራሡ ምንም ማድረግ የማይችል ኃይል የለሽ ሟች እና መልዕክተኛ መሆኑን እናነባለን ፡፡ እንደሚባለው ክርስቶስ በአምላክ የሚላክ ሟች ምንንም ማድረግ የማይችል ከሆነና ሁሉም ነገር በአብ የተሠጠው ከሆነ እንዴት ዘላለማዊ አምላክ ይሆናል?
- 44. ማቲዎስ 28:18 «አየሱስም ደቀ መዛሙርቱ ወዳሉበት ቀርቦ እንድህ አላቸው ፦ ስልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጥቶኛል" ይላል።
- ሀ) ክርስቲያኖች እንደሚሉት እየሱስ አምላክ ከሆነ ዘላለማዊ የሆነው አምላክ እንደት "ተሠጠኝ" ይላል? ማንስ ሠጠው? ሳይሠጠው በፊትስ ምን ነበር? ወይስ አምላክ ከጊዜ በኃላ ነው የተሰጠው?
- ለ) ከዚህ እና ከመሰል ጥቅሶች የምንረዳው የእየሱስ ህልውና ያልታየበት ወቅት እንደነበረ ነው። የአምላክ ህልውና ግን አንድም ወቅት አልተቋረጠም ፡፡ እየሡሥ የተፈጠረው በአምላክ በመሆኑም ሕልውናው (አካሉ) ውስን ነው፡፡ ስለሆነም እየሱስ የፈጣሪ ብቸኛ ባህሪ የሆነውን ዘላለማዊነት ሊላበስ አልቻለም፡፡ አምላክ ብቻ ነው ዘላለማዊ፡፡ እየሱስ ፍጡር በመሆኑ ለለውጥ ህግ ተገዥ ነው፡፡ አምላክ ብቻነው ሊለወጥ የማይችለው ወይም "ለውጥ" የማይደርስበት፡፡ ታድያ ምነው ይህን መረዳት ተሳነን?
- ሐ) ስለሆነም እየሱስ አምላክ አይደለም፡፡ ታዲያ በዚህ አባባሉ ምን ሊያመላክት ፈልጎ ይሆን? በአምላክ የተላከ ወይንስ እራሱ አምላክ መሆኑን? ማንስ ሠጠው? ሳይሰጠው በፊትስ ምን ነበር ?
- 45. እየሱስ በአምላክ አንደተላከ በተደጋጋሚ ተገልጿል ፡፡ ለአብነት በማቲወስ 10:40፣ ማርቆስ 9:37 ፣ ሉቃስ 9:48፣ ሉቃስ10:16፣ ዩሐንስ ወንጌል 4:34፣ ዩሐንሰ 5:24 ዩሐንስ 5:30 ዩሐንስ 5:36 ዩሐንስ 6:57 ዩሐንስ 7:16 -18፣ ዩሐንስ 7:28-29፣ ዩሐንስ 7:33፣ ዩሐንስ8:14—16፣ ዩሐንስ 8:18፣ ዩሐንስ 8:26፣ ዩሐንስ 8:28—29፣ ዩሐንስ 8:42፣ ዩሐንስ 9:4-5፣ ዩሐንስ 1:41:42፣ ዩሐንስ 12:44፣ ዩሐንስ 12:49፣ ዩሐንስ 13:20፣ ዩሐንስ 14: 24፣ ዩሐንስ 15:21፣ ዩሐንስ 16:5፣ ዩሐንስ17:6—9፣ ዩሐንስ 17:18፣ ዩሐንስ 18:23 ዩሀንስ 18:25፣ ዩሐንስ 20:21 እና ዩሐንስ 13:3 ላይ ተገልጿል። ክርስቲያኖች "እየሱስን አምላክ ነው" እንደሚሉት ቢሆን ኖሮ አምላክን ማን ይልከዋል? አምላክ ሌላ የሚልከው አምላክ አለውን ?

46. በሐዋሪያት ስራ 7:55 ላይ «እስጢፋኖስ ግን በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ ወደ ሰማይ ትኩር ብሎ ሲመለከት የእግዚአብሔርን ክብር እንዲሁም እየሱስ በእግዚአብሔር ቀኝ ቁሞ አየና "እነሆ ሰማያት ተከፍተው <u>የሰው ልጅም</u> በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ አያለሁ» አለ ይላል። እንድሁም በማርቆስ ወንጌል 16:19 ላይ «ጌታ እየሱስ ይህን ከተናገራቸው ቡኃላ ወደሰማይ ዐረገ በእግዚአብሔርም ቀኝ ተቀመጠ።» ይላል። አምላክ እግዛብሔር ነው ወይስ ከእግዚአብሔር ቀኝ የቆመው እየሱስ ነው? ወይንስ ሁለቱም ? ታድያ ምኑ ላይ ነው "እግዚአብሔር፡ አንድ ነው" የሚባለው? "አምላክ (አግዛብሔር)" ስንል እየሱስን ይጨምራል ወይስ አይጨምርም ? እግዚአቤሔር በዙፋን ላይ ያለው ነው ወይስ ከቀኙ የቆመው እየሱስ? አንድሁም በክርስትና "መንፈስ ቅዱስ አምላክ ነው"። ታድያ እስጢፋኖስ የተሞላው በአምላክ ነውን ? እስጢፋኖስ እየሡስ ካረገ በኃላ ከእግዚአብሔር ጎን ሲቆም "የሰው ልጅ" ሲል ጠራው ታድያ ካረገም በኃላ ሰው መሆኑን ሊነግረን ፈልጎ አይደል?

47. እየሱስ በሰይጣን ተፈትኗል መፀሐፍ ቅዱስ ደግሞ አምላክ በሠይጣን እደማይፈተን ይናገራል። «ማንም ሲፈተን "እግዚአብሔር ፈተነኝ" አይበል ምክንያቱም እግዚአብሔር በክፋ አይፈትንም። እርሱም ማንንም አይፈትንም።» (የያዕቆብ መልዕክት 7:13) በተቃራኒው ከዚህ በኃላ መንፈስ ቅዱስ እየሱስን በዲያብሎስ ይፈትን ዘንድ ወደ ምድረ በዳ ወሰደው። (ማቲወስ 4:1) አምላክ የማይፈተን መሆኑ ተነግሮ ሳለ እየሱስ አምላክ ቢሆን ኖሮ እንዴት በሠይጣን ይፈተን ነበር? ታድያ እየሱስ በሰይጣን እየተፈተነ አምላክ ነው ይባላልን? አንድም ቦታ ላይ የእየሱስ "ሰዋዊ ባህሪ ተፈተነ" አይልም። ታድያ እየሱስ አምላክ፡ አለመሆኑን አያሳይምን?

48 የዘብዴዎስ ልጆች እናት ሁለቱ ልጆቿን በመንግስት ሰማያት በቀኝና በግራው ያስቀምጥላት ዘንድ እየሱስን ጠይቃ እንዲህ ሲል መልሶላታል «እየሡስ "በእርግጥ እኔ የምጠጣውን የመከራ ፅዋ ትጠጣላችሁ" ነገርግን በቀኝና በግራዪ እድትቀመጡ የማደርገው እኔ አይደለሁም ይህ ቦታ የሚሰጠው አባቴ ላዘጋጀላቸው ነው። (ማቲዋስ 20;23) ታድያ እየሱስ ክርስቲያኖች እንደሚሉት አምላክ ከሆነ እንዴት መንግስት ሰማያት የማስገባው "እኔ አይደለሁም" ሲል ይመልሳል ? ክርስቲያኖች እንደሚሉት ከሆነ ለበርካታ ጊዚያት የተለያዩ ነገሮችን ማድረግ የተሳነው "ሥጋ ለብሶ ሰው ሆኖ ወደ ምድር ስለመጣ" ነው። "ነገር ግን በዚህኛው ጥቅስ እየሱስ "እኔ አይጀለሁም" ሲል እንደማይችል የተናገረው ስጋ በለበሰበት ጊዜ ሳይሆን በመጭው አለም በመንግስተ ሰማያት ነው። ታድያ አምላክ ከሆነ እርሱስ ለምን እንደ አብ ገነት ማስገባት ይሳነዋል ?

49. ኢየሱስ እንድህ ሲል አምላኩን ለምኗል ፦ <u>«የምለምንህ</u> ከክፉው እድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አይደለም። እኔ ከዓለም እንዳልሆንኩ ሁሉ እነርሡም ከዓለም አይደሉም። ቃልህ አውነት ነው በእውነትህ ቀድሳቸው።» (ዩሐንስ 17:15-16) እየሱስ ሁሉን ማድረግ የሚችል ፈጣሪ ቢሆን ኖሮ አምላክን መለመን ለምን አስፈለገው ?

50. ሉቃስ 22:43-44 ላይ «መልአክም ከሰማይ ተገልጦለት አበረታው። **አጅግ ተጨንቆም** በብርቱ ይፀልይ ነበር ። ላቡም እንደ ደም ነጠብጣብ ወደ ምድር ይፈስ ነበር።» ይላል። እየሱስ ክርስቲያኖች እንደሚሉት ፍፁም ሰው ፍፁም አምላክ ከሆነ ላለመሞት ፈርቶ ይሄን ያህል ሲጨነቅ የአምላክ ፍጡር የሆነውን መልአክ ከሰማይ ተገልጦለት ከሚያበረታታው የራሱ አምላካዊ ባህሪው አለለት አይደለምን? ለምን እራሱን አያበረታውም ነበር? "አምላክ" እጅግ ሲጨነቅ መልአክ ያበረታታዋል ማለት ነውን? ምንስ አስጨነቀው? ክርስቲያኖች እንደሚነግሩን ሞትን የፈጠረው ራሡ አይደለምን ?

- 51. የማሪቆስ ወንጌል 16:19 «ጌታ እየሱስ ይህን ከተናገራቸው በኃላ ወደሰማይ ዐረገ በእግዚአብሔርም ቀኝ ተቀመጠ፡፡» ይላል፡፡ ክርስቲያኖች "በአንዱ አምላክ እናምናለን" ይላሉ፡፡ አንዱ አምላክ ብለው ሲለምኑ እግዚአብሔርን ነው ወይንስ ከእግዚአብሔር ቀኝ፡የተቀመጠውን እየሱስን ነው? ወይስ ሁለቱንም? ታድያ ስንት ፈጣሪ ነው ያለው?
- 52. ለቃስ 2:40 ላይ «ሕፃኑም እያደገና እየጠነከረ ሄደ <u>በጥበብ ተሞላ የእግዚአብሔር ፀጋ</u> <u>በእርሱ ላይ ነበረ።»</u> ይላል። እንደክርስትና አስተምህሮት ሕፃኑ እየሱስ አምላክ አይደለምን ? በክርስትና እግዚአብሔር ስላሴ የሆነ አይደለምን ? ኢየሱስ አምላክ ቢሆን፡መጀመሪያውኑ ጥበበኛ ይሆን አልነበረምን ? እንዴት በጥበብ ይሞላል? በተጨማሪ <u>"የእግዚአብሔር ፀጋ</u> <u>በእሡ ላይ ነበረ"</u> የሚለውን ካስተዋልን "በእርሱ" እና "ሕፃኑም" የሚሉት ቃላት ለእየሰስ ነው የገቡት። እንደክርስትና አስተምሮት በእየሱስ፡የተባለው ኢየሱስ "አምላክ/ እግዚአብሔር ነው።

የክርስትና አምነት ይህ ስለሆነ "በእርሱ" እና "ሕፃኑም" በሚለው ምትክ "በእግዚአብሔር / በአምላክ" የሚለው ን ብንተካ (ምክንያቱም አንድ ስለሆኑ) "አምላክ (ሕፃኑም) እየጠነከረ ሄደ በጥበብም ተሞላ የእግዚአብሔርም ፀጋ በእግዚአብሔር (በእርሱ) ላይ፡ነበረ።" ይሆናል ፡፡ ይህ፡ትክክለኛ እሳቤ ነውን? ስንትስ ሆኑ?

- 53. በዕብራውያን 1:2 ላይ «በዚህ መጨረሻ ዘመን ግን <u>ሁሉን ወራሽ ባደረገውና</u> ዓለማችን በፈጠረበት በልጁ ለዕኛ ተናገረን።» ይላል። እየሱስ በክርስትና እምነት መሠረት አምላክ ነው። አምላክ ወራሽ ነው ወይንስ አስወራሽ?
- 54. ዕብራውያን 1:4 «ስለዚህ የወረሰው ስም ከመላዕክት ስም እንደሚበልጥ ሁሉ እርሱም ከመላዕክት እጅግ የላቀ ሆኗል።» ይላል። "ኢየሰስ ከመላዕክት እጅግ፡የላቀ ሁኗል" ሲል "የላቀ ነው" ከሚለው ጋር እጅጉን ይለያያል ። "ሆኗል".ሲል መጀመሪያ አልሆነም በኃላ ላይ ሆነ የሚል ትርጉም ያሲዘናል ። ታድያ አምላክ ነው የሚባለው እየሱስ ከመላዐእክት ያንስ ነበርን?
- 55. መፀሐፍ ቅዱስ በ2ኛጴጥሮስ 1:2 ላይ «እግዚአብሔርና እና ጌታችን እየሱስን በማወቅ ፀጋና ሰላም ይብዛላችሁ» ይላል። ክርስቲያኖች "በአንዱ በእግዚአብሔር እናምናለን" ሲሉ ይህ አባባል እየሱስን ይጨምራልን? ታዲያ ለምን በዚህኛው ጥቅስ እግዚአቤሔርንና እየሱስን ሁለት የተለያዩ አድርጎ አቀረበ ?

የመፀሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት "ራዕይ" እንዲህ በማለት ይተረጉማል ፦ "ራዕይ"፦ ሰው ሳያንቀላፋ በተመስጦ የሚያየውና የእግዚአብሔር ቃል የሚገለጥበት። ራዕይ ከህልም ይለያል ። ራዕይ እግዚአብሔርን ለሚያውቁ የእግዚአብሔር መንፈስ ላደረባቸው ይሠጣል" ይላል።

ዩሀንስ ራዕይ 1:1 ላይ «ቶሎ መሆኑን የሚገባውን ነገር ለአገልጋዮቹ እንዲያሳይ <u>እግዚአብሔር</u> ለእርሱ የሰጠዉ የእየሱስ ክርስቶስ ራዕይ ይህ ነው።» ይላል። ክርስቲያኖች እንደሚያምኑት እየሱስ አምላክ ከሆነ ሁሉንም ያውቃል ማለት ነው ። ነገር ግን ይህ ጥቅስ እግዚአብሔር ለሱ የሰጠው የኢየሱስ ክርስቶስ ራዕይ ይላል። ታዳያ አምላክ ቢሆን ሁሉን አዋቂ መሆን አልነበረበትምን? ራዕይ ሊሠጠው ይገባ ነበርን ? እርሱስ ቢሆን የሦስቱ ስላሴዎች አባል አይደለምን ?

57. በማቲዎስ 19:28 ላይ እየሱስም እንዲህ አላቸው «በእውነት **እላችኃለሁ** የሰው ልጅ በክብር ዙፋን ላይ በሚቀመጥበት በአዲሱ ዘመን የእኔ ተከታዮች **የሆናችሁ እናንተም** በአስራ ሁለት ዙፋን ላይ **ትቀመጣላችሁ** በአስራ ሁለቱም የእስራኤል ነገዶች ላይ **ተሾማችሁ** ት**ፈርዳላችሁ።»** ይላልከነዚህ አስራ ሁለት

ሐዋሪያቶች መካከል አንዱ የሁዳ ኢየሱስን ከዶታል ፡፡ ነገርግን ኢየሱስ አጠገቡ የነበሩትን 12ቱን ሐዋሪያት "እናንተ ትፈርዳላችሁ" ሲል የሁዳን ጨምሮ ነው የገለፀው፡፡ ታዲያ ይሁዳም ይፈርዳልን ? ሌላ ሰው በካህዲው ምትክ ይተካል እንዳንል "እናንተም" "ትፈርዳላችሁ" "የሆናችሁ" "አላቸው" እና "ትቀመጣላችሁ" የሚሉት ቃላት በወቅቱ እዚያ ለነበሩት ለ12ቱ ብቻ መሆኑ ግልፅ ነው፡፡ታድያ ኢየሱስ ይህን አያውቅምን? ደግሞ ኢየሱስ ስለሚፈርድ "አምላክ" ከተባለ አስራ ሁለቱም ሐዋርያትም አምላክ ሆኑ ማለት አይደለምን? አያውቅምን? ደግሞ ኢየሱስ ስለሚፈርድ "አምላክ"ከተባለ አስረሰ ሁለቱም ሀዋርያትም አምላክ ሆኑ ማለት አይደለምን?

58. ፊልጵስዮስ 2;9 ስለ ኢየሱስ እንዲህ ሲል ገልፇል። "<u>ስለዚህ እግዚአብሔር እጅግ ከፍ</u> አደረገው ፣ከስምም ሁሉ በላይ የሆነውን ስም ሰጠው።" ስሙ ሳይሰጠውና ከፍ ከመደረጉ በፊትስ ምን ነበር? ክርስቲያኖች እንደሚሉት እየሱስ "አምላክ" ከሆነ አምላክ ከፍ ያደርጋል ወይንስ ከፍ ይደረጋል? ከስም ሁሉ በላይ የሆነው ስምስ ምንድነው? "የአምላክ ልጅ" መባል? ይህ ከስም ሁሉ በላይ የሆነው ስም ሳይሰጠው በፊት ኢየሱስ ምን ነበር? ይህ ስሙን ከማግኘቱ በፊት ጊዜ እንደነበረ አያሳይምን?

59. እብራውያን 5:5—6 «እንዲሁም ክርስቶስ ሊቀ ካህናት የመሆንን ክብር ለራሱ አልወሰደም፣ ነገር ግን እግዚአብሔር "አንተ ልጅ ነህ! እኔ አባት ሆንኩህ" አለው» በሌላ ስፍራ ደግሞ እንደ <u>መልክ ጼዴቅ</u> ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ ይላል። ይህ ጥቅስ <u>"ክርስቶስ ሊቀ</u> <u>ካህናት የመሆንን ክብር ለራሱ አልወሰደም»</u> ይላል። የእርሱ ስልጣን ዘላለማዊ ከሆነና ከነበረ እንዴት ከጊዜ በኋላ የመወሰድና ያልመውሰዱ ጥያቄ ይነሳል? በራሱ ባይወስድም ከመውሰዱ በፊት ምን ነበር?

60) የሐዋርያት ስራ 5;31 ላይ "እርሱም ለእስራኤል ንስሀንና የሀጢአትን ሰርየት ይሰጥ ዘንድ፣ እግዚአብሔር የሁሉ ራስና አዳኘ አድርጎ በቀኙ ክፍክፍ አደረገው። "ይላል። እግዚአብሔር በቀኙ ከፍ ሳያደርገውስ በፊት ኢየሱስ ምን ነበር? የሃጢአት ስርየትስ ለማን ነው ይሰጥ ዘንድ

የተላከው? ለእስራኤል! ታዲያ ምን ነካቸው?

- 61. ኢንሳይክሎፒያድ ብሪታንካ በ2006 እትሙ ላይ እንደገለፀው የክርስቲያኖች ክፍፍል (የክርስትና አይነት) 33,000 (ሰላሳ ሶስት ሺህ) ደርሷል። (Encyclopedia britannica 2006 / Ultimate Reference suited D V D/ electronic) "ሁሉም "በመንፈስ ቅዱስ ተነድተናል፣ ተሞልተናል፣ ሰርፆቤናል" ወዘተ ይላሉ። እውን መንፈስ ቅዱስ የሚያድናቸወ ከሆነ እንዴት ክርስቲያኖች በመለያየት 33,000 ቦታ ከፋፈላቸው? የትኛውስ ነው ትክክለኛ ክርስትና?
- 62) እንደ ክርስቲያኖች አስተምሮት: "የዩሀንስ ራእይ" የተባለው መፅሀፍ ሲፅፍ ኢየሱስ ወደ ሰማይ አርጎ ነበር። ታዲያ ለምንድነው በዩሃንስ ራእይ 1;6 እና 3;12 ላይ በሰማይ ያለው አብ አምላኩ እንደሆነ የተገለፀው?
- 63. በመዝሙረ 89÷27 ዳዊት "የአምላክ ልጅ" ተብሏል።እንዲሁም ሰለሞን (1ኛ ዜና መዋእል 22÷10)፣እስራኤል በ(ዘፀአት 4:22፣በመዝሙር 82÷6)፣ ኤፍሬም (ኤርምያስ 31:9)፣ በእግዚአብሔር መንፈስ የሚመሩ በ(ሮሜ 8:14)፣ሰላም አስፋኞች በ(በማቴዎስ 5÷9)፣በክርስቶስ ኢየሱስ ያመኑ በ(ገላትያ 3:13)፣አዳም በ(ቃስ 3:38) እና ኢየሱስን የተቀበሉት ሁሉ በ(ዩሐንስ 1:10) "የአምላክ ልጅ" ተብለዋል። የኢየሱስ "የአምላክ ልጅ"መባል ከሌሎች የተለየና የሥጋ (እውነተኛ) ከሆነ ለምን ኢየሱስም ሆነ አምላክ ለይተው ይህን አልገለፁም? ያለ ማስረጃ በራሳችን ለምን እንለያለን።

64(በሀዋሪያት ስራ 3:26፣ 4:27 እና 4:30 ላይ የእንግሊዝኛዎቹን መፅሀፍ ቅዱሳት ብንመለከት ኢየሱስን "የአምላክ ባሪያ" በማለት ይገልፃሉ። ነገር ግን የአማርኛዊቹ ይህን ትርጉም እንዳይዙ ሆነው "ባሪያ፣ አገልጋይ" በሚለው ምትክ "ብላቴና ፣ልጅ" በሚለው ተተክቷል።

በማስከተል ከእንግሊዘኛው መፅሀፍ ቅዱስ ውስጥ የሚከተሉት ሰባቱ ኢየሱስን "የአምላክ ባሪያ "ብለው መግለፃቸውንና "ባሪያ" በሚለው ቃል ላይ በማስመር እንመለከታለን:-

- ◆When <u>God raised up his servant</u>, he sent him first to you to bless you by turning each of you from your wicked ways. "(Acts 3; 26,New International Version,NIV)
- ◆To you first, <u>God having raised up his servant Jesus</u>, sent him to bless you in Turning away every one of you from your iniquities. "(Acts 3:26,NEW JAMES VERSION,NKJV)
- For you first, God Raised up his servant and sent him to bless you by turning every one of you from your wicked ways "(Acts 3;26 New American standard bible update edition, NASU)

- ◆Unto you first, <u>God having raised up his servant</u>, sent him to bless you, in turning away Every one of you from your iniquities. "(Acts 3; 26, American Standard version, ASV)
- For you first <u>God raised up his servant</u>, and set him to bless you by turning Every one of you from your wickedness."(Revised standard Version, RSV)
- And as soon as <u>God had brought his servant</u> to life again,he sent him first of all on you men of Israel,to bless you by turning you back from your sins."(Acts 3:26, The Living bible, TLB)

ሰባቱም "ባሪያውን ኢየሱስን" ይላሉ።

ለ) "ለመፈወስ እጅህን ዘርጋ ፣በቅዱሱ ብላቴናህም በኢየሱስ ስም ድንቅና ታአምራትን አድርግ "(የሀዋሪያት ሰራ 4;30)

Stretch out your hand to heal qnd perform miraculous signs and wonders through The name of your <u>holy servant jesus</u> "(Acts 4:30,New International Version,NIV)

◇By stretching out your hand to heal and that signs and wanders may be done through the name of **Your Holy servant jesus.** "(Acts 4; 30,New king James version,NKJV)

And send your healing power and may miracles and wonders be done the name of **your holy servant jesus**. "(Acts 4; 30,the living bible,TLB)

"while the strechest forth the hand to heal; and that signs and wonders may be done through the name of the <u>Holy Servant Jesus.</u>" (Acts 4; 30, American Standard version, ASV)

While you extend Your hand to heal; and signs and wonders take place through the name of Your <u>Holy servant jesus</u>." (Acts 5; 30, New American Standard bible update Edition, NASU)

While thou stretches out the hand to heal; and signs and wanders are performed through the name of the <u>Holy servant jesus.</u> "(4; 30,Revised standard version,RSV)

>while thou dost Extend the hand to heal, and signs take place through the name of The holy servant jesus. "(Acts 4; 30, New American, NAS)

ሰባቱም "አገልጋይህ ኢየሱስ" ይላሉ።

- ሐ) "በእርግጥም ሄሮዶስና ጳንጥንዮስ ጲላጦስ ከአህዛብና ከእስራኤል ህዝብ ጋር በዚች ከተማ አንተ በቀባኸው በቅዱስ ብላቴናህ ላይ ክንድና ፈቃድ ጥንት የወሰኑት እንዲፈፅም ነው።"(የሃዋርያት ስራ 4:27)
- •"Indeed Herod and pontius pilate met together with the Gentiles and the people of Israel in this city to conspire against <u>your holy servant jesus</u> whom you Anointed."(Acts 4; 27 ,New International version,NIV)
- •"for Truly Against <u>Your Holy servant Jesus</u> Whom You Anointed Both Herod and Pontius pilate, with the gentiles and people of Israel, were Gathered Together." (Acte54; 27, New King James version, NKJV)
- •"for Truly in this city there were gathered together against <u>Your holy servant jesus</u>, whom you anointed, both Herod and Pontius pilate , along with the gentiles and the peoples or Israel." (Acts 4; 27 , New American Standard bible updated edition, NASU)
- •"for of a Truth in his city against <u>the holy servant jesus</u>, whom thou didst anoint, both Herod and Pontius pilate with the gentiles and the people of Israel

were gathered together." (Acts 4; 27, American Standard bible Up date edition, ASV.)

- •"For truly in this city there were gathered together against, <u>The Holy servant Jesus</u>, whom thou didst anoint, both Herod and pontius pilate along with the gentiles and the people of Israel." (Acts 4; 27, New American Standard, NAS)
- •"for Truly in this city there were gathered together against <u>The Holy</u> <u>Servant Jesus</u>, whom thou anoint, both Herod and pontius pilate with the gentiles and the people of Israel." (4:27, Revised standard version, RSV)
- •"That is what is happening here in this city today!for Herod the king and pontius pilate the governor and all the Romans as well as the people of Israel are united, Jesus your anointed son, Your holy servant." (Acts 4;

27,The living bible,TLB)

ሰባቱም «አገልጋይህ ኢየሱስ» ይላሉ።

ከላይ የጠቀስናቸው የተለያዩ የመፅሐፍ ቅዱስ ቅጂ ጥቅሶች በሙሉ ስለ ኢየሱስ የአምላክ አገልጋይ እንጂ ስለ አምላክነቱ ፣አይደለም የሚገልፁት!!! ይህ እንግሊዝኛው ሲሆን የ 1980 ቀላል ትርጉም መፅሀፍ ቅዱስ ላይ ከበፊቱ በተለየ መልኩ ልክ እንደ እንግሊዝኛው መፅሀፍ ቅዱስ ኢየሱስን አገልገይ ይለዋል። "በእርግጥም ሄሮድስና ጴንጤናዊ ጴላጦስ ከአረማውያንና ከእስራኤል ህዝብ ጋር በዚህች ከተማ ተሰብስበው መሲህ ባደረግኸው በቅዱስ <u>አገልጋይህ</u> <u>በኢየሱስ</u> ላይ ተነሱ።(የሃዋርያት ስራ 4;27)

እንግሊዝኛው መፅሀፍ ቅዱስ "-Your servant jesus" "አገልጋይህ ኢየሱስ" ይላል። ለምን በአማርኛው ይህን አገልጋይህ የሚለውን በ"ብላቴናህ" ቀየረው???

ኢየሱስ የአምላክ ባሪያና አገልጋይ ከሆነ እንዴት አምላክ ሊሆን ይችላል?? የአማርኛው መፅሀፍ ቅዱስ ተርጓሚዎቹስ ምነው "የአምላክ አገልጋይ "የሚለውን፣ በ"ብላቴና "መለወጣቸው? ኢየሱስ አምላክ እንዲሆን ፈልገው ይሆን?

65. ኢየሱስ መሞቱን ክርስቲያኖች ያምናሉ። አምላክ ግን እንደማይሞት እንደሚከተለው ተገልጿል። "የተባረከውና ብቻውን ገዥ የሆነው የነገስታት ንጉሱ፣ የጌቶች ጌታ እግዙአብሔር በራሱ ጊዜ የሚያሳየው ነው፣ እርሱ ብቻ የማይሞት ነው። ሊቀርብ በማይችል ብርሃን ውስጥ ይኖራል፣እርሱን ያየ ማንም የለም። ሊያየውም የሚችል የለም።ለእርሱ ክብርና ሀይል ከዘላለም እስከ ዘላለም ይሁን!አሜን።"(1ኛ ጢሞቴዎስ 6;16)። እንዲሁም "<u>ብቻውን አምላክ</u> ለሚሆን፣ ለማይሞተው ለማይታየውም ለዘመናት ንጉስ ምስጋናና ክብር እስከ ዘላለም ድረስ ይሁን፣አሜነረ።" (1ኛ ጢሞቴዎስ 1;17) ታዲያ ኢየሱስ ሟች ከሆንና አምልክ የማይሞት ከሆነ ኢየሱስ አምላክ እንዳልሆነ አያሳይምን? እንዲሁም. "ብቻውን አምላክ ለሚሆን" ሲል ጥቅሱ አምላክ ብቸኛ እርሱም እግዜአብሄር መሆኑንና ኢየሱስ የሚባል ሌላ አምላክ እንደሌለ አያሳይምን?

66. በ2ኛ ቆሮንቶስ 5:18 ላይ "ነገር ግን የሆነው ሁሉ በክርስቶስ ከራሱ ጋር ካስታረቀን:የማስታረቅም አገልግሎት ከሰጠን እግዚአብሄር ነው" ይላል። በክርስትና ጽንስ ሐሳብ አምላክ "ከሰማየ ሰማያት ወርጄ:ከድንግል ማርያም ተወልጄ አድናለሁ" ስላለ ወርዶና ተዋርዶ አዳነን ይባላል። ነገር ግን ጥቅሱ "በክርስቶስ ከራሱ ጋር ካስታረቀን" ይላል። አምላክ የሚባለው ክርስቶስ ነው ወይንስ በክርስቶስ አማካኝነት ከራሱ ጋር የስታረቀው ነው? ጥቅሱ ይቀጥልና "የማስታረቅም አገልግሎት ከሰጠን ከእግዚአብሔር ነው" ይላል። "አንዱ እግዚአብሔር" ሲባል ክርስቶስ ይጨምራለ ወይንስ አይጨምርም? ከጨመረ እንዴት አንዴም ቢሆን ይህ አልተገለጸም? ከጨመረስ ክርስቶስ ስንተኛ አምላክ ሊሆን ነው?

67,በዕብራውያን 3:3 ላይ ስለ እየሱስ ሲገልጽ "ቤትን የሚያዘጋጀው ከቤቱ ይልቅ የሚበልጥ ክብር እንዳለው መጠን እንዲሁ እርሱ ከሙሴ ይልቅ የሚበልጥ ክብር የተገበው ሆነ ተቆጥሮአልና።" ይላል። ታዲያ እየሱስ አምላክ ነው ከተባለ እንዴት ከሙሴ ጋር ይነጻጸራል? አምላክ ከማን ጋር ሊነጻጸራል ይችላል?

68.በኢሳይያስ 44:7 ላይ አመላክ እንዲህ ማለቱ መጻፍ ቅዱስ ይናገራል ፦"የኢስራኤል ንጉስ ቤዛ እግዛአብሔር፤ የሰራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ **የፊተኞው እኔ ነኝ፣ የጎላኛውም እኔ ነኝ፤ ከእኔ በቀር ሌላ አምላክ የለም፤ እስቲ እንደኔ ማን አለ? ይናገር።**" ክርስቲያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ አምላክ ከሆነ እና አምላከ ሥላሴ (ሦስትም አንድም) ከሆነ እንዴት አንዱ አምላክ "ከኔ በቀር ሌለ አምላክ የለም" ይላል? እንዲሁም እንዴት "እስቲ እንደ እኔ ማን አለ ? ይናገር።" ይላል? ምናልባት ያኔ እየሱስ ገና ስላልተወለደ ይሁንን? በፍጹም! እንዲህማ ቢሆን ኖሮ "የፊተኛው እኔ ነኝ፤ የኋላኛውም እኔ ነኝ፣ ከእኔ በቀር ሌላ አምላክ የለም" ሲል ይናገራል??

69.የማትዮስ ወንጌል 12:18 ስለ እየሱስ ፦ "እንሆ የመረጥሁት የምወደውና በእርሱ ደስ የሚለኝ **"አጀልጋይ"** መንፈሴን በእርሱ ላይ አኖራለሁ እርሱ ለአህዛብ ፍትህን ያውጃል፤" ሲል ይገልጻል። በዚህ ጥቅስ እየሱስ የአምላክ አገልገይ መሆኑ ተጠቅሶዋል ። ክርስታናች እንደሚሉት እየሱስ "አምላክ" ነው ወይንስ ይህ ጥቅስ እንደሚለው የአምላክ አገልጋይ? አምላክ "አገልጋዬ" አያሰው ከርስታኖች እንዴት አምላክ ነው ይሉታል?

70. በማቲዎስ 15:12 ለይ "በዝያን ግዜ ደቀ መዛሙርቱ ቀርበው ፈረሳውያን **"ይህን ቃል** ሰምተው እንደተሰናከሉ እወቅህን?" አሉት።" ይላል ፡፡ ደቀመዛሙርቱ "እየሱስ ኃያሉ አምላክ ነኝ" ብለው ቢያምኑ ኖሮ እንዴት "እውነትህን?" ብለው ይጠይቁታል? አምላክ መሆኑ ከታመነ ሁሉን አዋቂ ነውና "አወቅህን" ተብሎ ይጠየቃልን?

71. በመጻሓፍ ቅዱስ እንደተገለፀው እየሱስ የትንሳኤን ግዜ የማያውቅ፤ ከራሱ ምንም ማድረግ የማይችል ፤ ሲቸገር ወደ አምላኩ የሚጣራ ፤ ሲሞት በፈጣሪ የተቀሰቀሰ ፤ ከፍጥረታት በኩር፤ ነገሮች ሁሉ ከግዜ ቦኋላ የተሰጠው ከሆነ እንዴት እርሱ ዘላለማዊው አምላክ ተደርጎ ሊወሰድ ይችላል?

72. መጻፍ ቅዱስ አንደሚለው እየሱስ በስቅለት ግዜ የጭንቅ ፀሎት ወደ አምላክ አሰምቷል። በክርስታኖች የአለማት ፈጣሪ የሚባለው ክርስቶስ ወደ አምላክ ካለቀሰ የሱ "አምላክ" መባል ምኑ ለይ ነው ታዲያ?

73. አንድ ክርስቲያን ጻፊ "ክርስቶስ የጸለየው የጭንቅት ግዜ ነበር። ክርስቶስ ሰው ከመሆኑ የተነሳ ከመሞቱ በፊት ጸልዯል።" ይላሉ (ምህረቱጰ.ጉታ፣ መልስ ይኖረው ይሆን? ገፅ 55) ነገር ግን እንደ ክርስትና እሳቤ ኢየሱስ "ሰው" ብቻ ነውን? "ሰውም፤ አምላክም" አይደል እንዴ? "አምላኬ! አምላኬ! ስለምን ተውኸኝ" ሲል ምን ነበር? አምለክ? ምላሽዎ "ሰው" ከሆነ የሞተው እየሱስ የተባለው ሰው ነው ማለት ነው። ምላሽዎ "አምላክ" ከሆነ ደግሞ "አምላኬ አምላኬ" ሲል ሌላኛውን አምላክ ይማጸናል?

74. የአምላክ ሕልውና በማንም ላይ ጥገኛ አይደለም። አይሆንም። በዮሐንስ ወንጌል 5:26 ላይ መጽሐፍ ቅዱስ "አብ በራሱ ሕይወት እንደለው እንዲሁ ደግሞ ለወልድ በራሱ ሕይወት እንዲኖረው ሰጥቶታል ።" ይላል። ነገር ግን እንደዚህኛው ጥቅስ ገለጻ የኢየሱስ ህልውና በአብ (አምላክ) ላይ ጥገኛ ነው። "ለወልድ በራሱ ሕይወት አንዲኖረው ሰጥቶታል።" ይላሉ። ወልድ ህልውና (ሕይወት) ያገኘው አብ ስለሰጠው ነው። የኢየሱስ ሕልውና በአብ ላይ ጥገኛ ነው። እየሱስ ያለ አብ በራሱ ህልውና ሊኖረው ካልቻለ እንዴት አምላክ ሊሰኝ ይችላል?

75.ፈሊጵስዮስ 2:8-8 ላይ "ሰው ሆኖ ተገልጦም፤ ራሱን ዝቅ አደረገ፤ እስከ መሞት ድረስ ታዛዥ ሆነ። "ስለዚህእግዚአብሔር እጅግ ከፍ አድርገው፤ ከስምም ሁነ ሁሉ በላይ የሆነውን ስም ሰጠው"" ይላል እየሱስ ወደ ምድር ከመምጣቱ በፊት በከፊተኛ ደረጃ ይመሰላል ወይስ አንድ አዲስ "ከፍ" ይደረጋል? ይሰጠዋል? ጥቅሱ አንድ አዲስ ስለ መግኘቱ እንጂ "ወደ ነበረበት ይመለሳል" አይልም። አንዱ አዲስ ስለማግኘቱ እንጂ " ወደ ነበረበት ይመሳሰላል" አይደለም። አንጁ የሥላሴ ክፍል ሌላኛወን ያዘዋልን? ከፍ ያደርገዋልን? ስጦታ ይሰጠዋልን?

76. እየሱስ "አምላክ ነኝ! ተገዙኝ" ብሏን? ካለስ የቱጋ ካላለስ ለምን ይገዙታል? ነገ እየሱስ "እኔን አምልኩኝ ብዬ መች አሥተማርኳቹ?" ቢልዎ ምን ይመልሱለተል ?

77. 1ኛ ጢሞዎቴስ 2:5 ላይ "አንድ እግዚአብሔር አለና፤ ደግሞም በእግዚአብሔርና በሰዎች መካከል አንድ አስታራቂ አለ፤ እርሱም ሰው የሆነው ክርስቶስ እየሱስ ነው" ይላል። አምላክ ስንት ነው ? አንድ፤ እሱም እግዚአብሔር ነው። እየሱስስ? ጥቅሱ "ደግሞም በእግዚአብሔርና በሰዎች መካከል አንድ አስታራቂ አለ፤" ይላል ። እርሱ ማነው? ከተባለ "ሰው የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ይላል። ታዲያ እግዚአብሔር አንድ ከሆነ ኢየሱስ ሰው፤ በአምላክና በሰው መካከል አስታራቂ እንደሆነ አምላክ ይሆናል? በምን ስሌት ነው እየሱስ የተባለው ሰው አምላክ ልንለው የምንሞክረው?

78. በ1ኛ ቆሮጦስ 8:5-7 ላይ "መቼም ብዙ አማልክትና ብዙ ጌቶች አሉ፣ ነገር ግን በሰማይ ሆነ በምድርም ሆነ አማልክት የተባሉ ምንም ቢኖሩ ለእኛስ ነገሩ ሁሉ ከእርሱ የሆነ እኛም ለእርሱ የሆንን "**አንድ አምላክ አብ አለን**፣ ነገር ሁሉም በእርሱ በኩል የሆነ እኛም በእርሱ በኩል የሆንን አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን" ይላል። ይህን ጥቅስ ልብ ብለው ካስተዋሉ ክርስታኖች እንደሚሉት ከአንድ አምላክ ክፍል የሆኑ "አንድ ጌታ" እና " አንድ እግዚአሔር" አይልም። ነገር ግን "አንድ አምላክ አብ" ነው የሚለው። እየሱስንም በዚህ አንዱ በተባለው አምላክ ውስጥ አልጨመረምውም። ለብቻው ነው "አንድ ጌታ" የሚለው። ይህ ጌትነት አምለክ ወስጥ ካልተጠራ እንዴት ጌታ ከተባሉ ሌሎች ግለሰቦች ለይተን እየሱስን "አምላክ" ልንለው ይቻለናል? "ጌታ" እና "እግዚአብሔር" ማለት አንድ ቢሆኑ ለምንድነው በመጻፍ ቅዱስ በበርካታ ስፍራ ሰዎች እየሱስን "ጌታ" ሲሉት አንድም ግዜ "እግዚአብሔር" አልያም "እግዚአብሔ አብ" እንደሚባል "እግዚአብሔር ወልድ/እየሱስ" የልተባለው? ከልሆነ አብ ወልድ እና መንፈስ ቅዱስ በአንድነት በአንዱ አምላክ "እግዚያአብሔር" ወስጥ ተካተው ወልድን የልገለጹት?

የኢየሱስ መወለድና ጥያቄዎች

- 79. ዕብራዉያን 1፡5 "እግዚአብሔር፣ "አንተ ልጄ ነህ፥ እኔ ዛሬ ወልጄሃለሁ፥ ደግሞም፦ እኔ አባት እሆነዋለሁ እርሱም ልጅ ይሆነኛል" ያለዉ ከቶ ለማን ነው?" ይላል፡፡ እግዚአብሔር ኢየሱስን ‹‹እኔ ዛሬ ወልጄሃልዉ›› ሲለዉ ያኔ ከመወለዱ በፊት እንዳልነበር ግልፅ ነዉ፡፡ "ዛሬ" ፤ "ትናንት" እንዲሁም በአጠቃላይ "ጊዜ" ከተፈጠረ በኋላ ነዉ "ዛሬ" ሊባል የሚችለዉ ፡፡ በኢስላምም ሆነ በክርስትና ሐይማኖት "ጊዜ" ፍጡር እንደሆነ ነዉ የሚታመነዉ፡፡ ታዲያ እንዴት "ኢየሱስ ዘላለመዋዊ ነዉ" ሊባል ይችላል? ከመወለዱ በፊት ነበርን?
- 80. ኢየሱስ ጅማሬ ፤ ፍጥረት እና ዉልደት ከሌለዉ እንደ ክርስትና እሳቤ አንዱ "አምላክ" (ኢየሱሱ) "ልጅ/ ወልድ" ሲባል ሌላኛዉ አምላክ (አብ) "አብ/ አባት" ተብሏል፡፡ ታዲያ ለምንድነዉ ቅደም ተከተልን በሚገልጽ ቃላት የተጠሩት? "አባት;" እና "ልጅ" ቅደም ተከተል ከሌላቸዉ ለምን እንዲህ ያለ መጠሪያ ኖራቸዉ? ካልሆነ ስያሜያቸዉን መቀያየር እንችላለንን?
- 81. ማርያም ከማርገዟ በፊት ኢየሱስ ነበርን? ከነበረ የትና እንዴት? እርሷ ከመንፈስ ቅዱስ ስታረግዝ እርሱ የት ነበር? ስታረግዝ ያ የነበረዉ ጠፋ ሊባል ነዉ? ወይስ ኢየሱስ እንደሚወለድ የሚገልጽ የአምላክ ቃል ብቻ ነበር? እስቲ በደንብ ያዉጠንጥኑት!
- 82. ከስላሴ አንዱ አብ ለሌላኛዉ (ለኢየሱስ) አባት ነዉ ይባላል፡፡ ሌላኛዉ የስላሴ አባል የሆነዉ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ እናቱ ማርያን አስፀንሷል (ማቴዎስ 1፡1-20 ፤ ሊቃስ 1፡35) ታዲያ ኢየሱስ ስንት አባት ነዉ ያለዉ?
- 83. የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ 2 ቁጥር 21 ላይ "ሊገርዙት ስምንት ቀን በሞላ ጊዜ፥ በማኅፀን ሳይረገዝ በመልአኩ እንደ ተባለ፥ ስሙ ኢየሱስ ተብሎ ተጠራ።" ይላል። ኢየሱስን የገረዙት ሰዎች ሲገርዙት "የኣለምን ፈጣሪ ኃያሉን አምላክ ገረዝን" ብለዉ ነበር ያሰቡት? እንደ ክርስቲያኖች እምነት አምላክ የኢየሱስን ስጋ ተዋህዶታል። ያቺ በግርዛት የተቆረጠችዉ የኢየሱስ ቁራጭ ስጋስ ? የአምላክ ቁራጭ ልትሆን?
- 84. ማርያም አርግዛ ሳለ "ኢየሱስ" የሚለዉን ስያሜ እንደምታወጣለት ተገልጧል። በእርሷ ይህንን ስያሜ ከመሰጠቱ በፊት እዉን ኢየሱስ ከነበር ማነ ነበር ስሙ?
- 85. በሉቃስ ወንጌል 2፡41-48 ላይ " ወላጆቹም በያመቱ በፋሲካ በዓል ወደ ኢየሩሳሌም ይወጡ ነበር።የአሥራ ሁለት ዓመት ልጅ በሆነ ጊዜ፥ እንደ በዓሉ ሥርዓት ወደ ኢየሩሳሌም ወጡ፤ቀኖቹንም ከፈጸሙ በኋላ፥ ሲመለሱ ብላቴናው ኢየሱስ በኢየሩሳሌም ቀርቶ ነበር፥ ዮሴፍም እናቱም አላወቁም ነበር።ከመንገደኞች ጋር የነበረ ስለ መሰላቸው የአንድ ቀን መንገድ ሄዱ፥ ከዘመዶቻቸውም ከሚያውቋቸውም ዘንድ ፈለጉት፤ባጡትም ጊዜ እየፈለጉት ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ።ከሦስት ቀንም በኋላ በመምህራን መካከል ተቀምጦ ሲሰማቸውም ሲጠይቃቸውም በመቅደስ አገኙት፤የሰሙትም ሁሉ በማስተዋሉና በመልሱ ተገረሙ። <u>ዮሴፍና ማርያም በቤተ መቅደሱ ባዩትም ጊዜ ተገረሙ፥</u> እናቱም። <u>"ልጄ ሆይ፥ ለምን እንዲህ</u>

አደረግህብኝ? እነሆ፥ አባትህና እኔ ተጨነቅን ስንፈልግህ ነበርኮ" አለችው።" ይላል። ማርያም ልጇ ኢየሱስ የዓለም ፈጠሪ ኃያሉ አምላክ ነዉ ብላ ታምን ነበርን? አምላክ መሆኑን ብታዉቅ."አባትህና እኔ ተጨንቀን ስንፈልግህ ነበር እኮ!" ትል ነበርን? አምላክነቱን ካወቀች ምን ያስጨንቃታል? ታዲያ ወላጅ እናቱ ማርያም ልጇ አምላክ ነዉ ብላ ካላመነች ክርስቲያኖች እንዴት አምላክ ሊሉት ቻሉ?

86. ክርስቲያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ "ሰዋዊ" ባህሪዉን ከማርያም (ከእናቱ) መለኮታዊ ባህሪዉን ደግሞ ከአባቱ (ከአብ) ነስቶ ተወለደ፡፡ ታዲያ አንዱን ባህሪዉን ከአባቱ ሌላዉኛዉን ደግሞ ከእናቱ ከነሳ አባቱ እና እናቱ ምን እና ምን ናቸዉ??

87. ኢየሱስ ያለ አባት በመወለዱ "አምላክ" ከሆነ ያለ አባትና እናት የተፈጠረዉን አዳም ትልቅ "አምላክ" ልንለዉ ለምን አልደፈርንም?

88. ማቴዎስ 1፡23 ላይ "እነሆ፥ ድንግል ትፀንሳለች ልጅም ትወልዳለች፥ ስሙንም አማኑኤል ይሉታል የተባለው ይፈጸም ዘንድ ይህ ሁሉ ሆኖአል፥ ትርጓሜውም። እግዚአብሔር ከእኛ ጋር የሚል ነው።" ይላል። ድንግል ምን ትወልዳለች ተባለ; ? ወንድ ልጅ! ታዲያ ‹‹ድንግል አምላኳን ወለደች›› የሚለዉ ከየት መጣ?

89. ሉቃስ 1፡6-7 ላይ "በዚያም ሳሉ የመውለጃዋ ወራት ደረሰ፥ የበኵር ልጅዋንም ወለደች፥ በመጠቅለያም ጠቀለለችው፤ በእንግዶችም ማደሪያ ስፍራ ስላላገኘቸው በግርግም አስተኛችው።" ይላል። ክርስቲያኖች እንደሚሉት ድንግል አምላኳን ነዉ የወለደችዉ? ጥቅሱ "ወንድ ልጅ" ነዉ የሚለዉ? ኢየሱስን ስትወልድ ማርያም "አምላኬን ወለድኩ" ብላ ነበር ያሰበችዉ ወይስ "ወንድ ልጅ"? ታዲያ "ድንግል አምላኳን ወለደች" የሚለዉ ከየት መጣ? ከጉባኤ?

በሐዋርያት ዘመንስ ይህ ‹‹ድንግል ፈጣሪዋን ወለደች›› የሚለዉ እምነት ነበርን? ታዲያ ከየትመጣ? ከጉባኤ!! የሚከተለዉ ይህንን ያረጋግጣል፡- ቤተክርስቲያን በ431 ዓ.ል በኤፌሶን በተካሄደዉ ጉባኤ ድንግል ማርያም ቴዎቶኮስ (የአምላክ) እናት መሆዋን እንደ ሃይማኖት ህግ አወጀች፡፡ (ኢየሱስ ክርስቶስ የሕያዉ አብ ቃል እና የዓለም መድሃኒት፤ በኢት/ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን የጽ/ጠ/ፅ/ቤት ሐወርያዊ ሥራ መምሪያ የተዘጋጀ፤ አዲስ አበባ ፤ ማስተር ማተሚያቤት ገፅ 159)

አምላክ ሥጋ ለብሶ ሰዉ ሆኗልን?

- 90. በመጽሐፍ ቅዱስ ፈጣሪ ታይቶ እንደማይታወቅ በ1ኛ ጢሞቴዎስ 6፡1፤ 1ኛ ዩሐንስ መልእክት 4፡12፤ ዩሐንስ 1፡18 እና ዩሐንስ 5፡57 ላይ ተገልጧል፡፡ ለአብነት ያህል በ1ኛ ጢሞ 6፡16 ላይ "እርሱ ብቻ የማይሞት ነው፤ ማንም ሊቀርበው በማይችል ብርሃን ይኖራል፤ አንድ ሰው እንኳ አላየውም ሊያይም አይቻለውም፤ ለእርሱ ክብርና የዘላለም ኃይል ይሁን፤ አሜን" ይላል፡፡ እንዲሁም በዩሐንስ 1፡18 ላይ "ከቶዉንም እግዚአብሔርን ያየ ማንም የለም።" ይላል። ኢየሱስ ግን ታይቷል፡፡ ተዲያ አምላክ የማይታይ ከሆነ ኢየሱሱ አምላክ እንዳልሆነ አያሰይምን?
- 91. ክርስቲያኖች "ኢየሱስ አምላ ነዉ ፤ ወደ ምድር የሰዉ ስጋ ለብሶ መጥቷል" ይላሉ። ወደ ሰማይ ከተመለሰ በኋላስ በስጋ እንዳለ ይቆያል ወይስ አስቀድሞ ነበረ በተባለበት ሁኔታ ይመለሳል?? ኢየሱስ የሰዉ ሥጋ በመተዉ አስቀድሞ ነበረ ወደ ተባለበት አምላካዊ ሁኔታ ይመለሳል? መጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተገለጸዉ ግን ኢየሱስ የሰዉ ሥጋ ለብሶ እስከ መጨረሻዉ መቀጠሉን እንጂ ሰዉነቱን (ሥጋ መልበሱን) እንደሚተዉ አይናገርም!! ታዲያ አንዱ የስላሴ አባል ኢየሱስ እስከ መጨረሻ ሰዉ ነዉን?
- 92. ዕብራውያን 2:17 ላይ "ስለዚህ በሁሉም ነገር ወድሞቹን መምሰል ተገባው ፤" ይላል ። ታድያ ክርስቲያኖች እንደ ሚሉት ኢየሱስ በሁሉም ነገር እንደኛ ከሆነ ፣ እንዴት ፍፁም (100°/°) ሰው እንደዚሁም ፍፁም (100°/°) አምላክ ይሆናል ? እንደኛ ሲሆን እኛስ ፍፁም አምላክ ልንሆን ነው ማለት ነውን?
- 93. እየሱስ ተርቧል ፤ ደክሞታል ፤ ተጨንቋል ፤ እርዳታ ጠይቋል ፤ ሸሽቷል ። በአጠቃላይ በርካታ የሰው ባሕሪያት ታይቶበታል ። ታድያ ይህን ሁሉ ሲያደርግ ሰው ነበር ወይስ አምላክ? አምላክ ከነዚህ ሁሉ የጠራና ፍፁም መሆኑ ግልፅ ነው ። ታድያ ይህን ሲያደርግ ኢየሱስ ሰው ነበር? ሌላ ጊዜ ደግሞ አምላክ ነበርን? እንዴት ሰው ሌላ ግዜ አምላክ እየሆነ ተለዋወጠ? በሚልክያሥ 3:6 ላይ "እኔ እግዚያብሄር አልለዋወጥም" ይላል ። ታድያ የሚለዋወጥ እንዴት አምላክ ይሆናል? አምላክ የማይቀያየር ከሆነ እዴት ኢየሱሰ እንዴ ሰው ሌላ ጊዜ አምላክ ይሆናል?
- 94. አንድ የክርስትና እምነት ጻሀፊ እዲህ ሲሉ ጽፈዋል፦ "ምንም እንኳ የእሥልምና ሃይማኖት ባይቀበልም፣ ለክርሥቶሥ ፍጹም አምላክ መሆንና ፍጹም ሰው መሆን ከተልእኮው አኳያ እጅጉን አስፈላጊ ነው። የክርሥቶሥ ዋና ተልዕኮ ደግሞ የሰው ልጅን ከኃጢያታቸው ማዳን በመሆኑ ምንም እንኳን ክርስቶሥ ሁለት ባህሪያት አሉት ማለት ለሰው አእምሮ ከበድ ያለ ነገር መስሎ ቢታይም እግዚያብሄር በሁሉን ቻይነቱ ያደረገው የክርስቶስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰወ መሆን እውነት ነው።" (ምህረተ ሰ.ጉታ፣ መልስ ይኖረው ይሆን? ኤስ አይ ኤም ማተምያ ቤት ታትሞ፣ 4ኛ ዕትም፣ 1998፣ ገፅ 63)
- ሀ) እዴት ኢየሱስ "ፍፁም ሰው ፍፁም አምላክ" ይሆናል? እንዴት ሁለት ነገር ፍፁም ይሆናል ? አንድን ሰው "ከሰዎች ሁሉ ረጅሙ እርሱ ነው ። አጭሩም እርሱ ነው ።" ማለት

- ለ) "ኢየሱስ ፍፁም ሰውም ፍፁም አምላክም ነው" ከተባለ ይህ አስተሳሰብ ከሎጂክ አንፃር ብቻ ሳይሆን ከመጽሐፍ ቅዱስም ጭምር የሚጋጭና የማያስኬድ ነው ። አምላክ ፍፁም ኃያል ፣ ሁሉን አዋቂ ፣ ፍፁም ጥበበኛ ነው ። ሰው ደግሞ በተቃራኒው ኃያል ያልሆነ ፣ ሁሉን የማያውቅ ፣ ፍፁም ጥበበኛ ያልሆነ ነው ። "አምላክ ፍፁም ሰው ፍፁም አምላክ ነው" ማለት ፦ "አምላክ (ኢየሱስ) ሁሉን አዋቂ የሆነና ሁሉን አዋቂ ያልሆነ ነው ። አምላክ ኃያል የሆነና ኃያል ያልሆነ ነው ። አምላክ ፍፁም ጥበበኛ የሆነና ፍፁም ጥበበኛ ያልሆነ ነው" ማለት ነው። ይህ ትርጉም የሚሰጥ ነውን?
- ሐ) የሆነ ነገርን "ፍጹምም ነው ፤ ፍጹምም አይደለም" ማለት ልክ የሆነን ነገር "ይህ ነገር ክብም ፣አራት ማአዘንም ነው ፤" እንደ ማለት ነው ። "አራት ማዕዘን ነውም" ስንል "ክብ አይደለም" ማለታችን ነው። ስለዚህ ሁለት የማይገናኙትን ባህሪያት ሁለቱንም በአንድ ጊዜ ፍፁም መሆን ይችላልን?
- መ) ሁለት ተቃራኒ የሆኑ ነገሮች በአንድነት ነው ማለት በፍፁም የማይሆን ነው። ለምሳሌ "አምላክ አለ" ብንል አንድ ዐረፍተ ነገር ነው ። "አምላክ የለም" ብንል ደግሞ ሌላ ተቃራኒ ዐረፍተ ነገር ነው ። ሁለቱም ትክክል ሊሆኑ በፍፁም አይችሉም ። ክርስቲያኖች እንደ ሚሉት "ሁለት ተቃራኒ ነገሮች በአንድነት ሊኖሩ ይችላሉ" ብንልና "አምላክ አለ፤ እንደዚሁ አምላክ የለም ።" ብንል፤ ሁለት ተቃራኒ ዐረፍተ ነገሮች ናቸው ።" አምላክ ሁሉን ቻይ ስለሆነ ምን አለበት፣ ሊኖርም ላይኖርም ይችላል። ምን ይሳነዋል?" ማለት ይቻለናልን?
- 95, ዮሐንስ 1:1 ኢየሱስን "አምላክነት" ይገልፃል ብለው ያምናሉን? "በመጀመሪያ ቃል ነበር ። ቃልም እግዚያብሔር ዘንድ ነበር ። ቃልም እግዚያብሔር ነበር ።" ይላል ። "እርሱም በመጀመሪያ ከእግዚያብሄር ጋር ነበር፤ ።" (ዮሐንስ 1:2)
- ሀ) "በመጀመሪያ" ሲባል የምን መጀመሪያ? ለመሆኑ አምላክ መጀመሪያ አለውን? እንዴት "በመጀመሪያ" ይባላል? ዘላለማዊ አይደለምን?
- ለ) "የአምላክ ቃል" የሚባለው ኢየሱስ ክርስቲያኖች እንደ ሚሉት "ዘላለማዊ ነው" ከተባለ እንዴት "መጀመሪያ" ይኖረዋል?
- ሐ) በዮሐንስ 1:1በሦስተኛው ዐረፍተ ነገር ቃልና እግዚያብሄር አንድ መሆናቸውን ተነግሮናል፤ ቃል በሚለው ምትክ "እግዚያብሄር"ን ብንተካ "በመጀመሪያ" እግዚያብሄር ነበር ፤እግዚያብሄርም እግዚያብሄር ነበር ፤ እግዚያብሄርም እግዚያብሄር ነበር ፤ " ይሆናል። የትኛው እግዚያብሄር ነው እግዚያብሄር ዘንድ የነበረው? አእምሮ መጠቀም አይሻልምን? ኧረ እባካችሁ እናስብ!!
- 96. 1ኛ ቆሮንቶስ 15:29 "ትንሳኤ ከሌለማ ለሞቱ ሰዎች ብለው የሚጠመቁት ምን እያደረጉ ነው? ሙታን ከቶ የማይነሱ ከሆነ ፣ ሰዎች ለእነሱ ብለው ለምን ይጠመቃሉ?"

ይላል ። እነማን ናቸው "ለሞቱ ሰዎች" ብለው የሚጠመቁት? ክርሥቲያኖች "ለሞቱ ሰዎች" ብለው ነው እንዴ የሚጠመቁት? ወይሥ ምን? እነማንስ ናቸው?

97. ሮሜ 11:26 "ስለዚህ እስራኤል ሁሉ ይድናሉ፣ "ይላል። እስራኤላዊያን ግን ያኔ በኢየሱስ ዘመንም ሆነ ዛሬ በእየሱስ ክርስቶስ አላመኑም። የአይሁድ እምነት (ጁዳይዝምን) ተከታይ ናቸው። ታድያ በኢየሱስ ሳያምኑ ዳኑ? ወይስ ጥቅሱ ውሸት ነው?

98. ከአብ ወልድና መንፈስ ቅዱስ ከወጡ አብ ከሁለቱ መቀደሙ ግልጽ ነው ። ታድያ ወልድና መንፈስ ቅዱስ ሳይወጡ እርሱ (አብ) ብቻ አልነበረንም? ከነበረስ ታድያ እንዴት ሦስቱሞ (አብ ፣ ወልድና መንፈስ ቅዱሥ) "እኩል ለዘላለም ነበሩ" ይባላል?

99. ሔዋን የተከለከለችውን ዛፍ በመብላቷ አምላክ ቅጣት አዘዘባት ። በወሊድ ጊዜ በስቃይ ትወልድ ዘንድ ። ዘፍጥረት 3:16 "ሴቲቱንም እንዲሕ አላት ፤ "በምጥ ጊዜ ጭንቅሽን አበዛለሁ ፤ በሥቃይም ትወልጃለሽ ፤ፍላጎትሽም ወደ ባልሽ ይሆናል ፤ እርሱም የበላይሽ ይሆናል ።" ይላል ። በዚህ ጥቅስ ላይ የክርስቲያን ምሁራን እዲህ ሲሉ ማብራሬያ ጽፈዋል ፦ "ሔዋንና ሴቶች ተፈረደባቸው ። ከዚሕ የተነሣ ልጅ መውለድ አስጨናቂ ሂደት ሆነ። ሴቶች ከባሎቻቸው ጋር የነበራቸው የእኩልነት ግንኙነት ተለውጦ ለባሎቻቸው የሚገዙ ሆኑ ።" (ቲሞ ፌሎስ፣ የብሉይ ኪዳን የጥናት መምህርና ማብራርያ 1ኛ መፅሐፍ ገፅ 126)

እንደ ክርስትና እምነት አዳምና ሔዋን ባጠፉት ጥፍት ምክኒያት የደረሠባቸውን ኃጥአት ("የውርሥ") ኢየሱስ መስዕዋት ሆኖ በደሙ ከዝርያቸው ላይ አንጽቷል ። ይህ አሥተምሕሮት እውነት ከሆነ ታድያ በዚያው ጥፋት ምክንያት ሔዋን ላይ የተጣለው (ጭንቅና ስቃይ) አሁንም ለምን ቀጠለ ? ወይንስ "ኢየሱስ ለኛ ሲል ቤዛ ሆነ" የሚባለው ሀሰት ነው?

100. እንደ ዘፍጥረት 3:13 ሔዋን ያሳሳታት እባብ መሆኑን "እባብ አሳሰተኝና በላሁ" ሥትል ተናግራለች። እግዚያብሔር አምላክ እባብን እንዲህ አለው ፦"ይህን ሥራ ሠራህ፤ "ከከብቶችና ከዱር እንስሳት ሁሉ ተለይተህ የተረገምህ ሁን ፤ በሕይወትህ ዘመን ሁሉ፤ በደረትህ እየተሳብህ ትሄዳለህ፤ ዐፈርም ትበላለህ።" ዘፍጥረት 3:14) የክርሥትናው ጻሐፊ ቲም ፌሎስ

በዚህ ጥቅሥ ላይ እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል፦ "እባብ ተፈጥሮው በሆዱ የሚሳብ ሆነ። በእባብ ተመስሎ የቀረበው ሰይጣን ተፈርዶበት የመጨረሻ ሽንፈቱ ተነገረ።" (ቲሞ ፌሎስ፣ የብሉይ ኪዳን የጥናት መምህርና ማብራርያ 1ኛ መፅሐፍ ገፅ 126)

- ሀ) "በሕይወት ዘመን ሁሉ .....፤ዐፈርም ትበላለህ ።" እንደተባለው እባብ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ አፈር ይበላልን?
- ለ) እባብ እንዴት አድርጎ ሄዋንን አሳሳተ? ወይንስ ሰይጣን በእባብ ተመስሎ አሳታት? ታድያ ሰይጣን በእባብ ተመስሎ ካሳታት ፣ ለምን እባብ "ይህን ሥራ ሠራህ ፤ "ከከብቶችና

ከዱር እንስሳት ሁሉ ተለይተህ የተረገምህ ሁን ፤ በሕይወት ዘመን ሁሉ ፤ በደረትህ እየተሣብህ ትሄዳለህ ፤ ዐፈርም ትበላለህ።" ተብሎ ተረገመ? ባልሰራው ኃጥያት?

የኢየሱስ አስተምህሮት ምን ነበር?

- 1. ኢየሱስ አምላክ ከሆነ ለምንድነው በዮሐንስ 10:29 ላይ "እነርሱን የሰጠኝ አባቴ ከሁሉ ይበልጣል "" እንዲሁም በዮሐንስ 14:28 "ብትወዱኝስ አብ ከእኔ ስለሚበልጥ ወደ አብ በመሄዴ ደስ ባላችሁ ነበር፤" ያለው? እንደዚሁም በዮሐንስ 13:16 እና 1ኛ ቆሮንጦስ 11:3 ላይ አምላክ ከኢየሱስ እንደሚበልጥ ተገልጿል ። ከአምላክ የሚበልጥ ሌላ አምላክ አለን? ወይስ ኢየሱስ "ትንሹ አምላክ" ነው? አብ ከእርሱ እንደ ሚበልጥ ኢየሱስ ሲናገር ክርስቲያኖችን ግን "በፍፁም እኩል ናቸው" ይላሉ ። ታዲያ ኢየሱስ ይህን ሲናገር እየዋሸ ነውን? ወይስ ክርሥቲያኖች ናቸው የዋሹት? ኢየሱስ ክርስቶስ "አብ ከእኔ ይበልጣል" ሲል ሰብዓዊ ማንነቱን ብቻ የሚመለከት እንጂ "በመለኮታዊ ባህሪ ደረጃ ግን እኩል ናቸው" ብሎ ማሰብስ የቋንቋ አጠቃቀም ሥርዓትን ትርጉም ማሳጣት አይሆንምን?
- 2. ኢየሱስ ለምድነው በዮሐንስ 8:28 ላይ "ከራሴ ምንም ላደርግ አይቻለኝም" ያለው? ታዲያ እንደሚሉት ኢየሱስ አምላክ ሆኖ ከራሱ ምንም ማድረግ የማይችል ከሆነ ምንም ማድረግ የማይችል አምላክ አለ ልንል ነውን? ወይሥ የሰው ስጋ ስለለበሰ? ታድያ በመጽሐፍ ቅዱሥ አንድም ሥፍራ "ኢየሱስ ካረገም በኃላ ሥጋውን ይተዋል" አይልም ። ታዲያ እሥከ መጨረሻ ምንም ማድረግ ለማይችለው ኢየሱስ ፍፁማዊ አምላክነትን ልንሰጥ እንዴት ይቻለናል?
- 3. ኢየሱስ በማርቆሥ 10:18 ላይ "ስለ ምን ቸር ትለኛለህ ?" በማለት "ቸር" ለመባል ካልፈለገ እንዴት አምላክ ይባላል ? ኢየሱስ ቸር መባል እንደሌለበትና "ቸር" አንዱ እግዚያብሄር ብቻ መሆኑን ካስተማረ ፣ ይህ ብቻ አምላክ አለመሆኑን አይገልጽምን? "ቸር" መባልን እዲህ ከተቃወመ "ከአምላክ እኩል ነውዐ የሚለውን ቢሠማ እንዴት ይቆጣ ይሆን?
- 4. በመፅሐፍ አንድም ስፍራ ላይ አምላክ "አንድ" እንጂ "ሦስትም አንድም" ሳይባል መጠቀሱ ፣ "አምላክ አንድም ሦስትም" የሚለውን ንግግር መጽሐፍ ቅዱሣዊ አለ መሆኑን አያሣይምን?
- 5. እውነተኛ አምላክ ማን ነው? ኢየሱስ ነውን? ኢየሱስ ምን አለ? "<u>እውነተኛ አምላክ</u> የሆንኸውን አንተንና የላክኸውንም ኢየሱስን ያውቁ ዘንድ.." (ዮሐንሥ 17:3) ። እውነተኛው አምላክ ኢየሱስን የላከው መሆኑን ኢየሱስ ተናግሮ ሳለ እንዴት ኢየሱስ አምላክ ይባላል? ከርሱ አስተምህሮት በላይ የማን ንግግር ይታመናል? ወይሥ ኢየሱስ "እውነተኛ አምላክ የሆነውን ሥላሴን" ብሎ አሥተማረ? ታድያ ኢየሱስ ሥላሴ እውነተኛ አምላክ ቢሆን ለምን አይገልጽም ነበር?

6. ሉቃሥ 6:46-49 ላይ "<u>እኔ የምለውን አታደርጉም ፣ ታዲያ ለምን ጌታ ሆይ ፤ ጌታ</u> <u>ሆይ ፤ ትሉኛላችሁ</u> ? ወደ እኔ የሚመጣ ፣ ቃሌንም ሰምቶ የሚፈጽም ሁሉ ማንን እንደሚመስል ላሳያችሁ። ቤት ለመሥሪያ አጥልቆ የቆፈረና በዓለት ላይ መሠረቱን የመሠረተ ሰው ይመስላል፣ ጐርፍ በመጣ ጊዜ የውሃው ሙላት ያን ቤት ገፋው፣ በሚገባ ስለ ታነፀም ሊያንቃንቀው አልቻለም። <u>ቃሌን ሰምቶ የማይፈፅም ግን ቤቱን ያለመሠረት በዓፈር ላይ</u> የሠራን ሰው ይመስላል ፤ የወንዙ ሙላትም ቤቱን በመታው ጊዜ ወዲያው ወደቀ፣ ክፉኛም ፈራረሰ።" ይላል።

ክርስቲያኖች ኢየሱስ ያስተማረውን ትተው ተቃራኒውን ያምናሉ፤ ይፈጽማሉ። እንዲሁም ሆኖ "ጌታችን! ጌታችን!" ይሉታል። ኢየሱስ ግን እንዲህ ብሎ ነበር "እኔ የምለውን አታደርጉም! ታድያ ለምን ጌታ ሆይ! ጌታ ሆይ! ትሉኛላችሁ?" (ሉቃስ 6፡46) ክርስቲያኖች እውን የኢየሱስን ቃል እየተከተሉ ነውን? ወይስ "ሐዋርያ ነኝ" ያለውን የጳውሎስን አስተምህሮትና ቃል ነው እየተከተሉ ያሉት?

7 የዮሐንስ ወንጌል 11፡38-43 ላይ "ኢየሱስ ልቡ ዳግመኛ በሀዘን ተነክቶ ወደ መቃብሩ መጣ! መቃብሩም በድንጋይ የተገጠመ ዋሻ ነበር፤ እርሱም ፤ "ድንጋዩን አንሱት" አለ። የሟቹም እህት ማርታ፤ ጌታ ሆይ፤ አሁንማ አራት ቀን ስለቆየ ይሸታል" አለችው። ኢየሱስም <u>ብታምኝስ</u> የእግዚአብሔርን ክብር ታያለሽ ብዬ አልነገርሁሽምን?" አላት። ስለዚህ ድንጋዩን አነሠ። ኢየሱስም ወደላይ ተመልክቶ እንዲህ አለ "አባት ሆይ! ስለ ሰማኽኝ አመሰግንሃለሁ። ሁልጊዜም እንደምትሰማኝ ዐውቃለሁ፤ ይህን መናገሬ ግን በዚሁ የቆሙ ሰዎች አንተ እንደላክኽኝ የምኑ ዘንድ ነው።"

ኢየሱስ ይህን ካለ በኅላ በታላቅ ድምፅ "አልዓዘር ፤ና ውጣ!" ብሎ ተጣራ። የሞተውም ሰው እጅና እግሩን በቀጭን ስስ ጨርቅ እንደተጠቀለለ፤ ፊቱም በሻሽ እንደ ተጠመጠመ ወጣ። ኢየሱስም "መግነዙን ፍቱለትና ይሂድ" አለቸው።" ሲል ተገልጿል። ተዓምሩ የማን ነው? ኢየሱስ ጸልዮ "ስለሰማኽኝ አመሰግንሃለሁ" በማለት ፀሎቱ መሰማቱን ገለጸ።

ተዓምራቱ የርሱ ነው በሚል እንደይታለሉ ፀሎቱን ማሰማቱን ለምን እንደተናገረ ሲገልፅ "ይህን መንገሬ ግን በዚህ የቆሙ ሰዎች አንተ እንደ ላከኝ ያምኑ ዘንድ ነው" ብሎ ነበር። ታድያ ኢየሱስ አምላኩን ለምኖ ተዓምር ቢያደርግ ምን ያስገርማል? አምላክ ከዚህ የበለጠ ላሻው መስጠት አይችልምን? ይህንን ተዓምር ያየችው የሟቹ እህት ማርታ ተዓምሩ የራሱ ኢየሱስ መሆኑን አምና ነበርን? ኢየሱስስ ቢሆን "ብታምኝስ <u>የእግዚአብሔር ክብር ታያለሽ ብዬ</u> አልነገርሁሽምን?" አይደል ያላት። ታድያ ምነው አምላክ ነው ማለታችን?

8. ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፦ "ሕግንና የነቢያትን ቃል ለመሻር የመጣሁ አይምሰላችሁ፤ ለመፈፀም እንጂ ለመሻር አልመጣሁም።" (ማቴዎስ 5፡17) እንድሁም "እውነት እላችኋለሁ፤ ሰማይና ምድር እስክያልፍ ድረስ ሕግ ሁሉ ይፈፀማል እንጂ ከሕግ አንዲት ፊደል ወይም አንዲት ነጥብ እንኳን ቢተላለፍ ፤ ሌሎችንም እንዲተላለፍ ቢያስተምር በመንግስተ ሰማይ ታናሽ ተብሎ ይጠራል፤ ነገር ግን እነዚህን ትእዛዘት እየፈፀመ ሌሎችም እንዲፈፅሙ የሚያስተምር በመንግስተ ሰማይ ታላቅ ይባላል።" (ማቴዎስ 5፡18-19) ይላል። ትእዛዘትን

እየፈፀመ እንዲፈፀም የሚያስተምር ሰው ነው በመንግስተ ሰማያት ታላቅ የሚባለው። ግን ክርስቲያኖች "በኢያሱስ ለሰው ኃጥአት ቤዛ መሆኑን ያመነ ሰው ነው መንግስተ ሰማያትን የሚገባው ይላሉ። ትእዛዘትን መፈጸም አስፈላጊ እንዳልሆነ ሁሉ ያሚያስተምሩ ክርስቲያኖችም አሉ። ታድያ ኢየሱስ ያለው ውሸቱን ነበርን? ወይንስ እንዲህ የሚሉት ክርስቲያኖች ናቸው የዋሹት?

- 9. ዮሐንስ 17፡26 ላይ ምጽሐፍ ቅዱስ "ለእኔ ያለህ ፍቅር በእነርሱ እንዲሆን፤ እኔም በእነርሱ እንዲሆን፤ = አንተን እንዲያውቁ አድርጌአለሁ፤ እንዲያውቁህም አደርጋለሁ።" ይላል። ኢየሱስ "አንተን እንዲያውቁ አድርጌአለሁ" ሲል ነቢይ እንደመሆኑ የርሱ ተግባር ስለ አምላክ ለሕዝቡ ማሳወቅ መሆኑን ገለጸ። ይህም ብቻ ሳይሆን ወደ ፊትም ስለ አምላክ የማሳወቁን ሥራ እንደሚቀጥልበት "እንዲያውቁህም አደርጋለሁ።" ሲል የአምላክ ታማኝ አገልጋይ መሆኑን አረገግጧል። ታዲያ ኢየሱስ የአምልክ አጋልገይና ሕዝቡ ስለ አምላክ እንዲያውቅ ማድረግ ተግባሩ ከሆነ እንዴት ራሱ አምላክ ሊሰኝ ይችላል?
- 10. በማቴዎስ 12፡49-50 ላይ "በእጁም ወደ ደቀ መዛሙርቱ እያመለከተ እንዲህ አለ፤ እናቴና ወንድሞቼ እነዚህ ናቸው። በሰማይ ያለውን የአባቴን ፊቃድ የሚያደርግ ሁሉ፤ ወንድሜ፤ እህቴና እናቴም ነው።" ይላል። ታድያ የአምላክን እህትና ወንድም ሊሆኑ ነዋ? ወይስ የእምነት ወንድምና እህት ለማለት ነው? እንዲያማ ከሆነ የኢየሱስ እምነት የሐዋርያት እምነት ነው ማለት ነው። ታዲያ ክርስቲያኖች "ኢየሱስ አምላክ ነው" ስለሚሉ አምላክ ሃይማኖትን ይከተላል፤ አማኝ ነው ማለት ነውን? ገነት የሚገባው የራሱን ፊቃድ የሚደርገው ሳይሆን " በሰማይ ያለውን የአባቴን ፊቃድ የሚያደርግ ሁሉ" ነው በማለት የአባቱን ፊቃድ የፈጸሙትን መሆኑን ሲገልጽ ሐዋርያቶች

እርሱ ማን መሆኑን ያውቁ ዘንድ ፈልጎ ይሆንን?

- 11. በማርቆስ 11፡20-23 ላይ "በማግስቱ ጠዋት በመንገድ ሲያልፉ፤ በለሊቱ ከነሥሯ ደርቃ አዩ። ጴጥሮስ ነገሩ ትዝ አለውና ኢየሱስን ፤ "መምህር ሆይ! እነሆ የረገምሃት በለስ ደርቃለች" አለው። ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፤ "በእግዚአብሔር እመኑ፤ እውነት እለችኋለሁ፤ ማንም ይህን ተራራ ተነቅለህ ወደ ባሕር ተወርወር" ቢለውና ይህንንም በልቡ ሳይጠራጠር ቢያምን ይሆንለታል።" የሚል ጥቅስ ተገልጿል። ኢየሱስ ለምን እንዲህ አለ? ጴጥሮስ የኢየሱስ እርግማን መፈጸሙን በመገረም ሲነግረው፣ እንደይገረምና ኢርሱም እንዴት ሊፈጽምለት እንደቸለ አይደል ሊገልጽ የፈለገው? ኢየሱስ። "በእግዚአብሔር እመኑ፤ እውነት እላችኋለሁ፤ ማንም ይህን ተራራ ተነቅለህ ወደ ባሕር ተወርወር" ቢለውና ይህንንም በልቡ ሳይጠራጠር ብያምን ይሆንለታል=" ሲል ራሱ በማመኑ እርግማኑ መሳካቱን ገልጿል። ታድያ በእግዚአብሔር የሚያምነው ኢየሱስ ራሱ አምላክ ነው ሊባል ይችላልን?
- 12. ማርቆስ 10፡13-14 ላይ "ኢየሱስም እንዲዳስሳቸው፣ ሰዎች ሕጸናትን ወደርሱ አመጡ፤ ደቀ መዛሙርቱ ግን ገሠጿቸው፤ኢየሱስም ይህን ሲያይ ተቆጥቶ እንዲህ አላቸው፦ "ሕፃናት ወደ እኔ ይምጡ፤ አትካልክሏቸው፤ የእግዚአብሔር መንግስት እንደነዚህ ላሎት ናትና።" ይላል። የውርስ ኃጢአት እሳቤ እንደሚለው ደግም ሰው ሁሉ ሲወለድ ከኃጢአት ጋር ነው። ይህ እውን

ቢሆን ኖሮ ኢየሱስ ሕፃናት ከነውርስ ኃጢአታቸው ለምን "የእግዚአብሔር መንግስት እንድነዚህ ላሉት ናት" አለ? ሕፃናቱ ራሳቸውን አውቀው ገና "በማመን" የውርስ ኃጢአታቸውን አላስተሰረዩ? በዚህም ላይ ደግም ኢየሱስ ይህን የተናገረው ገና ተሰቀለ ከመባሉ በፊት ስለሆነ እንዴት የህፃናቱ ንፁህነት ገለፀ? ለመሆኑስ የውርስ ኃጢአት የሚባል ነገር ለአእምሮ አይጎረብጥምን?

- 13. ዮሐንስ14፡6 "ኢየሱስም እንዲህ አለው፦ "መንገዱ እኔ ነኝ፤ እውነትና ሕይወትም እኔው ነኝ፤ በእኔ በኩል ካልሆነ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም።" ይለል። አንዳንድ ክርስቲያኖች ይህን ጥቅስ ለኢየሱስ "አምላክነት" መከራከሪያ አድርገው ያቀርባሉ። ኢየሱስ "መንገዱ እኔ ነኝ" አለ እንጂ "መድረሻ ነኝ" መች አለ? መንገድ አድረሽ ነው እንጂ መድረሻ አይደለም። ነቢያት ሁሉ ያስተምራሉ፤ ወደ አምላክ ጥሪ ያደርገሉ። ማንም ገነት ለመግባት የግድ የነቢያቱን መንገድ መከተል አለበት። ወደ አምላክ የሚያደርሱ መንገድ ናቸው። ታድያ ኢየሱስ "አምላክ ነኝ" መች አለ? ኢየሱስ በዘመኑ ብቸኛ የአምላክ መንገድ ነው። ያለርሱ መንገድነት በቀር (እርሱን ከመከተል ውጭ) ማንም ወደ አምላክ አይቀርብም። ኢየሱስ በግልጽ "በእኔ በኩል ካልሆነ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም።" ብሏል። ታድያ ክርስቲያኖች ምነው ይህን መመርመር አቃታቸው?
- 14. ማርቆስ15፡37 "ኢየሱስ በታላቅ ድምጽ ጮኸ፤ ነፍሱን ሰጠ።" ይላል። ለመሆኑ ነፍሱን ለማነው የሚሰጠው? ራሱ ለራሱ ነው ወይስ ሰጪውና ተቀባዩ የተለያዩ ናቸው?
- 15. ማቴዎስ 3፡17 "እነሆ፣ "በእርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው" የሚል ድምጽ ከሰማይ ተሰማ።" ይላል። እውን ይህ ከሰማይ የተሰማው ድምጽ የአምላክ ነውን? አምላክ ልጅ አለኝ ይላልን? "ይህ ከሰማይ የተሰማው ድምጽ" የአምላክ ድምጽ አለመሆኑ እንዴት ይታወቃል? ኢየሱስን "የምወደው ልጄ" እያለው? የሚል ጥያቄ ሊነሳ ይችላል። ኢየሱስ ከዚህ ክስተት በኃላ በዮሐንስ 5፡37 እንዲህ ብሏል፦ የላከኝ አብ ራሱ ስለ እኔ መስክሮአል፤ እናንተ ከቶ ድምጹን አልሰማችሁም፤ መልኩንም አላያችሁም።" ኢየሱስ እንዳለው የአብን (የአባቱን) ድምጽ ካልሰሙ ያ ድምጽ እውን ተሰምቷልን? ከሆነስ የማን ድምጽ ነው? የአሳሳቹ ሳይጣን ቢሆንስ?
- 16. ዮሐንስ 5፡20 "አብ ወልድን ስለሚወድ **የሚያደርገውን ሁሉ ያሳየዋል**፤ ትደነቁም ዘንድ ከእነዚህም የሚበልጥ ነገር ያሳየዋል።" ይላል። ታድያ አምላክ ኢየሱስን የሚያደርገውን ቢያሳየውምና ተዓምር ቢያደርግ ምን ይገርማል? አምላክ ከዚህ በላይ ማድረግ አይችልምን? በግልጽ ለኢየሱስ አምላክ "የሚያደርገውን ሀሉ ያሳየዋል" ተብሎ የለምን?
- 17. ዮሐንስ 5፡26-27 "አብ በራሱ ሕይወት እንዳለው ሁሉ ወልድም በራሱ ሕይወት እንዲኖረው ሰጥቶታልና፤ **ወልድ የሰው ልጅ ስለሆነም** እንዲፈርድ ሥልጣን ሰጥቶታል።" ይላል። ወልድ ሕይወት እንዴት ሊኖረው ቻለ?

ጥቅሱ "ወልድም በራሱ ሕይወት እንዲኖረው ሰጥቶታልና" ይላል! አብ የወልድ ሕይወት ምንጭ አይደለምን? ክርስቲያኖች እንደሚሉት ወልድ (ኢየሱስ) የመፍረድ ሥልጣን ያገኘው አምላክ ስለሆነ ነውን? ጥቅሱ ወልድ "አምላኩ" ስለ ሆነ ነው ይላልን? በፍፁም! "**ወልድ የሰው ልጅ ስለሆነም**" እንዲፈርድ ሥልጣን ሰጥቶታል።" ነው የሚለው። ላይሰጠው በፊትስ? ታዲያ ክርስቲያኖች ምነው ቆም ብለው ቢያስተነትኑት?

" የሚስጢረ ሥላሴ ምስጢር"

1 የሥነ-መለኮት ምሁር የሆኑት ዶክተር ፓውል እንዝ "ታሪካዊ ሥነ-መለኮት አመጣጡና ትንተናው" በሚለው መጽሐፋቸው ላይ "ዩኒቅያው (Nicea)ጉባኤ በ 325 ዓ.ም ታሪካዊውን አስተምህሮ-ሥላሴ አፀደቀ። በዚህም መሠረት ክርስቶስ ከአብ ጋር የባሕርይ እኩልነት ያለው መሆኑ ግንዛቤ አገኘ። ሲሉ ጽፈዋል። በኒቅያው ጉባኤ መሠረት "ክርስቶስ ከአብ ጋር የባሕሪይ እኩልነት ያለው መሆኑ" ግንዛቤ ሳያገኝ በፊት ቤተክርስቲያን የሥላሴን እምነት ሳይሆን የአንድን አምላክ ኃያልነትና ብቸኝነት ሥታስተምር ተሳስታ ነበርን? ከኒቂያ ጉበኤ በፊት የነበሩት አማኞችና ሐዋርያትና የኢየሱስን በባህሪ ከአብ ጋር መስተካከል ሳይረዱትና ግንዛቤውን ሳያገኙ ቆይተው በኒቅያ ጉበኤ ተገኝተው በድምጽ ብልጫ የወሰኑት 300 ጳጳሳት ግንዛቤውን አገኙን? እምነት የሚጸድቀው እንደ ፖለቲካ ፓርቲ በጉባኤ ነው ወይስ በ አምላክ ትእዛዝ?

2. ዶክተር ፓውል እንዝ ከላይ በጠቀስነው መጽሐፋቸው ላይ እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል፦ " በአርዩስ ትምህርት የተነሳ የተፈጠረውን ውዝግብ ለመፍታት

በ325 ዓ.ም ኒቅያ በተባለው ስፍራ አንድ ጉባኤ ተካሄደ ። በጉባኤው ላይ 300 ጳጳሳት ተገኝተው ነበር ። ጉባኤው አርዮስንም ሆነ አርዮሳዊነትን የሚቀበሉትን ሁሉ አውግዟል። በንጉሱ ካስፀዳቀ በኃላም የሚከተለውን የሃይማኖት መግለጫ አወጣ ።

"ሁሉን በሚችል ፣ የሚታየውንና ፣ የማይታየውን በፈጠረ ፣ በአንድ አምላክ በእግዚአብሔር አብ እናምናለን ። የእግዚአብሔር ልጅ በሆሆነው በአንዱ በጌታ በእየሱስ ክርስቶስ ፣ ከአብ ብቻውን በተገኘው ከአብ ጋር መገኛው (" ኡሲያስ " / ousias) አንድ በሆነው ፣ ከአምላክ በተገኘው አምላክ ፣ ከብርሃን በተገኘ ብርሃን ፣ ከእውነትኛ አምላክ በተገኘ እውነተኛ አምላክ ፣ በተፈጠረ ሳይሆን በተወለደ፣ ከአብ ጋር በማንነት (Homoousion) አንድ በሆነ ፣ ሁሉ በእርሱ በሆነ ፣ በሰማይም ይሁን በምድር ባለው ፣ ለእኛ ለሰው ልጆች ደህንነት ወርዶ ሥጋ በሆነ ፣ ሰውም በሆነ ፣ መከራን በተቀበለበት በሦስተኛውም ቀን በተነሳ፣ ወደ ሰማይ ባረገ ፣ በሙታንና በሕያዋን ላይ ሊፈርድ በሚመጣው እናምናለን ።" (ዶክተር ፓወል እንዝ ፣ ታሪካዊ ሥነ- መስኮት አመጣጡና ትንተናው ፣ ገጽ 33 – 34)

ሀ, ይህ የኒቂያ ጉባኤ ራሱ በእግዚአብሔር አብ እናምናለን ። "እንጂ አንድ እግዚአብሔር በሚሆኑት በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን ። "እንደማይል አስተውለዋልን ?

ለ, በዚህ መግለጫቸው ኢየሱስን " ከአምላክ በተገኘው አምላክ" ሲሉት መጽሓፍ ቅዱስ ውስጥ የሌለውንና ኢየሱስ ራሱ ያላስተማረውን በመግለጫቸው ስላካተቱ እውነት ይሆናል ? " ከአምላክ በተገኘው አምላክ" ሲሉም የተገኘ መሆነን አምነዋል ። ነገር ግን መልሰው ያልተገኘውን ኢየሱስን (እንደነርሱ አባባል) " አምላክ" አሉት ። ሕልውናው ዘላለማዊ ነወ ። ኢየሱስ ግን የተገኘ ነወ ። የተገኘና ዘላለማዊ ያልሆነው ኢየሱስ "አምላክ" ስለተባለ ብቻ አምላክ ሊሆን ይችላልን ?

- ሐ "እየሱስ የተወለደ ነው" ግና አልተፈጠረም ሲሉ፡ "በተፈጠረው ሳይሆን በተወለደ" ብለዋል።" ተወለደ" ስንል ከመወለዱ በፊት ነበርን? "በተፈጠረ ሳይሆን" የተባለበት ምክንያት "ተፈጠረ" ካልን "ፍጡር" እንዳይሰኝ ነውን ? "ፍጡር" ስላላልን መሆኑ ይቀራልን ?
- መ) በመግለጫው እንደተባለው "ለእኛ ለሰው ልጆች ደህንነት ወርዶ ሥጋ በሆነ ፡ ሰውም በሆነ" እየሱስ ለሰው ልጅ ደህንነት ሲል ወርዶ ሥጋ ከሆነ ወደ ሰማይ አርጎ ለምን ሰውነቱን (ሥጋውን) ትቶ ከመውረዱ በፊት ለምድነው "ነበር" ወደተባለበት ሁናቴ ያልተመለሠው? መጽሐፍ ቅዱስ እየሱስ ወደ ሰማይ ካረገ በኋላም ሆነ በእለተ ትንሳኤ ሰው ሆኖ (ሥጋ ሆኖ) እንጂ ቀድሞ በነበረበት ሁናቴ ይመጣል አይልም ፡፡ ታድያ እየሱስ ለሰው ልጅ ሲል አምላክነቱን (ባህሪውን) ሙሉ ለሙሉ ትቶ (ሥጋ ለባሽ) ሆኖ ቀረ ማለት ነው ?
- ሠ) እውን እየሱስ "በሥስተኛው ቀን በተነሳ" እንደተባለው በሥስተኛው ቀን ተነሥቶልን ?
- ረ) ይህ የነቂያ ጉባኤ ሰለ እግዝያብሔርና ስለ እየሱስ ሲያወሳ "ከአንዱ አምላክ እግዚያብሔር ክፍል ነው: ራሱም አምላክ ነው " የሚባለውን መንፈስ ቅዱስን ለምን ዘነጋ እስከዚያ ጌዜ ድረስ የመንፈስ ቅዱስ አምላክነት " በነቅያ ጉባኤ ለተሳተፉት 300 ዎች ጳጳሳት አልታያቸውም ነበርን?
- ሰ) የሥላሴ ምስጢር ለምን እስከ አራተኛው ክ/ ዘመን ሳይታወቅ ቀረ ? ለምንስ በነቂያ ጉባኤ በማስረጃ ብልጫ ሳይሆን በድምፅ ብልጫ ተወሰነ ?
- ሸ) የክርስትና ሃይማኖት ጸሐፊው "በነቂያው ጉባኤ የሃይማኖት መግለጫ ውስጥ ከሥላሴ አካላት የአንዱ የመንፈስ ቅዱስ አሥተምህሮ በግልጥ አልተቀመጠም ፡፡ መግለጫው ያረጋገጠው" በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን" የሚለውን ብቻ ነበር። የቆስጠንጢኒያው ጉባኤ በ381 አ·ም "ጌታ በሆነና ህይወት በሚሰጥ፣ ከአብ በሚወጣና ከአብና ከወልድ እኩል አምልኮን በሚቀበል፣ በነቢያትም በተናገረ በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን" የሚለውን መግለጫ አውጥቷል። መግለጫው መንፈስ ቅድስ በህልውና ከወልድና ከአብ ያነሰ ሳይሆን እኩል መሆኑን በፅኑ አረጋግጧል።" ይላሉ። ታዲያ መንፈስቅዱስም እንደወልድ ከአብ የሚወጣ ከሆነ መንፈስ ቅዱስም የፈጣሪ ልጅ ነውን? ካልሆነስ ለምን?
- 3. የክርስቲያን ምሁራን ስለ ስላሴ እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል። "አስተምህሮተ ስላሴን አስመልክቶ የነበረው ዋነኛ ችግር ብሉይ ኪዳናዊው የአሃዳዊነት እምነት ነበር። ቤተክርስትያን እግዚአብሄር አንድ ነው ከሚለው ትምህርቷ ጋር የክርስቶስን መለኮትነት እንዴት ነው የምትቀበለው? የሚለው ጥያቄ ዋና ነበር። ቤተ ክርስቲያን ገና ከጀማሪዋ የስላሴን አስተምህሮት በሚመለከት ግልጽ የሆነ ግንዛቤ አልነበራትም። (ዶክተር ፓወል እንዝ ፣ ታሪካዊ ሥነ- መስኮት አመጣጡና ትንተናው ፣ ገጽ 33 34)

"ክርስቲያኖች እንደሚሉት ቀደምት ነቢያትም ሆኑ ኢየሱስ ስለ ስላሴ አስተምረው ከነበረ ቤተክርስቲያን እንዴት ግልፅ የሆነ ግንዛቤ አልነበራትም? ክርስቲያኖች ቤተክርስቲያን "በኢየሱስና በሀዋርያት ነው የተመሰረተችው " ይሉ የለ? እነርሱም ግልጽ ግንዛቤ አልነበራቸውም ማለት ነው?

"አስተምህሮተ ስላሴን አስመልክቶ የነበረው ዋነኛ ችግር ብሉይ ኪዳናዊው የአሃዳዊነት እምነት ነበር።" ይላሉ። ታዲያ ክርስቲያኖች ሊከራከሩ እንደሚሞክሩት በብሉይ ኪዳን ዘመን የስላሴ አስተምህሮት ከነበረ እንዴት ብሉይ ኪዳናዊው አሀዳዊ እምነት ለስላሴ እምነት ዋና ችግር ይሆናል?

4. ኢሳያስ 46:9 "እኔ አምላክ ነኝና ሌላም የለምና የቀድሞውን የጥንቱን ነገር አስቡ እኔ እግዛብሄር ነኝ እንደኔም ያለ ማንም የለም" ይላል ከጥንት ጀምሮ የነበረውን አሀዳዊውን እምነት ወይስ ከንቂያ ጉባኤ በኃላ የመጣውን የስላሴን አስተምሮት እንቀበል? ጥቅሱ ግን የጥንቱን ነገር አስቡ እኔ እግዛብሔር ነኝ እንደእኔ ያለም ማንም የለም ፡፡ ይላል፡፡ ታድያ ክርስቲያኖች ምን ነካቸው?

5. "አብ፣ወልድ" እና "መንፈስ ቅዱስ" የሚሉ ቃላቶችን ስናስብ ስለነርሡ ከተገለፀው ጋር ቃላቶቹ በምናባችን የሚፈጥሩት ምስል አለ፡፡ ክርስቲያኖች ሲፀልዩ ለአብ ነው? ወይስ ለወሊድ? ወይስ ለመንፈስ ቅዱስ ነው? አንዱ አምላክ ብለው ሲለምኑ ማንን ማለታቸው ነው? የሦስቱ አምሳክ ነው? ወይስ አንድ አምሳክ ነው በዓእምሯቸው የሚመጣው? ወይስ ሶስቱ ተያይዘው አንድ አምሳክ ይፈጥራሉ?

6. የማቲወስ ወንጌል 13:32 "ማንም ሠው በሠው ልጅ ላይ የሚናገረው ክፉ ቃል ይቅር ይባላል፡፡ በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚናገረው ክፉ ቃል ግን በዚህም ሆነ በወዳኛው አለም ይቅር አይባልም" ይላል፡፡ የስላሴ አቀንቃኞች እንደሚሉት አብ ወለድ እና መንፈስ ቅዱስ ሦስቱም አምላክም እኩልም ከሆኑ እንዴት በሰው ልጅ (ወልድ) ላይ የሚነገረው ክፉ ይቅር ሲባል በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚባለው ንግግር ይቅርታ የሌለው ሆነ ምኑ ላይ ነው፡ታድያ እኩልነታቸው?

7. በማቲዎስ 26:39 ላይ ኢየሱስ አባት ሆይ ቢቻልህ ይህ ፅዋ ከእኔ ይለፍ ነገር ግን እኔ እንደምፈልገው ሳይሆን አንተ እንደምትፈልገው ይሁን" ብሏል ፡፡ ይህ አባባል የኢየሱስ ፍላጎትና የአብ ፍላጎት ሁለት የተለያዩ መሆናቸውን ያስረዳል ፡፡ ታድያ አብ እና ወልድ ሁለቱም የአንዱ እግዛብሔር አካል ከሆኑ እንዴት ሁለት ፍላጎት ኖራቸው?

8. ዮሐንስ 8፡29 "የላከኝ እርሱ ከእኔ ጋር ነው፤ ምን ጊዜም የሚያስደስተውን ስለማደርግ ብቻዬን አልተወኝም ።" ይላል። እውን ኢየሱስ አምላክ ቢሆን ኖሮ ሌላኛውን አምላክ ማስደሰት እንዴት ፈለገ? "ምን ጊዜም የሚያስደስተውን ስለማደርግ ብቻዬን አልተወኝም" የናያስደስተውን ቢያደርግ ብቻውን ይተወዋል ማለት አይደል? አምላክ ብቻውን እንዳይሆን የሌላኛውን አምላክ (አብ) ውዴታ ይፈልጋልን?

- 9. ክርስቲያኖች እንደሚሉት ዘፍጥረት 1፡26 ላይ " ሰውን በመልካችን ፤ በአምሳላችን እንፍጠር " ሲል ስላሴን ለማመልከት ከሆነ ታዲያ "በአምሳላችን" ሲል ሰው በየትኛው አምሳል ነው የተፈጠረው ሊባል ነው? በአብ ፣በወልድ ወይስ በመንፈስ ቅዱስ? አልያም በሦስቱ አካላት ውህደት ተፈጠረ? ብሉይ ኪዳንን "ጠብቀው አቆዩ "የሚባሉት አይሁዶችስ ይህንንም ሆነ መሰል በሥላሴ በሚያምኑ ክርስቲያኖች ለማስረጃነት የሚቀርቡ ጥቅሶች ሳይረዱና በሥላሴ ሳያምኑ መጽሐፉን "ጠብቀው አቆዩ"ማለት ያስኬዳልን?
- 10. እውን ሥላሴ የኢየሱስ አስተምህሮ ከሆነ ይህን ማንም ሊፈታው ያልቻለውን ሚስጥር ኢየሱስ ሳያስተምር (ሳይፈታ)፣ ቃሉን እንኳ አንስቶ ሳይናገር እንዴት አለፈ? በሥላሴ የተነሣ ለዘመናት ክርስቲያኖች ሲጋደሉ ነበር። የክርስትና እምነት ጸሐፊውም እንዲህ ይላሉ ፡- "ገና ከጅምሩ ስላሴ የሚለው ቃል የስነ -መለኮት እንጂ የመፀሐፍ ቅዱስ ቃል እንዳልሆነ ለመግለፅ እፈልጋለሁ (ጌርሃርድ ኔልስ ፣ለሙስሊሞች ጥያቄዎች የክርስቲያኖች መልሶች ፣ገጽ 137)። እንዴት ስላሴ የሚለው ቃል እንኳ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አልኖረም? የሌለ ነገር የሃይማኖት መሠረት ሆነ ልንል ነውን?
- 11. በስላሴ ማመን እና በርሱ ስም መጠመቅ ብቸኛ የመዳኛው መንገድ ከሆነ ኢየሱስ ለምን በግልፅ ትኩረት ሰጥቶ አላስተማረበትም ? የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት "ስላሴ" የምትለው ቃል ስላልሰሙና በወቅቱ የማትታወቅ ስለነበረች እነርሱም አልዳኑም ማለት ነውን?
- 12 በስለ ስላሴ አንድም ማስረጃ በሌለበት የኒቅያን መግለጫ ብቻ በመንተራስ ከራሳችን ምሳሌ እየሰጠን ለማሳመን እንዴት እንጥራለን? ስለ ምሳሌ የምናስረዳው በማስረጃ ነው ወይስ በምሳሌ ?
- 13. 1ኛ ቆሮንቶስ 3፡23 "እናንተም የክርስቶስ ናችሁ ፤ክርስቶስም የእግዚእልብሔር ነው ።" ይላሉ። ክርስቶስ የእግዚያብሔር መሆኑ በዚህ ጥቅስ ተገልጿል ። ታዲያ "የእግዚአብሔር "እና "እግዚአብሔር" አንድ ናቸውን? እንዲያማ ከሆነ በጥቅሱ መሰረት "እናንተ የክርስቶስ ናችሁ።" ስለተባለ ክርስቲያኖችና ክርስቶስ አንድ ናቸው ማለት ነዋ?
- 14. "አብ አምላክ ነው፤ ወልድም አምላክ ነው፤ መንፈስ ቅዱስም አምላክ ነው ። ግን አንድ አምላክ እንጂ ሦስት አምላክ አይባሉም ። አብ ጌታ ነው ወልድ ጌታ ነው መንፈስ ቅዱስ ጌታ ነው ።ግን አንድ እግዚአብሔር እንጂ ሦስት ጌቶች አይባሉም ። ጉድ! እንደው የስላሴን ሚስጥር ማን ይሆን የሚፈታው?
- 15. ሥላሴ የኢየሱስ እውነተኛ አስተምህሮት ከነበረ ለምንድን ነው አንድም ክርስቲያን ሊፈታው ያልቻለውን ሚስጥር ያን ታላቅ የማስተማር ችሎታውን ተጠቅሞ ኢየሱስ ያላብራራው? ሰውንም ግራ ከማጋባት "ሁከት"ያልገላገለው?
- 16 የስላሴ አስተምህሮ "ምስጢር " ነው ይባላል። ሥላሴ አስተምህሮቱም ሆነ ምስጢርነቱ የቱ ጋር ነው የተገለጸው? የሚገርመው ግን ምስጢር ነው እየተባለ ማስተማሩን ይቀጥሉበታል

- ። ጥያቄ ሲነሳ ግን "ምስጥር ነው" ይባላል። እምነትና አምልኮ ምን ምስጢር ያስፈልገዋል?
- 17. ኢየሱስ ለአለም ቤዛ ሆኖ ሰውን ነፃ ለማውጣት ከመጣ ስለ ኢየሱስ ጭራሽ ያልሰሙት ከርሱ መወለድ በፊት የነበሩ ህዝቦች በምን ሊድኑ ነው?
- 18. የስላሴ ጽንስ ሀሳብ ትክክለኛው ገለጻ የትኛው ነው? ከፊል ክርስቲያኖች "ስላሴ" ከጣኦት አምላኪዎች ወደ ክርስትና የገባና ፈጠራ ነው ብለው ያምናሉ ። (የደህዋ ምስክሮች(ጀሆቫ ዊትነስ) በሥላሴ ያመኑት አብያተ ክርስቲያናትም ቢሆኑ በትርጉሙ ሳይስማሙ "በስላሴ ማመን ወሳኝ ነው" ይላሉ። ታዲያ የትኛው አብያተ ክርስቲያን ይሆን ትክክለኛው?
- 19. ክርስቲያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ ዓለም ከመፈጠሩ በፊት ነበርን? ከመወለዱ በፊትስ ነበር ወይንስ አልነበረም? ምላሹ ነበር "ከሆነ "የነበረው ራሱ ከአብ የተወለደ ነው ትሉ የለምን? "አልነበረም" ከሆነ ታዲያ ከጊዜ በኋላ የተገኜ ነገር "ዘላለማዊ" ነው ይባላልን?
- 20. 1ኛ ዮሐንስ 5፡7"መንፈስም እውነት ነውና የሚመሰክረው መንፈስ ነው ። የሚመሰክሩት መንፈሱና ውሃው ፤ ደሙም ሦስት ናቸውና ፤ ሦስቱም በአንድ ይስማማሉ።"ይላል ። እነዚህ ሦስት ምስክሮች እኩል ናቸውን? ደም ውሀን ሊተካ ይችላልን ? ውሃስ በማንኛውም መልኩ "እንደ መንፈስነው" ማለት ይቻለናልን ። ፤ ልክ መንፈሱ ደመና ውሃው ሦስት የተለያዩ ነገሮች እንደሆኑት ሦስቱም የመጀመሪያ ምስክሮች እነርሱም አብ ፤ወልድ እና መንፈስ ቅድስ የተለያዩ ናቸውን?
- 21. አምላክ "አንድም ሦስትም ነው " የሚል አንድ ጥቅስ እንኳ ማቅረብ ሳንችል እንዴት በሰው አመለካከት ላይ ተንተርሰን አምላክን "ሦስትም አንድም "ልንል ይቻለናል?
- 22. ክርስቲያኖች "አምላክ ነው "የሚሉት "ዘላለማዊው ልጅ" (ወልድ) "ሰው" ከሆነና አብና መንፈስ ቅዱስ ካልተለዋወጡ ኢየሱስ ይህን የመሰለ ድንቅ ነገር ለምን ሳይናገር ቀረ?
- 23. የሥላሴ ፅንስ በፊት ፈጠራ ሳይሆን ዘላለማዊ ከነበረ ኢየሱስን አብ "ዛሬ ወለድሁህ " ሳይለው በፊት ኢየሱስ ነበርን? መንፈስ ቅዱስስ ከአብ ሳይወጣ በፊት ነበርን? ስላሴስ ነበርን?
- 24. ኢየሱስ ከማርያም ሳይወለድ በፊት ስለ ስላሴ ማብራራት ይቻላልን? እስቲ የወልድን ሁኔታና የአካሉን ገጽታ በመጸሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ብቻ አስደግፈው ያብራሩ። ይችላሉን?
- 25. ብሉይ ኪዳንን ብንፈትሽ ኢየሱስ ከአብ ስለ መወለዱ አይገልፅም። አምላክ እንደሚወልድም እንዲሁ ። በክርስትና ነው ይህ ያለው። ታዲያ ይህ አስተምህሮቱ በአዲስ ክዳን ዘመን የተፈጠረ መሆኑን አያሳይምን?
- 26. እውን አብ ዓለም ከመፈጠሩ በፊት አንድ ልጅ (ወልድን) ወልዶ ከነበረ ይህን የሚመስል " ድንቅ"ነገር እንዴት አንዱም ነብይ እንኳን ሳያስተምር አልያም አንዴም ቢሆን ሳይናገር አለፈ? ለምንስ ነው በብሉይ ኪዳን ይህንን የሚመለከት አስተምህሮ ያልተገኜው?

27. አንድ የክርስቲያን ጸሀፊ ስለ ሥላሴ ሦስት አካላት እንዲህ ይላሉ ፡- "ከሶስቱ አካላት እያንዳንዱ አካል በገጹ ፍጹም ነው። በሦስቱ አካላት ውስጥም መገዛዛት አንዱም ከአንዱ የሚያንስበት በማዕረግ መለኮት አንዱ ከሁለተኛው በልዩ የሚታይበት አንዱም ለሁለተኛው እንደ መልዕክተኛ አድርጎ በስልጣኑ የሚያዝበት ሁኔታ የለም ። ነገር ግን በአንዱ መለኮት በአንዱ አገዛዝ በአንድ ክብር ሁሉን የሚችል የብርሃን ልዕልና አንድ ናቸው" (መሰረት ሰብሐት ለአብ ፣ስላሴ በተዋህዶ ፣አዲስ አበባ ፣1988 ዓ.ም ፣ብርሃንን ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ ፣ገጽ 284)

መጽሐፍ ቅዱስ የክርስቶስም ራስ እግዚአብሄር እንደሆነ ሲገልጽ እንዲህ ይላል ፡- "ነገር ግን የወንድ ሁሉ ራስ ክርስቶስ ፣የሴትም ራስ ወንድ፣ የክርስቶስም ራስ እግዚአብሄር እንደሆነ ልታውቁ እወዳለሁ "1ኛ (ቆሮንቶስ 11፡3)

ታድያ እግዚአብሔር የክርስቶስ (ወልድ) ራስ እንደሆነ እየተገለጸ ለምን ይዋሻል? በተጨማሪ በዚሁ መጽሐፍ ውስጥ የሚያገኟቸው በርካታ ጥቅሶች እግዝአብሔር የኢየሱስ (ወልድ) የበላይ እንደሆነ ያስረዳል። ታድያ እውነታውን መቃረን ለምን አስፈለገ?

28. የክርስቲያን ሙሁራን ስለ ስላሴ እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል፡- "አብ ያለ ወልድና ያለ መንፈስ ቅዱስ ለዓይን ቅጽበት የምታህል ጊዜ እንኳን ፈጽሞ አልነበረም። ወልድም ያለ አብና ያለመንፈስ ቅዱስ ለአይን ቅጽበት የምታህልጊዜ እንኳ ፈጽሞ አልነበረም ። መንፈስ ቅዱስ ያለ አብና ያለወልድ ለአይን ቅጽበት የምታህል ጊዜ እንኳ ፈጽሞ አልነበረም።ነገር ግን ስሉስ ቅዱስ የተካከሉ ሆነው ዘወትር ለዘለአለም ያለ መነሻና ያለ ፍጻሜ ነዋሪዎች ናቸው።" (ከላይ የተጠቀሰው መድሐፍ ፣ገጽ 284)

- ሀ) አብም ሆነ ወልድ ከመጀመሪያ (ለዘላለም) የነበሩ እና አንዱ ሌላኛውን የማይቀድም ከሆነ ለምንስ አንደኛው "አባት" ሌላኛው "ልጅ" የሚል የተለያየ መጠርያ ኖራቸው?
- ለ) ለምን ሁለት የተለያዩ ቅደም ተከተልን የሚገልጹ ስያሜዎች ኖራቸው?
  ሐ) አንድ ከሆኑ ስያሜያቸውን ልንለዋውጥ እንችላለንን? እንደ ክርስትና አስተምህሮት ወልድ ከአብ ተወልዷል ። መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ከአብ ወጥቷል ። ወልድ ከአብ ሳይወለድና መንፈስ ቅዱስ ከአብ ሳይወጣ አብ ብቻውን ነበር ወይስ ከሁለቱም ጋር? በዕብራዊያን 1፡5 ላይ እንደተገለጸው እግዚአብሔር ኢየሱስን (ወልድን) "እግዚአብሔር " "አንድ ልጄ ነህ ፤እኔ ዛሬ ወልጄሀለሁ "ከማለቱ በፊት ማለትም "ዛሬ" ከተባለችው ቀን በፊት ኢየሱስ ነበርን?
- 29. መሰረተ ስብሐት ለአብ "ሥላሴ በተዋህዶ"በተሰኘው መጽሐፋቸው "አብ ልጁን ወልዶታል ፤ነገር ግን ይሕን ጊዜ ወይም እንደዚህ ባለ ቀን ወለደው አይባልም ። ከአብ መወለድ ድንቅ ነው ህላዌውም አይታወቅም ስውር ነውና " ሲሉ ጽፈዋል ። (ከላይ የተጠቀሰው መጽሐፍ ፣ገጽ 327)

በእብራዊያን 1፡5 ላይ እንደተገለጸው እግዚአብሔር ኢየሱስን (ወልድን) "እግዚአብሔር አንተ ልጄ ነህ ፣"እኔ ዛሬ ወልጄሀለሁ "ከማለቱ በፊት ማለትም "ዛሬ"ከተባለችው ቀን በፊት ኢየሱስ ነበርን? ስለዚህ ኢየሱስ የተወለደው "ዛሬ" በተባለችው ቀን ነው።"ዛሬ ትናንት ነገ "ወዘተ ብለን ጊዜ አመላካች ቃላትን መጠቀም የምንችለው "ጊዜ"ከተፈጠረ ቡኋላ ነው ። ጸሐፊው "ይህን ጊዜ ወይም እንደዚህ ባለ ቀን ወለደው አይባልም ።"በማለት ከጊዜ ውጭ የሆነ ለማስመሰል ጥረዋል ። ታዲያ ኢየሱስ ከአብ "ዛሬ" በተሰኜው ቀን ከተወለደ "ጊዜ"ፍጡር ስለሆነ ኢየሱስ የተወለደው በጊዜ ውስጥ ነው።ስለዚህ ኢየሱስ ፍጡር ከሆነው "ጊዜ"መፈጠር ቡኋላ ነው የተወለደው ።ታድያ ኢየሱስ ፍጡር ነው ወይስ ፈጣሪ?

30. "ሐዋሪያው" የሚባለው ጳውሎስ እንዲህ ብሏል:"እግዚአብሔር የሆነውን መንፈስ እንጂ የአለምን መንፈስ አልተቀበልንምና: ይህም እግዚአብሔር በነፃ የሰጠን እናውቅ ዘንድ ነው::" (1ኛ ቆሮንቶስ 2: 12) እንደ ስላሴ አስተምህሮት መንፈሱም (መንፈስ ቅዱስም) እግዚአብሔር ነው:: እንደዚህ ጥቅስ "ከእግዚአብሔር የሆነውን መንፈስ" ሲል «መንፈስ»በሚለው ምትክ «እግዚአብሔር »የሚለውን ከተካን (አንድ ናቸው ስለተባለ) ከእግዚአብሔር የሆነውን እግዚአብሔር የሚል ይሆናል:: ታድያ ስንት እግዚአብሔር ነው ያለው?

31. ዮሐንስ 1: 14 ‹ቃልም ስጋሆነ›: ይላል:: እንደ ክርስቲያኖች አምነት ‹ቃል ›አምላክ ነው:: ታድያ አምላክ ስጋ ሆነ ማለት ነው?

32. የሐዋርያት ስራ 12: 24 «የእግዚአብሔር ቃል ግን እንደገና እየሰፋ ሄደ»። ይላል እንደ ክርስትና አስተምህሮት «ኢየሱስ የእግዚአብሔር ቃልና ራሱም አምላክ ነው።» የእግዚአብሔር ቃል ደግሞ አምላክ ከሆነ እንደዚህኛው ጥቅስ የእግዚአብሔር ቃል እያደገና እየሰፋ ሄደ ማለት ነው። ታድያ ይህ የሚመስል ነውን?

<u>‹ለኃጢአታችን ሲል ተሰቀለ ዳንን!</u>

"ኢየሱስ ተሰቅሏል" የሚለው እምነት ለመልስ አዳጋች የሆኑ አያሌ ጥያቄዎችን ያስነሳል:: አንዳንዶቹንም እንደሚከተለው ማስቀመጥ ይቻላል፦

- 1. .ይሁዳ ኢየሱስን አሳልፎ መስጠቱ ወንጀል ነውን? ለመሆኑ ማን እንደ ይሁዳ መልካም ሰራ ? እርሱ ኢየሱስን አሳልፎ ባይሰጠው ይሰቀል ነበርን? ታድያ በኢየሱስ መሰቀል ክርስትያኖች "ዳንን " ይሉ የለ? ይህ ሁሉ ክርስትያን "ገነት እንዲገባ" ምክንያት የሆነው የይሁዳ ስራ አይደለምን? ታዲያ ይወገዝ ወይስ ይወደስ? እንደ ክርስትና አስተሳሰብ ሰው ሁሉ የዳነው እና ከገሀነም ነፃ የሆነው በኢየሱስ መሰቀል ነው። ታዲያ እንደ ክርስትና አስተምህሮት ክርስትያን ሁሉ በይሁዳ ትከሻ ላይ አይደል ገነት የገባው?
- 2. በማቴዎስ 9:13 ላይ "ከመስዋዕት ይልቅ ምህረትን እወዳለሁ" ይላል። አምላክ "ከመስዋዕት ይልቅ ምህረትን እወዳለሁ" እያለ እንዴት ዓለም በሰራው ሀጢያት ምህረት ማድረግ ሲችል ኢየሱስን በማሰቃየት መሰዋት አደረገው?

- 3. "እግዚአብሄር ወልድ" ሞቷልን? ክርስቲያኖች "አዎን" ይላሉ? ታዲያ አምላክ (እግዚአብሔር) ይሞታል? የአምላክ ክፍልና አካል ይሞታል? እንዲያው እንዴት ቢሆን መጽሐፍ ቅዱስ ኢየሱስን "እግዚአብሔር ወልድ" ብሏልን? እስቲ የቱ ጋር?
- 4. ከ2000 አመት በፊት እየሱስ ለሰው ልጅች ኃጢአት ቤዛ ሆኖ ከተሰቀለ፣ ዛሬም ከስቅሉ በኃላ እንዴት "የሰው ልጆች ሁሉ በሀጢአት ውስጥ ናቸው" ይባላል?
- 5. ኢየሱስ ለዓለም ቤዛ ሆኖ ሰውን ነፃ ለማውጣት ከመጣ ስለ ኢየሱስ ጭራሽ ያልሰሙት ከርሱ መወለድ በፊት የነበሩ ህዝቦች በምን ሊድኑ ነው?
- 6. ምንም ቢሰሩ ሁሉም ክርስትያኖች በኢየሱስ መሰቀል በማመን ብቻ መንግስተ ሰማያት የሚገቡ ከሆነ የኢየሱስ አስተምህሮት ምኑ ላይ ነው ጥቅሙ? ኢየሱስ "መልካም" "እኩይ" እያለ ሲያብራራቸው የነበሩት አስተምህሮቶች ሁሉ ምን ይፈይዳሉ? ካላችሁ በኢየሱስ መሰቀል አምነው እየሱስ «ክፉ» ያላቸውን ተግባራት ቢፈጽሙና ባይፀፀቱ ገሀነም የገባሉ ማለት ነውን?
- 7. ክርስቲያኖች ወደር የለሹና የማይቀየረው አምላክ በመስቀሉ ላይ ስቃይን ሞትን ተቀበሏልን? የሚል ደረቅ ጥያቄ ሲቀርብላቸው መልሳቸው "የክርስቶስ ሰብአዊ ህሊናና ነፍስ ነው የሞትን ጣእር የቀመሰው እንጂ መለኮታዊ ገፅታው አይደለም" የሚል ነው። ታዲያ በምን አይነት ሁኔታ ነው ወደር የለሽ የሆነው አካል ለኛ ሲል ስቃይና ሞትን ተቀብሏል ለማለት የደፈሩት?
- 8. ኢየሱስ መሰቀል ላይ ሆኖ "አምላኬ አምላኬ ስለምን ተውከኝ" ብሎ ሲለምን አምላክ ነበር ወይስ ሰው? ሰው ከሆነ የሞተው ኢየሱስ የተባለው ግለሰብ ነበር ማለት ነው:: እንዴትስ አምላክ ሌላ አምላክ የለምናል? የማይሞተው እግዚአብሔር አምላክ ሞተ ይባላልን?
- 9. ዮሐንስ 13: 13 "ልጆቼ ሆይ! ከእናንተ ጋር የምቆየው ለጥቂት ግዜ ነው እናተም ትፈልጉኛላችሁ: ለአይሁድ እኔ ወደምሄድበት ልትመጡ አትችሉም " እንዳልኳችሁ:</u> አሁን ለእናተ ይህንኑ እላችኃለሁ:: ይላል በዚህ ጥቅስ ላይ ኢየሱስ ለአይሁዶች "እኔ ወደ ምሄድበት ልትመጡ አትችሉም" ብሏል:: ታድያ እንዴት ያለበት ድረስ መጥተው "ያዙት" "ሰቀሉት" ሊባል ቻለ? ወይስ ኢየሱስ ዋሽ? አሊያም እንደሚያዝ አያውቅም ነበርን?
- 10. ኢየሱስ በመስቀል ላይ ሆኖ "በዘጠኝም ስዓት ኢየሱስ: ኤሎሄ: ኤሎሄ ለማ ሰበቅታኒ? ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኸ: »ትርጓሜውም "አምላኬ አምላኬ ለምን ተውከኝ?" ማለት ነው:: (የማርቆስ ወንጌል 15: 34 እና ማቴዎስ 27: 46) ሲል አምላክ ከስቅለቱ እንዲያድነው በጩኸት ለምኗል:: በማቴዎስ 26: 53 ላይ "ካስፈለገ አባቴን ብጠይቀው ከዐስራ ሁለት ክፍል ሰራዊት የሚበልጡ መላእክት የማይሰድልኝ ይመስልሃል?" ሲል ተናግሮ ነበር:: ታድያ ኢየሱስ 'አምላኬ': አምላኬ ለምን ተውከኝ? ብሎ በጬኸት እየለመነ: እንዴት የተባለው ጦር መጥቶ ከስቅለት ሳያድነው ቀረ?
- 11. ሎቃስ 22: 36 "እርሱም እንዲህ አላቸው: "አሁን ግን ኮሮጆም ከረጢትም ያለው ሰው

- ይያዝ: ሰይፍ የሌለውም ልብሱን ሽጦ ይግዛ::" ይላል:: ኢየሱስ በዚህ ጥቅስ ላይ "ሰይፍ የሌለውም ልብሱን ሸጦ ይግዛ" ብሏል:: ለምን? በሰይፍ እንዳይሰቀል እንዲከላከሉለት? ሊሰቀል "መጣ" የተባለው ሰው እንዴት ሃሳቡን ሊቀይር ቻለ?
- 12. ማቴዎስ 4: 17 "ከዚያ ዘመን ጀምሮ ኢየሱስ፦ መንግስተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ: እያለ ይሰብክ ጀመረ።" ይላል። ክርስትና መንግስተ ሰማያትን ለመውረስ "ኢየሱስ ለኛ ሲል ተሰቅሎ መሞቱን ማመን ግዴታና ብቸኛው መዳኛ ነው" ሲል ያስተምራል። ኢየሱስ "መንግስተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ" በማለት ከሚሰብክ ብቸኛው መዳኛ እርሱ ለሰው ልጅ ኃጢአት ቤዛ ሆኖ መሰቀሉንና መሞቱን ማመን ከሆነ "መንግስተ ሰማያት ቀርባለችና እኔ ለእናንተ ተሰቅዬ ልሞት መሆኑን እመኑ" በማለት እንዴት ሳይሰብክ ቀረ?
- 13. መዝሙር 34: 17 ላይ "ቅኖች"ወደ እግዚአብሔር ይጮኻሉ እርሱም ይሰማቸዋል ከችግራቸውም ሁሉ ያድናቸዋል::" ይላል:: ታዲያ «አምላኬ አምላኬ ስለምን ተውከኝ? »እያለ ኢየሱስ ሲጮህ «ቅን» ስላልሆነ ነው ያልተሰማው? ከሞትስ ያላዳነው? ወይስ ቅን ስለሆና ከሞት ድኗል?
- 14. ማቴዎስ 8: 17 ኢሳያስ 53: 12: ኢሳያስ 53: 4: ሎቃስ 2: 30: ኢሳያስ 52: 10 እና ሉቃስ 22: 32 ላይ «ይመጣል» ተብሎ የተተነበየው መሲህ ኢየሱስ ከነበረ ይህ መሲህ እንደማይገደልም ተገልጿል:: ታድያ እንደት ኢየሱስ «ሊገደል ቻለ »ተብሎ ይታመናል?
- 15. የሰው ልጅ አደም በፈፀመው ኃጢአት ምክንያት ኃጢአት የመስራት ዝንባሌንና ባህሪን ከወረሰ እንዲሁም ይህ ዝንባሌ በኢየሱስ ስቅለት በደሙ ከነፃ: ለምን ያ ዝንባሌ አሁንም ቀጥሎ ሰው ወንጀል እየሰራ ሊቀጥል ቻለ?
- 16. ሉቃስ 22: 44 "እጅግ ተጨንቆ በብርቱ ይፀልይ ነበር: ላቡም እንደ ደም ነጠብጣብ ወደ ምድር ይፈስ ነበር::" ይላል:: እንድሁም "ነፍሴ እስከ ሞት ድረስ እጅግ አዝለች" (ማቴዎስ 26: 38) ይላል:: በዚህ ጥቅስ ላይ ኢየሱስ ነፍሱ እስከ ሞት ድረስ እጅግ መዘኗን እየገለፀ ነው:: ኢየሱስ እጅግ ተጨንቆ ነበርና ላቡም እንደ ደም ነጠብጣብ ወደ ምድር ይፈስ ነበር።
- ሀ) ግን ለምን ይህ ሁሉ? ክርስትያኖች እንደሚሉት ኢየሱስ "አምላክ" አይደለም እንዴ? አምላክ ሞትን ፈጥሮት እንዲህ ይፈራዋልን?
- ለ) ቢሞት እንኳ እንደ ክርስትና እምነት ከሦስት ቀናት ቡኃላ ይነሳል:: ታድያ ስንት ሞትን ሳይፈሩ በዚያው ሊቀሩ መስዋዕት የሆኑ ጀግኖች አሉ አይደል እንዴ? ታድያ ምነው ኢየሱስ ይህን ያህል መጨነቁ? ይህስ ባህሪ የአምላክ ነብይ ባህሪ ነውን?
- 17. የክርስትና እምነት መሰረቱ "ኢየሱስ ለኛ ኃጢአት ሲል ሞተ ለኃጢአታች ቤዛ ሆነ:: " ነው:: ነገር ግን "ቤዛ" ተብየው በራሱ እኔ ለኃጢአታችሁ ቤዛ እሆናለሁ ኃጢአታችሁን በደሜ አጥባለሁ:: ሲል አስተምሮ ነበርን? የሚል ጥያቄ ቢነሳ ምላሹ አሳፋሪ ነው: አንዴም

- አላስተማረም:: ይህ የጳውሎስ ፈጠራና ተጽዕኖ ብቻ ነው:: እንድያውም እንዳይያዝና እንዳይገደል ሲፀልይ: ሲደበቅና ሲጨነቅ ነበር:: አልነበረምን?
- 18. ኢየሱስ ከአብረሃም ልጅ ያንሳልን? አምላክ አብረሃምን ልጅህን እረድ ሲለው ታዛዥ ሆኖ ሊታረድ ቀረበ:: ኢየሱስ ዓለምን የማዳን ተልዕኮ ይዞ ከተሰቀለ: ከሶስት ቀናት በኋላ እንደሚነሳ እያወቀ ያ ሁሉ መሸሽና መሸበር ይገባው ነበርን?
- 19. እንደ ክርስትያኖች አስተሳሰብ ኢየሱስ ለሰው ልጅ ኃጢአት ሲል ተሰውቶ ከሶስት ቀናት በኋላ ነፍሱ ተመልሶለታል:: መስዋዕትነቱ ጊዚያዊ ነበር ማለት ነው። ምክንያቱም ሰው መስዋዕት ሲያደርግ መሰዋዕቱን መልሶ አይወስድም: ኢየሱስ ግን ወስደ:: ከሰው መስዋዕት ያንስ ነበርን?
- 20. ማቴዎስ 52: 53 "መቃብሮችም ተከፍተው ሞተው ለነበሩት ብዙ ቅዱሳን ሰዎች ከሞት ተነሱ:: ከመቃብርም ወጡና ኢየሱስ ከሞት ከተነሳ በኋላ ወደ ቅድስት ከተማ ወደ ኢየሩሳሌም ገቡ: በዚያም ለብዙ ሰዎች ታዩ::" ይላል:: እነዚህ ሰወች በኋላ የት ገቡ? ይህን እጅግ አስገራሚ ትዕይንት ሊሆን የሚችል ነገር ከምን ሌሎች ወንጌል ፀሀፊዎች ሳይፅፉት ቀሩ? ይህ ክስተት ተፈፅሞ ቢሆን ኖሮ ከኢየሱስ ተዓምር ይተናነስ ነበርን? በዚሁ ሰበብ ብቻ ከከህዳያን የሚያምን ሰው ሁሉ አልነበረምን? ይገልጹስ አልነበረምን? ሰዎች በትንሳኤ ከሙታን ይቀሰቅሳሉ የተባለው ሳይደርስ መቀስቀሳቸውን ለሰው እንዴትስ አብራሩት?
- 21. ኢየሱስ የሰየረው የውርስ ኃጢአትን ነው ወይስ በየጊዜው የሚፈፀምን ኃጢአት? ምላሹ የውርስ ከሆና በየጊዜው ለፈፀሙት ኃጢአቶች ክርስቲያኖች ሊቀጡ ነው ማለት ነው:: ምላሹ ለሁለቱም ከሆነ "መልካም ስራ" መስራት እንደሚገባ የሚያስተምሩ ጥቅሶች ፋይዳቸው ምንድነው?
- 22. ለሰው ኃጢአት የተሰዋው አምላክ ከሆነ እንዴት አምላክ ራሱን ለራሱ ይሰዋል? ወይስ ከሦስቱ አንዱ ነው ለሁለቱ የሚሰዋው?
- 23. አምላክ አዳምን እንዲሁ መማር እየቻለ ለምን የኢየሱስ ደም እንዲፈስ ፈለገ? ደም ማፈሰስ የፈጣሪ ባህሪ ነውን?
- 24. በዮሐንስ 19: 32 _36 ላይ "ስለዚህ ወታደሮቹ ሄደው ከኢየሱስ ጋር የተሰቀሉትን ሰወችን ጭን ሰበሩ: ወደ ኢየሱስ በሄዱ ጊዜ ግን እርሱ ቀደም ብሎ እንደ ሞተ አይተው ጭኑን አልሰበሩም:: ነገር ግን ከወታደሮቹ አንዱ ጎኑን በጦር ወጋው: ወዳው ከጎኑ ደምና ውሃ ወጣ:: ይህንን ያየ እናንተ እንደምታምኑ መሰከረ: ምስክርነቱም እውነት ነው: የሚናገረውም እውነት እንደሆነ እርሱ ያውቃል:: ይህም የሆነው"ከእርሱ እንድ አጥንት እንኳ አይሰበርም" የሚለው የመፅሐፍ ቃል እንድፈፀም ነው" ይላል:: "ትንቢት" የተባለው የሚከተለው ነው "ደግ ሰው በብዙ መከራ ይፈተናል: እግዚአብሔር ግን ከዚህ ሁሉ ያድነዋል:: እግዚአብሔር በጥንቃቄ ስለ ሚጠብቀው ከአጥንቶቹ አንዱ እንኳ አይሰበርም »(መዝሙር 34: 19_20)

- ሀ). የሞተ ሰው ቢወጋ ደም ይፈሰዋልን?
- ለ). ትንቢቱ "እግዚአብሔር ግን ከዚህ ሁሉ ያድነዋል" ይላል:: ግና በተቃራኒው ክርስትና እንደሚለው ኢየሱስ ሳይድን ሞቷል:: ታድያ ጸሀፊው ለምን ያለመሞቱን ትቶ የአጥንቱን አለመሰበር ብቻ ተረከልን?
- ሐ). ወይስ ትንቢቱ በትክክል ሳይፈፀም ቀረ?
- 25. ዕብራውያን 5: 8_10 "የእግዚአብሔር ልጅ ቢሆንም እንኳ: ከተሰቀለው መከራ መታዘዝን ተማረ። በዚህም ፍፁም ሆኖ ከተገኘ በኋላ: እርሱን ለሚታዘዙ ሁሉ የዘላለም ድነት ምክንያት ሆነላቸው። እንደ መልከ ፄዴቅ ሹመትም ሊቀ ካህናት ተብሎ በእግዚአብሔር ተሾመ። " ይላል። በዚህ ጥቅስ ኢየሱስ እንደ መልከ ፄዴቅ ሊቀ ካህናት ተብሎ መሾሙ ተገልጿል። ሳይሾም በፊትስ ምን ነበር? ኢየሱስ የዘላለም ድናት ምክንያት የሆነው በርሱ ለሰው ኃጢአት መሰቀል ላመኑት ነው ወይስ እርሱን ለታዘዙት? ጥቅሱ የሚለው "ለሚታዘዙ ነው። " ታድያ ክርስቲያኖች ትዕዛዛቱን በጳውሎስ አስተምህሮት ተመርተው "የዘላለም ህይወት እናገኛለን" በማለት ለምን ተቃረኑ?
- 26. የዮሐንስ ወንጌል 7: 33_34 "ኢየሱስም እንዲህ አለ:. ከእናተ ጋር የምቆየው ጥቂት ግዜ ነው: ከዛም ወደ ላከኝ እሄዳለሁ ፤ <u>ትፈልጉኛላችሁ ግን አታገኙኝም ወዳለሁበት ልትመጡ አትችሉም:: "</u> ይላል:: ኢየሱስ "ከእናንተ ጋር የምቆየው ጥቂት ጊዜ ነው፤ ከዛም ወደ ላከኝ እሄዳለሁ።" አለ እንጂ "ከዚያም በኋላ ይዛችሁ ትሰቅሉኛላችሁ: ከዚያም በሶስተኛ ቀን እነሳለሁ: ከዛም ወደ ላከኝ እሄዳለሁ።" እንዳላለ ልብ ብለዋልን? ምን አናልባት ".... ከዚያም ወደ ላከኝ እሄዳለሁ ብቻ ማለቱ ፍፃሜውን በአጭሩ ለመግለፅ ነው። የሚል የዋህ ክርክር ሊነሳ ይችላል:: ኢየሱስ ተይዞ: ተይዞ ተፈርዶበት: ተሰቅሎ ሞተ ከዚያም ወደ ላከው የሚሄድማ ከሆነ ትፈልጉኛላችሁ ግን አታገኙኝም; ወዳለሁበትም ልትመጡ አትችሉም:: ማለቱ ትርጉም አልባ አልሆነምን? ወይስ ኢየሱስ እንደሚያዝ አያውቅም ነበር?
- 27. ኢየሱስ በዮሀንስ 18: 37 ላይ "እኔ ንጉስ እንደሆንኩ መናገርህ ትክክል ነው; የተወለድሁት ወደዚህ ዓለም የመጣሁት ስለ እውነት ለመመስከር ነው ከእውነት የሆነ ሁሉ ይሰማኛል።" ብሏል። ኢየሱስ በዚህ ጥቅስ የተወለድሁት በማለት ስለራሱ መናገር መጀመሩ ምንን ያመለክታል? የርሱ ህልውና ከመወለዱ ጋር የጀመረ መሆኑን አያሳይምን? ኢየሱስ ከእናቱ ማሪያም ተወልዶ ወደ እዚህ ዓለም የመጣው ለምንድን ነው? ክርስትያኖች እንደሚሉት ለሰው ልጅ ኃጢአት ቤዛ ሊሆን ነውን? እርሱ ግን ምን አለ? "ወደዚህ ዓለም የመጣሁት ስለ እውነት ለመመስከር ነው።" ታድያ ክርስትያኖች ምነው ኢየሱስን ተቃረኑ?
- 28. ሰው ገነት የሚገባው በኢየሱስ በማመን ብቻ ከሆነ ለምን ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮንቶስ 7: 8_16 ላይ ያላመነ ሚስት/ባል ያለው ሰው በአመነው ምክንያት ገነት እንደሚገባ ተናገረ?
- 29. ኦርቶዶክሶች ከነርሱ ውጭ ያሉ ክርስቲያኖችን "መናፍቃን" ይላሉ:: ፕሮቴስታንቶችም ከፕሮቴስታንት ውጭ ያሉትን "አማኝ" አድርገው አይወስዱም። ካቶሊኮችም: ጆሆቫዎችም: ሁሉም ክርስቲያን ከራሱ ውጭ ያለውን ትክክለኛ አማኝ አድርጎ አያይም:: የራሱ ቡድን ብቻ

- የገነት አድርጎ ያስባል:: በዚህ አካሄድ ከ33 ሺህ የክርስትና አይነቶች ውስጥ የትኛው ነው ትክክለኛው?
- 30. እግዚአብሔር ለኃጢአታችን ሲል ሞቷልን? የማይሞተው አምላክ ሞተ? በአምላክ ባህሪ አንዱ አለመሞት ነበር:: ሲሞት ይህንን ባህሪውን ተፃርሮ ነውን? ታድያ ከሞተ ለምን አምላክ ሆነ?
- 31. አምላክ ነው መስዋዕት የሆነው ወይንስ «ልጁ» ክርስትያኖች ምን ይላሉ?
- 32. ኢየሱስ አምላክ ከነበረ አንዴት በሰው ይከዳል? አምላክ ሰው ይከዳልን?
- 33. አምላክ የሰውን ልጅ ለማዳን የግድ "ሰው" ሆኖ መስዋዕት መሆን ነበረበትን? እንዲሁ በምህረቱ ሊያልፍ አይችልም ነበርን?
- 34. አምላክ ፍትሃዊ ነው:: ፍትህ ደግሞ በአንዱ ኃጢአት ሌላውን ያለመቅጣትን ይጠይቃል:: "አምላክ እኛን ሊያድን ኢየሱስን መስዋዕት አደረገው" የሚለው አባባል የፍትህን ፅንሰ ሀሳብ አይፃረርምን? አንድ ሰው ሌላውን ገድሎ ወይም ወንጀል ፈፅሞ ፍርድ ቤት ቢቀርብና ዳኛው በቅጣት ፋንታ ልጃቸውን ቢቀጡ ፍትሃዊነት ይሆናልን?
- 35. ሰወች መስዋዕትን ለአምላካቸው ያቀርባሉ:: ክርስትያኖች የሚሉት ደግሞ "አምላክ ኢየሱስን ለኃጢአታችን መስዋት አደረገው" ነው። ታድያ እግዚአብሔር ኢየሱስን በመስዋዕትነት ለማን ነው ያቀረበው?
- 36. አብያተ ክርስቲያናት በሚያምኑበት መንገድ የአል _መሲህ መሰቀል በአምላክ ፍትህ ከእዝነቱ ከኃይሉና ከጥበቡ ጋር የሚጣጣም ነው ወይ?
- 37. በአምላክ በኩል ሆነ በሌላ ሰው በኩል አንድን ግለሰብ ራሱ ያልተካፈለበትን የሌሎች ሰዎች ኃጢያት እንዲያስርይ ማድረግ ከፍትህ ይቆጠራል ወይ?
- 38. ተፈፀመባቸው በተባለው መንገድ ኢየሱስ (ኢሳ) ተዋርደው መገደላቸውን አምኖ መቀበል በአምላክ ርህራሄና ከጥበቡ ጋር የሚስማማ ነው ወይ?
- 39. አምላክ ደጋፊዎቻቸውን ከአደጋ ለመጠበቅና የሚወዳቸውንም ሰወች ለመከላከል የገባውን ቃል ኪዳን ኢየሱስ (ኢሳ)የአምላክ ጠላቶች ቀላል ሰለባ ሆነው እስኪወድቁ ድረስ ችላ ይላል ወይ? ይህ ደግሞ የገባውን ቃል የማስፈፀሚያ መንገድ ወይም የቃል ኪዳኑ ክቡርነት ቅድመ ሁኔታ ተደርጎ ሊወሰድ ይችላል ወይ?
- 40. ከሁሉም በላይ መሐሪ የሆነው አምላክ የመጀመሪያውን ኃጢአት ለአዳምና ለዝርዮቹ ይቅር ማለት የማይችልና ነብዩ ኢየሱስ መጥተው በደማቸው እስኪቤዙ ድረስ በጥርጣሬና በውዥንብር ውስጥ የተዋቸው አድርጎ ማመኑን ምክንያታዊና አሳማኝ ማድረግ ይቻላል ወይ?

41. በስቅለት ወይም በደም ቤዛነት ማመን ከጥንታውያን የግሪክ ጣኦታውያን ከሮማውያን፣ ከህንዶችና ከፔርሺያውያን እምነቶች ውስጥ በስተቀር በየትኛውም ሃይማኖት ውስጥ ተከስቶ ያውቃል ወይ?

42 vበሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ በአፈታሪክ ከሚወሩት ከነባከስ አፖሎ አዶኒስ ሆረስና ከሌሎችም ጥንታውያን አማልክት በስተቀር ከኢየሱስ ጋር የሚነጻጸር አለ ወይ?

43. ከነብዩ ኢየሱስ (ዒሳ) የተላኩትን ቃላት የዓለም መጀመሪያና መጨረሻ (አልፋና ኦሜጋ)፣ የሰውን ልጅ በደም ወደ ቀጥተኛው ለመመለስ ነው የመጣሁት ካለው ከባኮስ ቃላት ጋር ለማነጻጸር ይህን ብሩህ አመለካከት ይሰጠን የለም ወይ? በነዚህ ቃላትና ዘግየት ብሎ በነብዩ ኢየሱስ ላይ በተላኩት ቃላት መካከል ያለው መመሳሰል የጉዳዩን ሁለንተናዊ እውነታ ለማጥናት አዲስ ስሜት ሊቀሰቅስ አይችልም ወይ?

44. ሮማውያን ባለስልጣናት በኢየሱስ(ዒሳ) ላይ የነበራቸው ቅራኔ ምንድነው? ለበላይ ስልጣናቸው ተቀናቃኝ አልነበሩም፤ ለመሪ ግለሰቦችና ለቤተሰቦቻቸው ጥቅም ብዙ ነገርን ሰርተዋል። ደቀ መዛሙርቱም «የቄሳርን ለቄሳር የእግዚያብሔርን ለእግዚያብሔር» እንዲሰጡ አስተምረዋል፤ ሰላምተኛ ሰባኪ የነበሩ ሲሆን በሃገር ውስጥ ህግና ስርዐትን ለማስጠበቅ ለሮማውያን ባለስልጣኖች ከፍተኛ አጋዥም ነበሩ። ታድያ ይህን ሰው ሰቅለው እርሱን የመሰለ ሕግ አክባሪና ታዛዥ ዜጋ ለምን ያጣሉ?

45. ስለ ሮማውያን ገዢ ስለ ጲላጠስ ማንነትና ባህሪ ምን ያህል ነው የምናቀው? እርሱን በመቃወም ሮም ላይ ከከሰሱት ከዘመኑ አይሁዶች ጋር መልካም ግንኙነት ነበረው ወይ? በይሁዳ ላይ ያሳለፈው ውሳኔ በእርሱ የነበረውን ጥላቻና ንቀት አያመለክትም ወይ? ጉቦ(መደለያ) እንዲቀበል አላቀረበም ወይ? ነገሩ እንዲያ ከሆነ ዘንድ ፍላጎታቸውንና ትዕዛዛቸውን ለማስፈጸም ለምን ይቸኩላል? የእየሱስ አድናቂ የሆነውን ከበርቴ ጉቦ እንደነዮሴፍ ካሉት ለምን አልተቀበለም? ሉቃስ ባለው መሰረት ይህ ዮሴፍ በጣም ባለጸጋ የሆነ ለነብዩ ኢየሱስ በጣም ያስብ የነበረ የምክር ቤቱ አባል ሲሆን አል-መሲሕ እንዲሰቀሉ በሚለው የምክር ቤቱ ውሳኔ ላይ ግን ያልተስማማ ሰው ነበር። ለብልሹው ገዥ ጉቦ በማቅረብ እንኳ ቢሆን በምክር ቤቱ ውስጥ ባይሳካለትም የዒሳን ሕይወት ለማዳን መምከር ይችል አልነበረም ወይ?

46. የተባለው የኢየሱስ ስቅለት ሲፈጸም የተመለከቱት ደቀ መዛሙርት ቁጥር ስንት ነው? ያሳዩት መስተጋብርስ ምን ነበር? ሐዋርያት በሙሉ ጥለውት ሸሹ የሚለው የማቴዎስ(26፡56) ቃል እውነት ሊሆን ይችላል ወይ? እነዚያ ታላላቅ ሐዋርያት ከታላቁ መምህር ጋር ያላቸው አንድነትና ባህሪ መለክያው ይህ ነው ወይ? ተወዳጁ ዮሃንስ ብቻ ነበር ይህ ሁኔታ ሲፈጸም በቦታው ተገኝቶ ነበር የሚባለው። ይሁንና ምን ያህል ግዜ ነበር በቦታው የቆየው? የተፈረደበት ሰው በመስቀል ላይ ተሰቅሎ እስኪሞት ድረስ ምን ያህል ጊዜ ወሰደ አስተማማኝ በሆኑ ታሪካዊ ምንጮች መሰረት(ቻምበርስ ኢንሳይክሎፒዲያ 1950 ስለመስቀሉ የተጻፈውን አንቀጽ ይመልከቱ) በመስቀል ላይ እንዲሞት የተፈረደበት ሰው ለመሞት ጥቂት ቀናት ይወስዳል።

ታድያ ይህ ድርጊት ጥቂት ቀናትን መጠየቁ የተለመደ ሁኔታ ሆኖ ሳለ በኢየሱስ ሁኔታ ለምን ጥቂት ሰዐታትን ብቻ ወሰደ? ሁለቱ ደቀመዛሙርቶች እያሉ እርሱ ለምን ተሰቅሎ "ሞተ"? ምድርን በሙሉ ለሶስት ሰዐት የሸፈነው ጨለማ ጉዳይስ(ማቴዎስ 27፡45 ፣ማርቆስ 15፡33 ሉቃስ፣ 23፡44) ተሰቃዩን በሌላ ተሰቃይ የመለወጡ ወይም የመተካቱ አፈጻጸም በጨለማውና በትርምሱ ግዜ በሐምራዊ መጎናጸፊያ ሽፋን ስር ተፈጽሞ ይሆናል ወይ?

47. ኢየሱስን ለመስቀል ለመውሰድ የመጡት ሮማውያን ወታደሮች ለራሳቸው ስለ እየሱስ ያላቸው እውቀት ምን ያህል ነው? ወደ ቦታው የወሰዱት ግለሰብ ተፈላጊው ግለሰብ ለመሆኑ ምን ያህል እርግጠኞች ነበሩ? ለመያዝ ሲሄዱ በተጨባጭ ያውቁት ነበር ወይ? በዚያ ህዝባዊ በዓል በሚከበርበትና የህዝብ አለመረጋጋት ይፈጠራል ተብሎ የሚፈራበት ጊዜ የዒሳን ማንነት ለማረጋገጥ ልዩ ጥቅም ወይም ግፊት ነበራቸው ወይ?

48. አንድ አማኝ እየሱስ (ከተከበሩ አምስት ታላላቅ ነብያት አንዱ የሆኑት) ጸጸትንና መረበሽን በተላበሰ ሁኔታ መስቀል ላይ ሆነው አምላክን በቀቢጸተስፋ ተማጽነዋል በተባለ አኳኋን ይማጸናሉ ብሎ ማሰብ ይቻላል ወይ? እንደ እየሱስ ያለ ምርጥ የአምላክ ነብይ አንድ በጣም አስቸጋሪ በሆነ የፈተና ወቅት "አምላክ ችላ ብሎኛል" ብሎ መናገራቸው ትክክለኛ አባባል ነው ወይ? አምላክን በመማጸን ወይም በዚህ አይነቱ ሁኔታ በሚኖሩ መስተጋብሮች ላይ ይህን እንደፈሊጥ መውሰድ ይገባል ወይ?

49. በጣም ሩህሩህና መሃሪ የሆነው ሃያሉ አምላክ የሰው ልጆችን ኃጥያት፣ ንጹህ ብቻ ሳይሆን አምላክንና የእምነት ጉዳይ ትኩረት ሊስብ በሚገባ መንገድ ለማገልገል የሰጠውን ሰው በማሰቃየትና በማዋረድ ተፈጸመ የተባለው የስቅለት ድርጊት ሳይኖር ይቅር ለማለት ይችል የለም ወይ? ይህ አምላክ ርህራሄና የመሃሪነቱ ተግባራዊ ገጽታ የፍትህ አስተካካይነቱና የፍቅሩ ነጸብራቅ ነው ወይ? (ከጥያቄ ተራ ቁጥር 36—49 ያለው "ፍኖተ ኢስላም" ከተሰኘው የዶ/ር ሐሙዳ ዐብዱል ዓጢ መጽሐፍ ከአማርኛው ትርጉም በማሻሻል የተወሰደ ነው።)

ኢስላም አል-መሲሕ በጠላቶቻቸው እጅ የመሰቀላቸውን ዶክትሪንም ይሁን የዶክትሪኑን መሰረት በፍጹም አይቀበልም። ይህ እንቢታ አላህ ቁርአኑ ውስጥ ባለው ላይ የተመረኮዘና የሌሎችን ሃጥያት ለማሰረዝ የመስዋቱን ሁኔታ ከነጭራሹ በመቃወም ላይ የተመሰረተ ነው። የአደም የመጀመርያ ሃጥያቱ ራሱ አዳም በፈጸመው ስህተት ተጸጽቶ ምህረት ከለመነ በኋላ የተሰረዘለት መሆኑን ኢስላም ያስተምረናል። ይህ ማለት ማንኛውም ሃጢእ ሰው አላህ ምህረት ካላደረገለት በስተቀር በሃጥያቱ ተጠያቂና ማንም ሰው የሌሎችን ሃጥያት ለማሰረይ በፍጹም አይችልም ማለት ነው። ይህ (የቤዛ ጽንሰ ሃሳብ) ግን የሌሎችን ሃጢአት ለማስተማር ራሱን መስዋህት አደረገ የሚለው መርህ አንዳች ቦታ የለውም። ያም ሆነ ይህ አንዳንዶቹ የመጀመርያ የክርስቲያን ቡድኖች አል-መሲሕ በመስቀል ላይ ተሰቅሏል ብለው አያምኑም ነበር።

ሌሎች ቡድኖች ደግሞ ሌላ ሰው በቦታቸው መሰቀሉን ያምኑ ነበር፡፡ ሌሎች ክፍሎች አል-መሲሕ ስጋዊ ወይም የተለመደ አይነት ነባራዊ አካል አልነበራቸውም፡፡ ንጹህ የሆነ አካል እንጂ ስቅለታቸው ቅርጻዊ እንጂ ይዘታዊ አልነበረም ብለው ያምናሉ፡፡ የማርሲዮኔት ወንጌል ደግሞ (138 ዓመተ ልደት) አልመሲህ ከነጭራሹ መወለዱን አስተባብለው በሰው ቅርጽ ብቻ መገለጡን ይናገራሉ። የእንግሊዝኛ ቅጂው ቪየና ባለው የመንግስት ቤተ-መጽሃፍት ያለውና

የዐረብኛ ቅጂውን በዐረቡ አለም የሚገኙ የቅዱሥ ባርናባሥ ወንጌል በበኩሉ በመሥቀሉ ላይ በሌላ ሰው ተተካ የሚለውን አመለካከት ይደግፋል። ቁርአን የኢየሡሥን መሰቀልና መሞት ውድቅ አድርጎአል። በአንፃሩ ወደ ሰማይ ማረጉን አሥታቋል፦

"እኛ የአላህን መልክተኛ የመርየምን ልጅ አልመሲሕ ዒሳን ገደልን» በማለታቸውም (ረገምናቸው)። አልገደሉትም አልሰቀሉትምም። ግን ለእነሱ (የተገደለው ሰው በዒሳ) ተመሰለ። እነዚያም በእርሱ ነገር የተለያዩት ከእርሱ (መገደል) በመጠራጠር ውስጥ ናቸው። ጥርጣሬን ከመከተል በስተቀር በእርሱ ነገር ምንም ዕውቀት የላቸውም። በእርግጥም አልገደሉትም። ይልቁንስ አላህ (ኢሳን) ወደርሱ አነሳው። አላህም አሸናፊ ጥበበኛ ነው።" (ሱረቱል ኒሳእ 4፣157-158)

ኢስላም የኢየሱስን (ኢሳን) መሰቀል አይቀበልም።ጌታው አላህ ከሥቅላት አድኖ ወደ ሰማይ አሳርጎታል ሲል ይገልጻል። ኢየሱስ ከጠላቶቹ ከከሀዲዎች በላይ እንደሚያደርገውም ቃል እንደገባለት እንዲህ ይናገራል፦

አላህም ባለ ጊዜ (አስታውስ)። ዒሳ ሆይ! እኔ ወሳጂህ ወደ እኔም አንሺህ ነኝ። ከነዚያም ከካዱት ሰዎች አጥሪህ ነኝ እነዚያንም የተከተሉህን እስከ ትንሣኤ ቀን ድረስ ከነዚያ ከካዱት በላይ አድራጊ ነኝ። ከዚያም መመለሻችሁ ወደእኔ ነው። በርሱ ትለያዩበትም በነበራችሁት ነገር በመካከላችሁ እፈርዳለሁ።

«እነዚያማ የካዱትን ሰዎች በቅርቢቱ ዓለምና በመጨረሻይቱ ዓለም ብርቱን ቅጣት እቀጣቸዋለሁ። ለእነርሱም ምንም ረዳቶች የሏቸውም።» እነዚያም ያመኑትማ መልካም ሥራዎችንም የሠሩት ምንዳዎቻቸውን ይሞላላቸዋል። አላህም በዳዮችን አይወድም። ይህ ከተዓምራቶችና ጥበብን ከያዘው ተግሳጽ ሲኾን በአንተ ላይ እናነበዋለን። አላህ ዘንድ የዒሳ ምሳሌ እንደ አዳም ብጤ ነው። ከዐፈር ፈጠረው። ከዚያም ለርሱ (ሰው) «ኹን» አለው፤ ኾነም።

(ሱረቱል አል ኢምራን 3:55-59)

በኢሥላም በኩል ክርስቶስ (አል መሲህ) አለመገደላቸውን አለመሠቀላቸውንና አላህ ለክብራቸው ሲል በችሮታውና በእዝነቱ ወደ ሰማያት አንስቷቸዋል። የሚል እምነት ነው ያለው። ሙሥሊሙ በዚህ ጉዳይ ላይ ያለው አመለካከት አጠቃላይ ግልጽና የጠራ ነው። በዚህ በኩል ያሉትን ጭቅጭቆች በሙሉ ቁርአን ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ መፍትሄ ሠጥቷቸዋል።

ኢየሱስን ማነው ብለው አመኑበት?

የኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት ላይ አብይ ማሥረጃ ሊሆን የሚችለው ያኔ በየሱስ ዙሪያ የነበሩት ህዝቦች፣ ሐዋሪያትና ድንቅ ታምሩን የተመለከቱ ሰዎች ምን እምነት ነበራቸው? የሚለውን ማወቁ ነው። "ኢየሱስ ማን ነው?" እንዴት ድንቅ ተዓምራትን ሊያሳይ ቻለ? አምላክ ስለሆነ ወይስ የአምላክ ነብይ ስለሆነ? ፤ ወዘተ ለሚሉት ጥያቄዎች መልሥ ከነሱ ከራሳቸው ይገኛል። ስለዚህ እነዚያ አማኞች የነበራቸውን አቋም በጥሞና ማወቁ እጅግ ጠቃሚ ነው። ውድ አንባቢ ሆይ በማሥከተል የሚከተሉትን ጥያቄዎ በጥሞና አብረን እንመልከት።

- 1. ዮሐንስ 6:14 እንዲህ ይላል "ሰዎቹም ኢየሱሥ ያደረገውን ተአምራዊ ምልክት ካዩ በኃላ "ወደ አለም የሚመጣው ነብይ በእርግጥ ይህ ነው አሉ።" ይህን የተናገሩ ሰዎች አማኞች ናቸው ወይስ ከሀዲ? ኢየሱስን ያዩት ሰዎች ነብይ ነው ብለው አመኑ ። ልክ እንደ መስሊሞቹ ታዲያ ክርሥቲያኖች ይህንን ለምን ተቃርነው አምላክ ነው አሉት?
- 2. ማቴዎስ 9:8 "ሕዝቡም ይህን ባዩ ጊዜ በመደነቅ በፍርሃት ተሞልተው፥ እንደዚህ ያለ ሥልጣን ለሰው የሰጠውን እግዚአብሄርን አመሰገኑ።" ኢየሱስ አስገራሚ ተአምር ሲያደርግ ኢየሱስ ምንድነው ብለው አመኑ? ተዓምሩስ የማን ነው? አድራጊውስ ማን ነው? ጥቅሱ "እንደዚህ ያለሥልጣን ለሰው የሰጠውን እግዚአብሔርን አመሰገኑ።" ይላል። ታድያ ክርስቲያኖች ለምን እየሱስን ተዓምራትን ሲያሳይ በስፍራው ከተገኙት አማኞች ተቃራኒ እምነት ያዙ?
- 3. ዮሐንስ 17፣6-9 እንዲህ ይላል፦ "ከነዚህ ከዓለም ለሠጠኸኝ ሰዎች ስምህን ገልጬላቸዋለሁ። የአንተ ነበሩ ለእኔ ሰጠኸኝ ፣ እነርሡም ቃልህን ጠብቀዋል።የሰጠኸኝ ሁሉ ካንተ እንደሆነ አሁን አውቀዋል፥ምክኒያቱም የሰጠኸኝን ቃል ሰጥቻቸው ተቀብለዋል እኔም ካንተ እንደወጣሁ በርግጥ አውቀዋል አንተ እንደላክኽኝም አምነዋል። እነርሡ የአንተ ሥለሆኑ፣ እጸልይላቸዋለው፣ለሠጠኸኝና የአንተ ለሆኑት እንጂ ለአለም አልጸልይም።" እየሱስ እንደነገረን ሐዋሪያት ኢየሱስ ምን መሆኑን አመኑ? ከአምላክ መላኩን! ታዲያ ለምን ክርሥቲያኖች በተቃራኒው ተረዱ?
- 4. የሐዋሪያት ሥራ 11፣25-26 "ከዚህ በኃላ በርናባስ ሳውልን ለመፈለግ ወደ ጠርሴስ ሄደ ባገኘውም ጊዜ ወደ አንፆኪያ አመጣው። ሁለቱም እዚያ ካለችው በተክርሥቲያን ጋር በመሆን አንድ አመት ሙሉ እጅግ ብዙ ሕዝብ አሥተማሩ ፣ ደቀመዛሙርትም ለመጀመረያ ጊዜ በአንፆኪያ ክርሥቲያን ተብለው ተጠሩ።" እንደዚህ ጥቅስ አገላለጽ ሰዎች ለመጀመረያ ጊዜ በአንጾንኪያ "ክርሥቲያን" ከተባሉ እንዴት ኢየሱስ ክርስትናን ሠበከ አስተማረ ሊባል ይችላል??
- 5. ዮሐንስ 17፣25 "ፃድቅ አባት ሆይ ዓለም ባያውቅህም እኔ አውቅሃለው <u>እነዚህም አንተ</u>
  <u>እንደላከኽኝ ያውቃሉ።"</u> ይላል። በዚህ ጥቅስ ላይ እንደተገለጸው ሐዋርያት ኢየሱስን ምን
  መሆኑን ያውቃሉ ተባለ? "እነዚህም አንተ እንደ ላከኸኝ ያውቃሉ። ታዲያ ክርሥቲያኖች ይህን
  አምነው መቀበል ለምን ተሳናቸው?
- 6. ሉቃስ 24:19 "እርሱም እንዲህ አለ **"በእግዛአብሔርና በሰው ሁሉ ፊት በተግባርን በቃል**

- <u>ብርቱ ነብይ ስለነበረው ስለናዝሬቱ እየሱስ ነው።</u>" ይላል። እነዚያ እየሱስ ተዓምር ሲያደርግ የነበሩና የተመለከቱት እየሱስን ማን ብለው ገለፁት? "ነብይ ስለ ነበረው ስለ ናዝሬቱ እየሱስ" አምላክ ነው ብለው አስበው ነበርን? በጭራሽ ታድያ ክርስቲያኖች እነዚያ ያላመነምኑትን ምነው ማመናቸው?
- 7. የሐንስ 6፡14 "ሰዎቹም እየሱስ ያደርገውን ተአምራዊ ምልክት ካዩ በኋላ ወደ ዓለም **የሚመጣው ነብይ በእርግጥ ይህ ነው አሉ።"** ይላል። የኢየሱስን ተአምራዊ ምልክት አይተው የዛሬ ክርስቲያኖች እንደሚሉት "እየሱስ ጌታ ነው! አምላክ ነው!" ነበር ያሉት? ጥቅሱ የሚነግረን **"የሚመጣው ነብይ በእርግጥ ይህ ነው"** እንዳሉ ነው ። ክርስቲያኖች ታድያ ምን ነው ይህን ማመን አልፈለጉም?
- 8. የሐዋርያት ሥራ 2፡22 "የእስራኤል ሰዎች ሆይ! ይህን ቃል ስሙ፤ <u>እናንተ እራሳቹሁ</u> <u>እንደምታውቁት እግዛብሔር በመካከላቹህ ታምራትን ድንቅ ነገሮችና ምልክቶችን በእርሱ</u> <u>በኩል በማድረግ ለናዝሬቱ እየሱስ መስክሮለታል።"</u> ይላል። እነርሱ ምንድን ነው የሚያውቁት እየሱስ ተአምራት ያደርገው አምላክ ስለሆነ ነው። ብለው ነው? በጭራሽ! በመካከላቹህ "ተአምራትን ድንቅ ነገሮችንና ምልክቶችን በእርሱ በኩል በማድረግ ለናዝሬቱ እየሱስ መስክሮለታል።" ነው የሚለው ታድያ ክርስቲያኖች ለምን ይህን ተቃረኑ?
- 9. ኢየሱስን በዮሀንሥ ወንጌል 17:25 ላይ "ፃድቅ አባት ሆይ! ዓለም አላወቀህም <u>እኔ ግን</u> አወቅሁህ፤ እዚህም አንተ እንደላከኝ አወቁ።" ይላል። ኢየሱስ ሐዋርያቶቹ ምን እንዳወቁ ተናገረ? "አንተ እንደላከኽኝ አወቁ" በማለት የኢየሱስን በአምላክ መላክ ማወቃቸውን ገለፀ። ታዲያ ሐዋርያት የኢየሱስን በአምላክ መላክ አውቀው መልክተኝነቱን ከተቀበሉ፤ ክርሥቲያኖች ለምን የኢየሱስን በአምላክ መላክ መቀበል ከበዳቸው?
- 10. የኢየሱስ አስተምህሮት በመፅሀፍ ቅዱሥ የተጠቀሠው ከሆነ ክርሥቲያኖች በአረዳድ ላይ እስከዛሬ ሊስማሙ ለምን ተሳናቸው? ለምንስ በሺህ ስፍራዎች ተከፋፈሉ?
- 11. ዮሐንስ 7፣16-17 "ኢየሱስ መልሶ እንዲህ አላቸው "የማሥተምረው ትምህርት ከራሤ ሳይሆን ከላከኝ የመጣ ነው። ማንም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ልማድረግ ቢፈልግ <u>የእኔ</u> <u>ትምህርት ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ የመጣ መሆኑን ለይቶ ያውቃል።"</u> ይላል። ኢየሱስ የሚያስተምረው ትምህርት ከራሱ ሳይሆን ከላከው አምላክ መሆኑን እየገለጸ እንዴት ክርሥቲያኖች ክርስቶስንን አምላክ ሊሉት ቻሉ?
- 12. ዮሐንስ 7:40 እንዲህ ይላል "ከህዝቡ አንዳንዶቹ ቃሉን ሰምተው <u>ይህ ሰው በእርግጥ</u> ነብይ ነው።" አሉ። የኢየሱስን አስተምህሮት ያደመጡት አማኞች ኢየሱስን ነብይ ነው ብለዋል። ሙስሊሞችም ተመሣሣይ አቋም አላቸው። ግና ክርሥቲያኖች ይህንን ተቃርነው ኢየሱስን አምላክ አድርገዋል፣ ታድያ የኢየሱስን ቃል የሰሙት አማኞች ወይንስ ክርሥቲያኖች ናቸው ትክክል.?

- 13. ዮሐንስ 9:17 <u>"ስለዚህ አይነ ስውር ወደ ነበረው ሰው ተመልሰው አይንህን ስለከፈተው</u> ሰው እንግዲህ አንተ ምን ትላለህን? አሉት። ሰውየውም "እርሱ ነብይ ነው አለ።" ይላል። በኢየሱስ ተአምር አይነ ስውርነቱ የተወገደለተ ግለሰብ ኢየሱስን "ነብይ" ካለ ከዘመናት ቆይታ በኃላ የተነሱት ክርሥቲያኖች ሙሥሊሞች "ኢየሱስ ነብይ ነው" በማለታቸው እንዴት ሊያወግዙ ቻሉ?
- 14. ዩሐንስ 4:19 እንዲህ ይላል "ሴትዮዋም እንዲህ አለችው "ጌታዬ አንተ ነብይ እንደሆንህ አያለው።" ይችህ ሴት ኢየሱስን በማክበር ጌታዬ ብላው ነብይ እንደሆንህ አያለሁ ስትለው እርሱ "አምላክ እንጂ ነብይ" ባይሆን ኖሮ ለምን እኔ አምላክ እንጂ ነብይ አይደለሁም ሲል አያርማትም ነበር?
- 15. ከደቀ መዛሙርቱ ሁለቱ ከኢየሩሳሌም 11 ኪሎ ሜትር ወደ ሚርቀው ኤማሁስ ወደ ሚባለው መንደር ሲሄዱ ኢየሱስ መጥቶ ይጠይቃቸዋል። (ሉቃስ 24:13-20ን ይመልከቱት) "እነርሱም እንዲህ አሉት <u>በእግዚአብሔርና በሰው ሁሉ ፊት</u> በተግባርና በቃል <u>ብርቱ ነብይ</u> ስለነበረው ስለናዝሬቱ ኢየሱስ ነው። " (የሉቃስ ወንጌል 24:19) ደቀመዛሙርቱ እራሳቸው ኢየሱስን "በእግዚአብሔርና በሰው ሁሉ ፊት በተግባርና በቃል ብርቱ ነብይ" ብለው ለራሱ ለኢየሱስ ሲነግሩት ልክ አልነበሩምን? ኢየሱስን በእግዝአብሄርና በሰው ሁሉ ፊት ብርቱ ነብይ ሲሉት ተሳስተው ቢሆን ኖሮ "የክህደት ንግግር" ተናግራቹኃል ብሎ ኢየሱስ ሳያርማቸው ቀረ? (ሙሥሊሞች "ኢየሱስ ነብይ ነው" በማለታቸው ክርሥቲያኖች እንደ ክህደት ስለሚቆጥሩት ነው።) እርሱም "በክህደቱ ንግግር" ተስማምቶ ነውን??

የኢየሡሥ ደቀመዛሙርት ኢየሱስን በአካል አይተውት አናግረውት ተአምራቱን ተመልክተው ደቀ መዛሙርቱ አድርጓቸው ብርቱ ነብይ ነህ ካሉት ክርሥቲያኖች ምን ነካቸው? ከደቀ መዛሙርቱ በለጡ? ከየሡሱስ በለጡ?

16. የሉቃስ ወንጌል 7:14-16 "ቀረብ ብሎም ቃሬዛውን ነካ፤ የተሸከሙትም ሰዎች ቀጥ ብለው ቆሙ ኢየሱስም አንተ ጎበዝ ተነስ እልሀለው አለው። የሞተውም ሰው ቀና ብሎ ተቀመጠ መናገርም ጀመረ።ኢየሱስም ወስዶ ለናቱ ሰጣት። ሁለም በፍርሀት ተውጠው እግዚአብሔርን እያመሰገኑ !ታልቅ ነብይ በመካከላችን ተነሥቷል" እግዝአብሔርም ህዝቡን ጎብኝቶአል አሉ።" ይላል በአምላክ ለኢየሱስ የተሰጠው ይህን መሰል ተዓምር ሲፈጸም በሥፍራው የነበሩና በተዓምሩ የተደነቁት ወገኖች እግዚአብሔርን እያመሰገኑ "ታላቅ ነቢይ በመካከላችን ተነሥቶአል" በማለት የኢየሱስን ነቢይነት ከመሰከሩ ፣ ሙስሊሞችም የነዚህን አማኞች አቋም በመያዛቸው ሊተቹ ይገባልን? መተቸት ያለበት ኢየሱስን ያላዩ ፣ ታዓምራቱን ሲፈጽም በስፍራው ያነበሩ ፣ ከዘመናት በኃላ ተቃራኒ እምነትን የያዙት ክርስቲያኖች ናቸው ወይስ ሙስሊሞች? ሙስሊሞችን መተቸት ደቀመዛምርቱን የመተቸት ያህል ነው። ለምን? ቢሉ ደቀ መዛምርቱ እራሳቸው ልክ እንደ ሙስሊሞች ኢየሱስን ነብይ ነው" ብለዋልና! ታድያ ክርስቲያኖች ለምን ተቃራኒ ጎዳናን መረጡ?

17. ማቲዎስ 21:11 "ኢየሩሳሌም በገባ ጊዜም ከተማዋ በመላ፤ <u>"ይህ ማነው?"</u>

በማለት ታወከች ። <u>አጅቦት የመጣው ሕዝብም</u> ፤ "ይህ በገሊላ ከምትገኘው ከናዝሬት የመጣው <u>ነቢዩ ኢየሱስ ነው"</u> አሉ ።" ይላል ። ኢየሱስን አጅቦት አብሮት ሲጓዝ የነበረው ሕዝብ "ነቢዩ ኢየሱስ" ሲለው ምነው ክርስቲያኖች "አምላክ" ነው ማለታቸው ? አምላክ እንዲሰኝ ፈልገው ይሆንን ? አምላክነትስ በፍላጎት ይገኛል እንዴ? ከሙስሊሞችና ከክርስቲያኖች ሊዩነት ውስጥ አንዱ የኢየሱስ ማንነት ጥያቄ ነው ። ለመሆኑ ኢየሱስ ማን ነው ? ኢየሱስ ኢየሩሳሌም በገባ ጊዜ <u>"ይህ ማነው ?" ነበር የህዝቡ ጥያቄ ።</u> ምላሹንም አጅበው አብረው ወደ ኢየሩሳሌም የመጡት አማኞች እንዲህ ሲሉ ነበር የገለጹት "ይህ በገሊላ ከምትገኘው ከናዝሬት የመጣው ነቢዩ "ኢየሱስ ነው "። ታዲያ ክርስቲያኖች ኢየሱስን አጅበው አብረው ሲጓዙ ከነበሩት አማኞች በልጠው ነው ነቢይነቱን ያልተቀበሉት ?

ኢየሱስ ስለራሱ ምን እምነት ነበረው ?

ከሙስሊሞችና ከክርስቲያኖች ልዩነቶች ውስጥ አንዱና ዋነኛው የኢየሱስ ጉዳይ ነው። እስካሁን በርካታ ነጥቦችን ተመልክተናል። በዚህ ምዕራፍ ሥር ኢየሱስ ስለራሱ ምን እምነት እንደነበረው እንመለከታለን፡-

- 1, ዮሐንስ 13:3-4 "ኢየሱስም፤ አብ ሁሉን ነገር በሥልጣኑ ሥር እንዳደረገለት ፤ ከእግዚአብሔር እንደተላከና ወደ እግዚአብሔርም እንደሚመለስ ዐውቆ ፣ ከራት ተነሳ ፣ መጎናጸፊያውን አስቀመጠ፤ ወገቡንም በፎጣ ታጠቀ። "ይላል። ኢየሱስ አምላክ ስለሆነ ሁሉም ሥልጣን በራሱ እንዳለው ነው ያወቀው? በጭራሽ! ታዲያ ጥቅሱ ምን ይላል? "አብ ሁሉን ነገር በሥልጣኑ ሥር እንዳደረገለት ፤" አብ እንዳደረገለት! አምላክ ስለሆነ የሰው ልጅን ለማዳን ወረደ? ወይስ በአምላክ እንዲያስተምር መላኩን ነው ኢየሱስ የሚያውቀው? ጥቅሱ "ከእግዚአብሔር እንደተላከና ወደ እግዚአብሔርም እንደሚመለስ ዐውቆ" ይላል። ታዲያ ክርስቲያኖች ስለ ኢየሱስ ከራሱ ከኢየሱስ በላይ ያውቃሉን?
- 2, ዮሐንስ 14 :24 ኢየሱስ ኢንዲህ ማለቱን ይገልጻል! "የማይወደኝ ቃሌን አይጠብቅም። ይህ የምትሰሙት ቃል የላከኝ የአብ ነው እንጂ የእኔ አይደለም። ኢየሱስ የተናገረው ከራሱ ነው ወይንስ እንደሌሎች ነቢያት ከአምላክ ተነግሮት? ይህ እንግዲህ ራሱ ኢየሱስ ስለ ራሱ በዚህ ጥቅስ ላይ የነገረን ቃሉ ነው። ታዲያ ክርስቲያኖች ይህንን ኢየሱስን ቃል እየጠበቁ ነውን? ግና "እንወደዋለን" ይላሉ። ታዲያ ቢወዱት ቃሉን አይጠብቁም ነበርን? ኢየሱስ እንዲህ ብሎ ነበር "የማይወደኝ ቃሌን አይጠብቅም።" ታዲያ ክርስቲያኖች ምን ነካቸው?
- 3. ዮሐንስ 12:49 "እኔ" ከራሴ አልተናገርሁም፤ ነገር ግን የላከኝ አብ ምን እንደምናገርና እንዴት እንደምናገር አዘዘኝ።" ይላል። ኢየሱስ አምላክ እንዳዘዘው ተናገረ። ለአምላኩም "ታዛዥ" ነው። "ታዛዥ" የሚለው የአረብኛው ቃል አቻው "ሙስሊም" የሚለው ቃል ነው። ስለዚህ ኢየሱስ ሙስሊም ነው! ታዲያ ኢየሱስ ምን እንደሚናገር ሁሉ ከአምላክ መታዘዙን ራሱ እየተናገረ እንዴት ለአምላክ ታዛዥነቱን በማስተባበል ራሱ "አምላክ" ነው ሊባል ተቻለ?
- 4, የዮሐንስ ወንጌል 7:28-29 "ኢየሱስ በቤተመቅደስ አደባባይ ሲያስተምር ድምፁን ከፍ

አድርጎ እንዲህ አለ፤ <u>"አዎን፤ እኔን ታውቁኛላችሁ፤</u> ከየት እንደሆንሁም ታውቁላችሁ ።<u>እኔ</u> <u>እዚህ ያለሁት በገዛ ራሴ አይደለም</u>፤ ነገር ግን <u>የላከኝ</u> እርሱ እውነተኛ ነው። እናንተ አታውቁትም፤ እኔ ግን ከእርሱ ዘንድ ስለሆንሁ፤ <u>እርሱም ስለላከኝ ዐውቀዋለሁ።"</u> ይላል። ኢየሱስ ይህን ሲናገር ሰዎች ማንነቱን እንዲያውቁ ፈልጎ ነው? "አምላክነቱን" ወይስ የአምላክ መልዕክተኛ መሆኑን? ድምጹን ከፍ አድርጎ <u>"አዎን፤ እኔን ታውቁኛላችሁ፤"</u> ሲል ስብከቱን የሚያዳምጡት ሰዎች ኢየሱስ ምን መሆኑን ነው ያወቁት?

እርሱም በዚህ ጥቅስ ብቻ "የተሰመረባቸውን ልብ ይበሉ" "የላከኝ" እና "እርሱም ስለላከኝ ዐውቀዋለሁ። በማለት መልዕክተኛ መሆኑን፣ "እኔ እዚህ ያለሁት በገዛ ራሴ አይደለም" ሲል ለአምላኩ ታዛዥ መሆኑን ገልጿል። እንዲሁም "አዎን ፤እኔን ታውቁኛላችሁ"። በማለት ተናገረ የላከውን አምላክ ግን "እናንተ አታውቁትም" በማለት አምላክና ኢየሱስ የተለያዩ መሆናቸውን አስረግጦ ገልጿል። አንድ ቢሆኑ አልያም ኢየሱስ ራሱ አምላክ ቢሆን አንዱን አውቀው ሌላኛውን ሳያውቁ አይቀሩም ነበር ። ታዲያ ክርስቲያኖች ምነው ከኢየሱስ አስተምህሮት መራቃቸው?

5 ,ዮሐንስ 7:16-18 "ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፤ "የማስተምረው ትምህርት ከራሴ ሳይሆን፤ ከላከኝ የመጣ ነው። ማንም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ ቢፈልግ፤ የእኔ ትምህርት <u>ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ</u> የመጣ መሆኑን ለይቶ ያውቃል። ከራሱ የሚናገር። ያን የሚያደርገው ለራሱ ክብርን ስለሚሻ ነው ፤ <u>ስለላከው ክብር የሚሠራ ግን እርሱ እውነተኛ ነው፤</u> ሐሰትም አይገኝበትም። ይላል። ኢየሱስ "የእኔ ትምህርት <u>ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ</u> የመጣ መሆኑን ለይቶ ያውቃል። ሲል አምላክና ኢየሱስ የተለያዩ መሆናቸውን ገለጸ። እንደ ክርስትና አስተምህሮት አምላክ ሥላሴ ነው። የአብ ፣ የወልድና የመንፈስ ቅዱስ የሦስቱ የአንድነት ጥምረት ነው እግዚአብሔር ። ታዲያ ኢየሱስ "ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ" ሲል መናገሩ "ኢየሱስ" እና "እግዚአብሔር" የተለያዩ መሆናቸውን አያሳይምን? ይህ የኢየሱስ ንግግር "እግዚአብሔር" የሚለው የሦስቱ ጥምረት ነው የሚለው እሳቤ መሠረተ ቢስ መሆኑን አይገልጽምን? ኢየሱስስ ስለላከው አምላክ ክብር እንደሚሰራ መናገሩ ምንን ያሳያል?

6 ,የኢየሱስ እምነት ምን ነበር? ከዘመናት በኃላ በአንጻኪያ ኢየሱስ ሃይማኖትን ስብኳልን? ኢየሱስ ክርስቶስን የተከተሉ ሰዎች ለመጀመሪያ ጊዜ ከክርስቶስ እርገት በኃላ በአንፆኪያ "ክርስቲያን" ከተባሉ የእራሱ እምነት ምን ይባላል?

<u>እውን እነኚህ የአምላክ ባህሪያት ናቸውን?</u>

1. ጳዉሎስ በ1ኛ ቆሮንቶስ 1:25 ላይ "ምክንያቱም ከሰው ጥበብ ይልቅ የእግዚአብሔር ሞኝነት ይጠበባል፤ ከሰውም ብርታት ይልቅ የእግዚአብሔር ድካም ይበረታል።" ብሏል። እንደዚህ ጥቅስ አባባል እግዚአብሔርም ሞኝነት አለበት፤ ግን የእርሱ ሞኝነት ከሰው ጥበብ ይጠበባል። ድካምም አለበት፤ ነገር ግን ድካሙ ከሰው ብርታት ይበረታል ። መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው አምላክ ድካምና ሞኝነት ካለበት ምኑን አምላክ ሆነ? ወይስ ይህ ጥቅስ

የጳውሎስ ፈጠራ ነው?

2. መጽሐፍ ቅዱስ በዘፍጥረት ላይ እንዲህ ይላል ፦"ቀኑ መሽትሽት ሲል፤ እግዚአብሔር አምላክ በአትክልቱ ስፍራ ሲመላለስ አዳምና ሔዋን ድምፁን ሰምተው ከእግዚአብሔር አምላክ ፊት በዛፎቹ መካከል እግዚአብሔር አምላክ ግን አዳምን ተጣርቶ፤ "የት ነህ"? አለሁ።" አዳምም ፤ ድምጽህን በአትክልቱ ስፍራ ሰማሁ፤ ዕራቁቴን ስለሆንሁ ፈራሁ፡ ተሸሸግሁም" ብሎ መለሰ።" "ዘፍጥረት 3:8-10" "እግዚአብሔር ዕራቁትህን" መሆንን ማን ነገረህ? "ከእርሱ እንዳትበላ" ብዬ ካዘዝኩህ ዛፍ በላህን?" "አለው።" ዘፍጥረት 3:11" ይህ አንቀፅ እውን የአምላክ ቃል ነውን? ከሆነስ አምላክ እንዴት የት እንደተደበቁ ማወቅ ተስኖት አዳምን "የት ነህ?" ሲል ይጠይቃል? የተከለከለውን ዛፍ ይብላ ወይም አይብላስ ጠይቆ ነው የሚያረጋግጠው?

3,ዘፀአት 31:17 "በእኔና በእስራኤላውያን መካከል ለዘላለም ምልክት ይሆናል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ሰማይ ምድርን በስድስት ቀን ሰርቶ ፤ በሰባተኛው ቀን ከሥራ ታቅቦ ዐርፎአልና።" ይላል። እንዲሁም በሌላ ስፍራ "ስለ ሰባተኛውም ቀን በአንድ ስፍራ "በሰባተኛውም ቀን እግዚአብሔር ከሥራው ሁሉ ዐረፈ" ብሏልና።" "ዕብራውያን 4:4"

አምላክ እንደሰው ሥራ ሰርቶ ያርፋልን? ድካም ይሰማዋል እንዴ? አንዳንድ ክርስቲያኖች "አምላክ ሊያስተምረን ብሎ ነው ይላሉ።" አምላክ የሚያስተምረው ነቢያትንና መጻሕፍትን በመላክ ነው ወይንስ የድካማውን የሰው ልጅ ባህሪ በመላበስ?

3, መዝሙር 44:23-24 "ጌታ ሆይ፤ ንቃ! ለምንስ ትተኛለህ? ተነሥ፤ ለዘላለም አትጣለን። ፊትህን ለምን ትሰውራለህ? መከራችንንና መጠቃታችንን ለምን ትረሳለህ" ይላል። አምላክ ተኝቶ ሰው "ንቃ" ብሎ ይቀሰቅሰዋልን? ለመሆኑስ አምላክ ይረሳልን? ታዲያ ይህን አምላክ ነው ሙስሊሞች እንዲያምኑበት ክርስቲያኖች የሚጣሩት? ወይስ ይህ የአምላክ ቃል አይደለም?

4, መዝሙር 78:65 "ጌታም ከእንቅልፍ እንደሚነቃ ተነሳ፤ የወይን ጠጅ ስካር እንደ በረደለት ጀግናም ብድግ አለ።" ይላል።አምለክ ከእንቅልፍ እንዴት ይነቃል? ኃያሉን አምላክ በዚህ መልኩ መግለጽ ተገቢ ነውን?

5, ዘፍጥረት 32:22-28 "በዚያች ሌሊት ያዕቆብ ተነሣ፤ ሁለቱን ሚስቶቹን እንዲሁም ሁለቱን ሴት አገልጋዮቹን እና ዐሥራ አንድ ልጆቹን ይዞ በያቦቅ መልካ ተሻገረ። ወንዙን አሻግሮ ከሸኛቸው በኋላ፤ ጓዙን ሁሉ ሰደደ። ያዕቆብ ግን ብቻውን እዚያው ቀረ" አንድ ሰውም እስኪነጋ ድረስ ሲታገለው አደረ። ያም ሰው ያዕቆብን ታግሎ ማሸነፍ እንዳቃተው በተረዳ ጊዜ የጭኑን ሹልዳ ነካው፤ በግብግቡም የያዕቆብ ጭን ከመገጠሚያው ላይ ተናጋ። በዚያን ጊዜ ሰውየው፤ "እንግዲህ መንጋቱ ስለሆን ልቀቀኝና ልሂድ" አለው። ያቆብም፤ "ካልባረክኸኝ አልለቅህም" አለው። ሰውየውም፤ ከእግዚአብሔርም ከሰዎችም ጋር ታግለህ አሸንፈሃልና ከእንግዲህ ስምህ እስራኤል እንጂ ያዕቆብ አይባልም" አለው" ይላል። ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ጋር ታግሎዋልን? እንዴትስ ታግሎ አሸነፈ? መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው አምላክ ይህ ነው ማለት ነው?

- 6, ዘፍጥረት 6:6 "እግዚአብሔር ሰውን በምድር ላይ በመፍጠሩ ተፀፀተ፤ በልቡም እጅግ አዘነ ።" ይላል። እግዚአብሔር እንደ ደካማው ፍጥረት እንደሰው ባደረገው ይፀፀታልን? በመሰረቱ "ጸጸት" ማለት አንድ ሰው አንድን ድርጊት ያደርግና በኋላ ያደረገው ድርጊት በጠበቀው መልኩ ሳይሆንለት ሲቀር ነው። ይህ ለሰው የተገባ ባህሪ ነው። ምክንያቱም ሰው አስቀድሞ የነገረን ፍጻሜ ማወቅ አይችልምና ። አምላክ ግን ሁሉን የሚያውቅ ጌታ ስለሆነ በሚሰራው ሥራ አይጸጸትም። ታዲያ "አምላክ ሰውን በመፍጠሩ ተጸጸተ" ማለት አግባብነት አለውን? ሰውን ሲፈጥር ሰው ምን እንደሚያደርግ አስቀድሞ አያውቅምን? የማያውቅ ከሆነ ሁሉን አዋቂ አይደለም ማለት ነው ። ታድያ ይህ አምላክ መሆን ይችላልን? ወይስ ይህ የአምላክ ሳይሆን የሰው ቃል ነው?
- 7. 1ኛ ሳሙኤል 15:35 "ሳሙኤል ለሳኦል ቢያለቅስለትም እንኳን እስከ ሞተበት ዕለት ድረስ ዳግመኛ ሊያየው አልሄደም። እግዚአብሄርም ሳኦልን በእስራኤል ላይ በማንገሱ ተፀፀተ።" ይላል ። አምላክ ይፀፀታልን? ፈጣሪን ይፀፀታል ማለት ድፍረት አይሆንምን?
- 8. ትንቢተ አምፅ 7:1-6 ላይ "ጌታ እግዚአብሄር ይህን አሳየኝ፤ የንጉሱ የመኸር እህል ከተሰበሰበ በኃላ ገቦው መብቀል በጀመረ ጊዜ፣ እርሱ የአንበጣ መንጋ እንዲፈለፈል አደረገ። አንበጦች የምድሩን ሣር ግጠው ከጨረሱ በኃላ "ጌታ እግዚአብሄር ሆይ! ይቅር እንድትል እለምንሃለሁ፤ ያዕቆብ ይህን እንዴት ሊቋቋመው ይችላል? ታናሽ ነው እኮ" እልሁ፤ እግዚአብሄርም ስለዚህ ነገር ተፀፀተ። እግዚያብሄርም ይህ አይፈፀምም አለ። ጌታ እግዚያብሄር ይህንም አሳየኝ፤ ጌታ እግዚያብሄር በእሳት ሊፈርድ ተዘጋጀ፤ እሳቱም ታላቁን ጥልቅ አደረቀ፤ ምድሪቱንም በላ። ከዚያም በኃላ፤ "ጌታ እግዚያብሄር ሆይ! እንድትተወው እለምንሃለሁ፤ ያዕቆብ ይህን እንዴት ሊቋቋመው ይችላል? ታናሽ ነው እኮ አልሁ።
- <u>እግዚአብሔር ሥለዚህ ነገር ተፀፀተ</u> ፤ ጌታ እግዚያብሄር ፤ "ይህም ደግሞ አይፈፀምም" አለ ።" ይላል ። አምላክ ይፀፀታልን?
- 9. ኢሳይያስ 7:20 <u>"በዚያን ቀን ፤እግዚአብሔር ከወንዝ ማዶ በተከራየው ምላጭ</u> በአሦር ንጉሥ ፤ የራሱንና የእግሩን ጠጉር ይላጨዋል ፤ ምላጩም ጢሙን ደግሞ ይበላል ።"</u> ይላል ። አምላክ ምላጭ ይከራያልን ? ሁሉን የፈጠረና ዓለሙ ሁሉ የርሱስ አይደለምን? ጸጉር ይላጫልን? ተራ የሰው ማህበራ ድርጊቶቹን ሁሉ የፈጣሪ እለታዊ ድርጊት እንደሆኑ አድርጎ መግለፅ ለፈጣሪ ያለንን እሳቤ በብዥታ የተሞላ አያደርግምን ?
- 10. ምሳሌ 30:21-23 "ምድር በሦስት ነገር ትናወጣለች ፤ እንዲያውም መሸከም የማትችላቸው አራት ነገሮች ናቸው ፤ ባሪያ ሲነግስ ፤ ሰነፍ እንጀራ ሲጠግብ ፤ የተጠላች ሴት ባል ስታገባ ፤ ሴት ባሪያ በእመቤትዋ እግር ስትተካ ።" ይላል ። ምናለ ባሪያ ቢነግስ? ምናለ የተጠላች ሴት ብታገባ? ሴት ባሪያ በእመቤቷ ብትተካስ? ክርስቲያኖች የሚያመልኩት አምላክ በሰው እኩልነት አያምንምን? ወይስ ይህ የአምላክ ቃል አይደለምን?

- 11. በትንቢት ኢሳይያስ 54:4-5 ላይ "አታፍሪምና አትፍሪ፤ አትዋረጂምና አትደንግጪ ፤ የሕፃንነትሽንም እፍረት ትረሺዋለሽ፤ የመበለትነትሽንም ስድብ ከእግዲህ ወዲህ አታሥቢው ፤ ፈጣሪሽ ባልሽ ነው፤ ስሙም የሠራዊት ጌታ እግዚአብሄር ነው።" ይላል። እግዚአብሄር ሚስት ያገባልን? ይህ ለዓለም ፈጣሪ አምላክ የሚገባ ነገር ነውን?
- 12. ዘፍጥረት 18:20-21 "የሰዶምና ገሞራ ሕዝቦች የሚፈፅሙትን በደል ሰምቻለሁ ፤ ኃጢአታቸውም እጅግ ከባድ ነው ፤ ስለ እነርሱ የሰማሁት ነገር ሁሉ እውነት መሆኑን ለማረጋገጥ ወደ እነርሱ እወርዳለሁ ። ይላል ። እንዲሁም ዘፍጥረት 11:5 እግዚአብሄርም የአዳም ልጆች የሠሩትን ከተማና ግንብ ለማየት ወረደ" ይላል ። ምን ለማለት ተፈልጎ ይሆን? ታዲያ እግዚአብሄር የሰማውን ለማረጋገጥ እንደ ሰው በቦታው መገኘት ካስፈለገው ምኑን አምላክ ሆነ? ሁሉን ማወቅ ተስኖት? በዚህ አምላክ ነው ክርሥቲያኖች የሚያምኑት?
- 13. ዘጸአት 12:12-13 "እኔም በዚያች ሌሊት በግብጽ ሀገር አልፋለሁ፤ በግብጽም ሀገር ከሰው እስከ እንስሳት ድረስ በኩርን ሁሉ እገድላለሁ፤ በግብጽም አማልክት ሁሉ ላይ እፈርድባቸዋለሁ፤ እኔ እግዚአብሄር ነኝ፤ ደሙም ባላችሁበት ቤቶች ምልክት ይሆንላችኃል፤ ደሙንሞ ባየሁ ጊዜ ከእናንተ አልፋለሁ።" ይላል። እስራኤሎች በግብጻውያን ባርነት ውስጥ ለ400 ዓመታት ቆይተዋል። በስተመጨረሻም እግዚአብሄር እስራኤሎችን በማዳን ግብፃዊያንን ልያጠፋ ፈለገ። ይህን ዓላማውን ለማሳካት የተጠቀመበት መንገድ እስራኤሎችን የራሳቸውን ቤት ለይቶ ማሳየት የሚችል የደም ምልክት ደጃፉን እዲቀቡና እርሱም ደሙን ባየ ሰዓት ከነርሱ እያለፈ ሌሎች ሊያጠፋ ነው። ፈጣሪ ሁሉን አዋቂ አይደለምን? እንዴት የደም ምልክት ካልተጠቀመ አያውቅም እንላለን?
- 14. 2ኛ ሳሙኤል 22:9-11 "በጨነቀኝ ጊዜ እግዚያብሄርን ጠራሁት ፤ ወደ አምላኬም ጮህኩ ፤ እርሱም ከመቅደሱ ድምፄን ሰማ ፤ ጩኸቴም ከጆሮው ደረሰ ። ምድር ተንቀጠቀጠች ፤ ተናወጠችም ፤ በሰማያትም መሠረቶች ተናጉ ፤ እርሱ ተቆጥቶአልና ራዱ ። ከአፍንጫው የቁጣ ጢስ ወጣ ፤ ከአፉ የሚባላ እሳት ነደደ ፤ ከውስጡም ፍሙ ጋለ ። ሰማያትን ሰንጥቆ ወረደ ፤ ከእግሩም በታች ጥቅጥቅ ያለ ደመና ነበረ ። በኪሩቤል ላይ ተቀምጦ በረረ ፤ በነፋስም ከንፍ መጠቀ ።"ይላል ። ይህ የአምላክ ባሕሪ ነውን?
- 15. ኢሳይያስ 7:18 "በዚያን ቀን እግዚያብሄር ራቅ ካሉት ከግብጽ ወንዞች ዝንቦችን ፣ ከአሦርም ምድር ንቦችን "በፉጨት ይጠራል ።" ይላል ። እንደዚሁም "የእግዚያብሄር ቁጣበህዝቡ ላይ ነዶአል ፤ እጁን አንሥቶ መቶአቸዋል ፤ ተራሮች ራዱ ፤ ሬሳዎችም በመንገድ ላይ እንደ ተጣለ ጥራጊ ሆኑ ፤ ይህ ሁሉ ሆኖ ግን ቁጣው ገና አልተመለሰም ፤ እጁምእንደ ተነሣ ነው ። ከሩቅ ያሉትን ሕዝቦች የሚጠራበትን ምልክት ያቆማል ፤ ከምድር ዳርቻም በፉጨት ይጠራቸዋል ፤ እነርሱም እየተጣደፉ በፍጥነት ይመጣሉ ።" "ኢሳይያስ 5:25-26" እውን ይህ የአምላክ ባህሪ ነውን?

16. ምሳሌ 31:5-7 "ለሚጠፉት የሚያሠክር መጠጥ ፣በስቃይ ላሉትም የወይን ጠጅ ስጧቸው ፤ ጠጥተው ድህነታቸውን ይርሱ ፤ ችግራቸውንም ከእንግዲህ አያስቡ ።" ይላል ። በመጠጥ ውስጥ በመደበቅ ችግርን መርሳት ዘላቂ መፍትሄ ነውን? ወይስ ጥፋት? እውን ይህ የአምላክ መጽሐፍ የሚያዘው ነገር ነውን ? አምላክ ወደ ጥፋት ያዛልን?

17. መሳፍንት 1:19 <u>"እግዚአብሄር ከይሁዳ ሰዎች ጋር ነበር፤ ስለዚህ ኮረብታማውን</u> አገር ያዙ፤ ነገር ግን በረባዳው ምድር የሚኖሩት ሰዎች <u>ከብረት የተሠሩ ሠረገሎች</u> ስለነበሯቸው ከዚያ አሳደው ሊያስወጧቸው አልቻሉም ።" ይላል ። የይሁዳ ሰዎች እግዚአብሄር ከነርሱ ጋር ስለሆነ ኮረብታማውን አገር ከያዙ እግዚአብሄር አብሯቸው እያለ እንዴት ከረባዳው ምድር ማስወጣት ተሣናቸው? ጥቅሱ እንደ ሚለው "ከብረት የተሠሩ ሠረገሎች ስለነበሯቸው>? አምላክ "ከብረት የተሰሩ ሰረገሎች" ይበግሩታልን? እውን አምላክ የሚሳነው ነገር አለን?

18. ትንቢት ሆሴዕ 1:2 "እግዚያብሄር በሆሤዕ መናገር በጀመረ ጊዜ ፣ እግዚያብሄር "ምድሪቱ ከእግዚአብሄር ተለይታ ታላቅ ምንዝርና እያደረገች ስለ ሆነ ፣ ሄደህ አመንዝራሴት አግባ ፤ የምንዝርና ልጆችንም ለራስህ ውሰድ" አለው ።" ይላል ። አምላክ በአመንዝራነት ያዛልን? በዝሙት ላይ የፈጣሪ አቋም ይህ ነውን?

መጽሐፍ ቅዱሥ ሕልውና

ኢስላም በቀድሞ ዘመን ከአምላክ ዘንድ በተወረዱት በኦሪትም ሆነ በወንጌል ሙስሊሞች እንዲያምኑ አስተምሯል ። ግና ዛሬ "ወንጌል ፤ መጽሐፍ ቅዱስ" ወዘተ በመባል የሚታወቁት መጻህፍት ትክክለኛዎቹ ከአምላክ (አላህ) የተወረዱት አይደሉም ። ተበርዘዋል ። ሰዎች እንዲሁ በእጆቻቸው የጻፏቸው ናቸው ሲል ያስተምራል ። ቁርአን እንዲህም ሲል ይተቻል ፦"ስለነዚያም መጽሐፍ በእጆቻቸው ለሚጽፉና ከዚያም በርሱ ጥቂትን ዋጋ ሊገዙበት ይህ ከአላህ ዘንድ ነው ለሚሉ ውዮላቸው ለነርሱም ከዚያ እጆቻቸውን ከጻፉት ወዮላቸው ። ለነርሱም ከዚያ ከሚያፈሩት "ኃጢያት" ወዮላቸው ።" "ሱረቱል በቀራህ፡ 79"

በማስከተል በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ያሉኝን ጥያቄዎች አብረን እንመልከት ፡1. "እውን ወንጌልን ሐዋርያት ጽፈዋልን?" የሚለው ጥያቄ እንዳለ ሆኖ ሐዋርያት ተብለው በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለፁት ግለሰቦችን ስብዕናና ባህሪ ስንመለከት ምን ያህል የነርሱ ጽሑፍ ይታመናል የሚል ጥያቄ ይነሳል? ምክንያቱም ኢየሱስ የሚላቸው። መረዳት ሲሳናቸው ለበርካታ ጊዜ ተስተውሏል። ለምሳሌ ማርቆስ 4÷13፣6÷52 ፣8÷18-17፣9÷32 ሉቃስ 8÷9 እና ሉቃስ 9÷45ን ማየት ይቻላል። ሐዋርያቱ ያን ሁሉ "አስደናቂ ተዓምራት አይተዋል" እየተባለ አሁንም ግን ይጠራጠሩ ነበር፤ እንዲያውም ኢየሱስ በማቴዎስ ወንጌል 8÷26 ላይ "እናንተ እምነት የጎደላችሁ" ብሏቸዋል። ታዲያ እምነት የጎደላቸውንና መምህራችው የሚላቸውን በተደጋጋሚ መረዳት የተሳናቸውን ሰዎች ጽሑፍ እንመን? ነቅተው እንዲጠብቁ አዘዛቸው ግን ተኙ "ማቴዎስ 26÷36-43"፤ ኢየሱስ

ሲያዝ ዋሽተው "በጭራሽ አናውቀውም" አሉ "ማርቆስ 14÷66-72)፤ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ገለፃ "ተሰቀለ"ሲባል እንደለመዱት "ወደ ሥራቸው" ዓሳ ለማጥመድ ወደ ወንዝ ወረዱ "ዮሐንስ 21÷2-3"፤ መጀመሪያውኑ ማን ነው ኢየሱስን የከዳው? ሐዋርያው ይሁዳ አይደለምን? "ማቴዎስ 26÷14-16"

ታዲያ እንዲህ ያሉ ሰዎች ያሉትን ሁሉ እምነን ልንቀበል ይገባናልን? ኢየሱስ ከሞት "ተነሳ" ከተባለ በኃላ አንዷ አየሁት ያለችው መግደላዊት ማርያም በሰባት ሰይጣን ተይዛ የነበረች ሴት ነች "ማርቆስ 16÷9" ሆኖም ተከታዮቹ አላመኗትም "ማርቆስ 16÷10" ፤ ኢየሱስ "በሦስተኛው ቀን እነሳለሁ "ብሎ ተነሳ ይላሉ ክርስቲያኖች። ሴቶች ከመቃብር ተመልሰው በመቃብሩ ኢየሱስን ማጣታቸውን ለሐዋርያቶች ነገሯቸው። ነገር ግን ሐዋርያቶቹ "ቅዠት" ስለመሰላቸው አላመኗቸውም። "ሉቃስ" 24:11" ሰይጣን ወደ ሐዋርያው ይሁዳ ገባ "ሉቃስ 22÷3"፤ ወደ ሲሞንም ሊገባ ሞከረ "ሉቃስ 22÷31" ፤ እንዲሁም ዋናውን ሐዋርያ ጴጥሮስን ኢየሱስ "ሰይጣን" ብሎታል። "ማቴዎስ 16÷23" ታዲያ የነዚህ ሰዎች ጽሑፍና ምስክርነት ይታመናልን?

2. መጽሐፍ ቅዱስን ማን እንደጻፈውና እንዴት እንደተፃፈ በአንድነት ለመጀመሪያ ጊዜ መች እንደተጠረዘና በተለያዩ የክርስትና ቡድኖች መካከል መጽሐፍ ቅዱስን አስመልክቶ ስለተነሳው አለ መግባባት ምን ያህል ያውቃሉ? እያንዳንዱን መጽሐፍ ማን እንደጻፈው ያውቃሉን? እንኳን እርሶ "በየዋህነት ልመን" ያሉት ይቅሩና አንድም የክርስትና ምሁር እንደማያውቅ ያውቃሉን? ለአብነት ያህል ስለ ኢየሱስ የሚተርኩትን ወንጌሎች ማንጻፋቸው? መችና እንዴት ተፃፉ? ለአብነት ዐራቱን ወንጌሎች እንመልከት ፦

<u>ሀ) የሉቃስ ወንጌል</u>

1. የሉቃስ ወንጌል 1:1-4 "በእኛ መካከል ስለ ተፈፀሙት ነገሮች <u>ብዙዎች ታሪኩን</u> የተቻላቸው ያህል ጽፈውት ይገኛል ፤ ይህም ታሪክ ከመጀመሪያው አንስቶ የዐይን ምስክሮች የቃሉ አገልጋዮች የነበሩት ያስተላልፋልን ነው ። ክቡር ቴዎፍሎስ ሆይ! <u>እኔም በበኩሌ ሁሉን ከመሠረቱ በጥንቃቄ ከመረመርሁ በኃላ ፤ ታሪኩን ቅደም ተከተሉን በጠበቀ ሁኔታ ልፅፍልህ መልካም ሆኖ ታየኝ</u> ፤ ይህንንም የማደርገው የተማርከው ነገር እውነተኛ

መሆኑን አንድታውቅ ነው።"ይላል። ታድያ ሉቃስ መቼ በመንፈስ ቅዱስ ተነድቶ ጻፈ ? እዚህ ላይ "ብዙዎች ታሪኩን የተቻላቸውን ያህል ጽፈውት ይገኛል" ይላል። ይህ የሚያሳየን የቻሉትን ያህል መጻፋቸውን እንጂ መንፈስ ቅዱስ ያስጻፋቸውን ያህል እንዳልጻፉ ነው። ከችሎታቸው ጋር ነው የተያያዘው። ሉቃስ በመንፈስ ቅዱስ ተነድቼ ጻፍኩ መቼ አለ? በጥንቃቄ እኔው ፃፍኩ ነው ያለው። ታድያ ክርሥትያኖች ምን ነካቸው?

2 የክርስትና ምሑራን እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል፦ "በሃይማኖት አካባቢዎች "ካኖን" <u>በእስትንፋስ</u> <u>እግዚአብሔር ተጽፈዋል የሚባሉትንና</u> በዚህም ምክንያት በመንፈሳዊነት ረገድ በጣም ዋጋ ያላቸውን መጽሐፍት ያመላክታል። ስለዚህም ነው ከሊሎች በርካታ የክርሥቲያናዊ ጹሑፎች

የተለዮት። የካኖን ሂደት የተጀመረው በ95 ዓ,ም ገደማ ከመጨረሻ ደቀ መዝሙር (ከዮሐንስ) ሞት በኃላ ሲሆን ለብዙ ዓመታትም ቀጥሏል። የአዲስ ኪዳን ካኖን ውሳኔ በቤተክርሥትያን ጉባኢ የተደረገ ሳይሆን የክርሥትያኖች የጋራ ስምምነት ውጤት ነው። በጣም የቆየው የካኖን ዝርዝር የእሥክንድርያው ጳጳስ የሆነው አትናቴዎስ በ387 ዓ,ም በጻፈው ደብዳቤ ላይ ይገኛል። በደብዳቤው በአሁኑ አዲስ ኪዳን ውሥጥ የሚገኙት 27 መጸሕፍት ዘርዝሯል። የካርታጎው ጉባኤ በ 397ዓ,ም በጉዳዩ ላይ ሳይነጋገር የአትናቴዎስን ዝርዝር አጽድቋል። በአሁኑ ጊዜ" ቅዱሳት መጻሕፍት " ብለን የምንጠራው ካኖን የተጀመረው በአይሁዳውያን ሲሆን አሁን "ብሉይ ኪዳን" ብለን የምንጠራውን 39 መጻሕፍትን ያቀፈ ነው። ዛሬ የካቶሊክ ካኖን 80 መጻሕፍት (በ1545 በትሬንት ጉባኤ የታከሉትን 14 መጻሕፍት ጨምሮ)፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ካኖን 81 መጻሕፍትን፥ የፕሮቴስታንትና የግሬክ ኣርቶዶክስ ካኖን 66 መጻሕፍትን ያጠቃልላል።" (ዶክተር ፓውል አንዝ፣ ታሪካዊ ሥነ—መለኮትአመጣጥና ትንተናው፣ ገጽ 12)

3) ስለ ሉቃስ ወንጌል የክርስቲያን ምሑራን እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል።" **ምናልባት የሉቃስ ወንጌል የተጻፈው በ60 ዓ,ም ገደማ ሳይሆን አይቀርም**፡፡ ምክንያቱም በዚያን ጌዜ ሉቃስ ክርሥቲያን ከሆነ ቢያንስ አሥር ዓመት ወይም ከዚያ በላይ በክርሥትና የቆየ ሊሆን ስለሚችልና እየሱስን በሥጋ የሚያውቁትን ብዙ ሰዎችን ሊያገኝ ወደሚችልበት ወደ ፖልስታይን **ሳይሂድ አልቀረም።** ምናልባትም ጳውሎስ በእስር ቤት በነበረበትን ዘመን ሉቃስ የኢየሱስን ምድራዊ ሕይወትና እንቅስቃሴ ለመመዝገብ ብዙ ጌዜ **ሳይወስድበት አልቀረም፡፡** ስለእርሱ ብዙ ከሰማው ተነስቶ ስለ ጳውሎስ ሚስዮናዊ አገልሎትም ብዘ ሳይመረምር አልቀረም። የማርቆስን ወንጌል መሠረት በማድረግ ሳይፅፍ እንዳልቀረ ስለሚታመን የሉቃስ ወንጌል የተፃፈው በኋለኛው **ዘመን ሳይሆን አይቀርም።** በወንጌሎቹ መካከል ያለው የሥነ ጽሑፍ መመሳሰልን በተመለከተም በሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ክርስቶስ ይሰብክ የነበረው አንድ አይነት የሆነ ወንጌል ስብከትን እንደሆነ **ለመገመት ይቻላል።** ዮሐንስ ማርቆስ በመጀመሪያ ከበርናባስና ከሶኦል ጋር ወደ አንፆኪያ በሄደ ጌዜ ሉቃስና ማርቆስ እዚያው ተገናኝተው **የቆየ ትውውቅ** ሣይኖራቸው አይቀርም። 60ኛው ዓ.ም የሉቃስ ወንጌል የተፃፈበት ጌዜ ነው ብሎ በርግጠኝነት መናገር ባይቻልም ተቀራራቢው ዓመት ነበር ብሎ መውሠድ ግን ይቻላል። የሉቃስ ወንጌል የት ቦታ እንደተፃፈ የተሠጠ አንዳችም ፍንጭ የለም። ምንም እንኳ ታሪኮቹ በቂሣር ሊጠናቀሩ ቢችሎም ከፓለስቲና ውጪ ሳይፃፍ እንዳልቀረ ግን ይገመታል። ሮምን ቄሣሪያን፡አካይን፡ ትንሹ ኢስያን እና አሊክሳን<u>ደራያን ጨምሮ የሚሰጡት ከግምታዊ አስተያየትነት አይዘሎም።"</u> (ቲም ፌሎስ የአዲስ ኪዳን መምሪያና ማብራሪያ በትምህርተ መለኮት ማስፍፊያ (ት መ።ማ) መልክ የተዘጋጀ 2ኛ መፅሀፍ ፅሁፍ ገፅ 339)

4 የክርስቲያን ሙሑራን እንዲህ ይላሉ፦ "የጳውሎስ የወንጌል አገልግሎት ባልደረባ የነበረው ሉቃስ የዚህ ወንጌል ደራሲ መሆኑን ሁሎም የጥንት የቤተ ክርስቲያን አባቶች በአንድ ድምፅ ይስማሙበታል። <u>ሙሑራን ሉቃስ የዚህ ወንጌል ጸሐፊ መሆኑን መጠራጠር የጀመሩት ባለፉት</u> 100 ዓመታት ውስጥ ብቻ ነው። እነዚህ ምሑራን ጥርጣሬያቸውን ያቀረብት ከሉቃስ ዘመን በኋላ ስለ ተነሱት የቤተ ክርስቲያን ችግሮች የሚዘግቡ አሳቦች በመፀሐፉ ውስጥ እደሚገኙ በመግለፅ ነው። እንደ ሌሎች የመጸሐፍ ቅዱስ ባለታሪኮች ሁሉ ሥለ ሉቃስም ያለን መረጃ <u>የተወሠነ ነው።</u> (ቴምራሱስ፣ የአዲስ ኪዳን የጥናት መምሪያና ማብራሪያ በትምህርተ መለኮት ማብራሪያ (ት.መ.ማ) መልክ የተዘጋጀ፣ 2ኛ መጽሐፍ፣ገጽ 336 እላይ የተጠቀሰው መጽሐፍ፣ገጽ337)

5 የክርስቲያን ሙሑራን እንዲህ ይላሉ። "ሉቃስ አይሁድ አልነበረም አንድን ሙሉ መጸሐፍ የጻፈ ብቸኛው አህዛብ ያደርገዋል ። <u>የት ተወልዶ እንዳደገ አናውቅም</u>። በተጨማሪም ሉቃስ ጥሩ የታሪክ ጸሀፊ ነበር። <u>ምንም እንኳ እየሱስን በዓይኑ ባያየውም: ሉቃስ እንደ አንድ የታሪክ ጸሐፊ ሥላመነበት ስለ ክርስቶስ ጥንቃቄ የተሞላበት ጥናት አድርጏል።</u> ይህንኑ መረጃ ለማግኘት የተጠቀመባቸውን መንገዶችን ይዘረዝርልናል። አንደኛው።ስለ እየሱስ ክርስቶስ የማናገሩ መዛግብትን አገላብጧል። ምናልባት ከእነዚህ መዛግብት መካከል የማቴዎስና የማርቆስ ወንጌላት ይገኙበት ይሆናል። ሁለተኛው የዓይን ምስክሮችና የተከበሩ የቤተክርስቲያን መሪዎች ቃለ መጠይቅ አድርጏል። <u>ሁሉንም መረጃ ካሰባሰበና ታሪኮቹን ፈር ካስያዘ በኋላ። ሉቃሥ ስለ ክርስቶስ በሚጽፈው መጸሐፍ ውስጥ የትኞቹ መካተት እዳለባቸው ወሰነ።"</u>(የመጻፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት፣ገጽ5)

6, የመጸሐፍ ቅድስ መዝገበ ቃላት እንዲህ ይላል፡ "የሉቃስ ወንጌል የተጸፈው በ60 ዓ,ም ገደማ ይመስላል።" ከላይ ያየናቸው የክርስቲያን ምሑራን ሁሉም በስምምነት የጻፉት በጥርጣሬና ግምት ላይ ተመስርተው ነው። በመላምት ተንተርሰው ነው። ታድያ "ይሆናል" ፤ "ይገመታል" ፤ "ሊሆን ይችላል" ፤ "ይመስላል" ፤ "ሳይሆን አይቀርም " በሚሉ መላምቶች ተመስርተን እንዲሁም በማንና መቼ እንደተፃፈ ስምምነትና ተጨባጭ ማስረጃ በሌለበት የሉቃስ ወንጌል የአምላክ ቃል ነው: በመንፈስ ቅዱስ ተነድቶ ጻፈ" ወዘተ ብለን በድፍረት መከራከር ከቶ እንደምን ይቻላል?

<u>ለ) የዮሐንስ ወንጌል</u>

ስለ ዮሐንስ ወንጌል በክርስቲያን ምሑራን ከተፃፉት ውስጥ የሚከተሉትን ለአብነት እንመልከታለን፡፡

1 የክርስትና ምሑራን እንዲህ ሲሉ ጽፈዋል: " <u>በዮሐንስ ወንጌልና በሌሎች ሦስት ወንጌላት</u> <u>መካከል በግልጽ የሚታይ ልዮነት በመኖሩ የወንጌሉ ተአማኚነት አጠያየቂ እንዲሆን</u> <u>ምክንያት ሆኗል።</u> መልሱ ያለው ግን በወንጌሉ ምንጭና ዓላማ ላይ ነው ። ሲወርድ ሲዋረድ በመጣው ትዉፌት መሠረት ይህ ወንጌል የተፃፈው በዘብዴዎስ ልጅ በዮሐንስ እንደሆነ ይታመናል። የዘብዴዎስ ልጅ ዮሐንስ የመጨረሻው የሕይወት ዘመኑን ያሣለፈው በኢፌሶን ሲሆን ከጌታ ሐዋርያት መካከል የመጨረሻው ሰው ነበር። <u>ምንም እንኳ ይህ አባባል ተቃውሞ ቢገጥመውም እስከ ዛሬ ድረስ ከተሰነዘሩ ሌሎች መላምቶች ውስጥ ይሄኛው ይበልጥ ተቀባይነት አለው። በመጀመሪያ ምዕተ ዓመት መጨረሻ አካባቢ ስለ ነበራቸው የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ የሚታወቀው በጣም በጥቂቱ በመሆኑ የዚህን ወንጌል አወቃቀር አስመልክቶ የሚነሱ ጥያቄዎችን ለመመለስ እጅግ አስቸጋሬ ሆኖል። (ሜሪል ሲ.ቲኒ፣ የአዲስ ኪዳን ቅኝት ፣አሳታሚ ፦የኢትዮጵያ ቃለ ሕወት ቤተክርስታን የኮሚዮኒኬሽንና ስነ ጹሑፍ መምሪያ ገጽ 281)</u>

2 የክርስትና ሃይማኖት ምሑራን የሚከተለውን ጽፈዋል። <u>"ከአራቱ ወንጌሎች የትኞቹም ስለ</u> <u>ጸሐፊው የሚናገሩት ነገር እንደሌለ ቀደም ብለን ተመልክተናል። ነገር ግን ይህ መጸሐፍ ከተጸፈ በኋላ ብዙም ሳይቆይ "የዮሐንስ ወንጌል"የሚል ስያሚ ተሰጠው።</u> በዚህ መንገድ አንባቢያን ፀሀፊው ማን እንደሆነ ሊያውቁ ይችላሉ። <u>ከጥንት ጊዜ አንስቶ የቤተክርስቲያን መሪዎች የዘብደዎስ ልጅ የሆነው ዩሀንስ አራተኛውን ወንጌል እንደፃፈ ያምኑ ነበር።ይህ አመለካከት በአብዛኛው የክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ተይዞ ቆይቷል።ዛሬ ግን ብዙ ወንጌላውያን የሆነ ምሁራን ይህንን ወንጌል ዩሀንስ እንደፃፈው ይጠራጠራሉ።</u> (ቲም ፌሎስ የአዲስ ኪዳን መምሪያና ማብራሪያ በትምህርተ መለኮት ማስፍፊያ /ት መ።ማ / መልክ የተዘጋጀ 1ኛ መፅሀፍ ፅሁፍ ገፅ 440)

3 ቲም ፊሎስ የተባለ የክርስትና ምሁር የሚከተለውን ፅፈዋል።"በዩሀንስ ወንጌል ፀሀፊ ማንነት ላይ የሚደረገው ክርክር የተፃፈበት ቦታና ጊዜ ይወስነዋል። ይህ ወንጌል ወደ በኋላ እንደተፃፈ የሚያስቡ ሰዎች ጊዜውን ወደ 150አ ም አከባቢ ይወስዱታል።ሌሎች ደግሞ።የዩሀንስ ወንጌል ከ59—70 አ ም መጀመሪያ የተፃፉት መፅሀፍት አንዱ እንደሆነ ይናገራሉ።ነገር ግን ደራሲው አዛውንቱ ዩሃንስ ነው የሚሉትን ጨምሮ አብዛኛዎቹ ምሁራን ከ85—95 አም ባለው ጊዜ ውስጥ እንደተፃፈ ይስማማሉ።" (ከላይ የተጠቀሰው መፅሀፍ ገፅ 444) ስለዩሀንስ ወንጌል ካሉት አለመግባባቶች መካከል ለአብነት ከላይ አይተናል።ነገር ግን ተራው አማኚ እርግጠኘነት እንዲሰማው ስለተደረገ በጭፍን ሲከራከር ይስተዋላል።ወንጌሉ በማንና መቼ እንደተፃፈ ቁርጥ ያለ መረጃ የሌለበት ተአማኒነቱ አጠያያቂ በሆነበት ሁኔታ "የአምላክ ቃል ነው።

በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው ፃፉት ወዘተ"ማለት ምን ያህል ያዛልቃል።የወንጌሉ ተአማኒነት ላይ ጥያቀፀ እያለ እንዲህ ያለውን መረጃ በመሰወር "ተራውን አማኘ"ማደናገር ለምን አስፈለገ?

ሐ የማቴዎስ ወንጌል

- 1. ስለ ማቴዎስ ወንጌል በክርስቲያን ምሁራን የሚከተለው ተፅፏል።"የማቴዎስ ወንጌል"<u>"ወንጌሉን የፃፈው ማቴዎስ ነው"ያሉት የቀደሙ የቤተክርስቲያን አባቶች ናቸው እንጂ የፃፈው ስም አልተፃፈበትን ። መች እንደተፃፈ አልታወቀም።</u> ቲቶ(ጥጦስ)በሚባል በሮማ መንግስት የጦር መሪ እጅ እየሩሳሌምየፈረሰችው በ70 አ ም ሲሆን <u>ወንጌሉ ከዚያ በፊት</u> ወይም ከዚያ በኋላ ተፅፎ እንደሆነ መምህራን አልተስማሙበትም ።በ60 አ ም እና 80 አ ም መካከል ሳይፃፍ አይቀረም ይባላል። (የመፅሀፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላተወ ፣የኢትየጰያ መፅሀፍ ቅዱስ ማህበር ገፅ 41)
- 2. ስለ ማቴዎስ ወንጌል ክርስቲያን ምሁር ሲገልፅ <u>"ከስሙና ከሚሰራው ስራው በቀር ስለዚህ</u> ሰው በውል የታወቀ ነገር የለም</u>።ይህ ሰው በሃዋሪያት ሰራ መፅሀፍ ውስጥ ከሀዋሪያት የስም ዝርዝር ውስጥ ከመጠቀሱ በስተቀር።(የሀዋ ስራ 1;13) ታሪኩን በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ በግልፅ አናገኘውነኘውም።በአፈ ታሪክ መፅሀፎቸወ ውስጥ ግን የተባሉ ነገሮች መኖራቸውን ልብ ይላል።በወንጌሉ ውስጥ ማቴዎስ ፀሀፊው እንደሆነ አልተናገረም። (ሜሪል ሊ ቴኒ

፣የአዲስ ኪዳን ቅኘት ገፅ 217)

3. ስለዚህ ወንጌሉ የሚከተለውን ፅፏል።" ወንጌሉ የፃፈበት ስፍራ እንጾኪያ ሊሆን ይችላል። በተጨማሪ በአንጾኪያ የነበረችይቱ ቤተክርስቲያን በአመዛኙ አህዛብን በውስጧ በማቀፏ የመጀመሪያ ብትሆን ወንጌሉም የት ተፃፈ ለሚለው ሁነኛ ማረጋገጫ ባይገኘለትም ከአንዶኪያ የተሻለ ተስማሚ ቦታግን አይታሰብም ።ስለዚህ ወንጌሉ ከ50—70 አ ም ባሉ ጊዜያተደ መካከል ሳይፃፍ እንዳልቀረና በአንጾኪያ ቤት ክርስቲያ ውስጥ በሚሰሩትና በዚች ቤተክርስቲያን በሆኑቱ መካከል እንደተሰራጨ ይገመታል ። (ከላይ የተጠቀሰወወ ገፅ 220) ታዲያ እንዴት በግምትና በ"ሊሆን ይችላል"አፈታሪክና የክርስቲያን ምሁርራን ራሳቸው ባላወቁትና ባልተስማሙበት ፅሁፍ እንዴት "የአምላክ ቃል ነው እመኑ"።ይባላል?

<u>መ) የማርቆስ ወንጌል</u>

4. የክርስቲያን ምሁር ስለ"ማርቆስ ወንጌል"የሚከተለውን ፅፈዋል።<u>"ከሌሎች ጋር ሲነጻጸር</u> ስለዚህኛው ወንጌል ፀሀፊ ብዙ የሚታወቅ ነገር የለም።መፅሀ በየትኛውም ስፍራ ስሙን አይጠቅስም።</u>የቤተክርስቲያን ታሪክ እንደሚገልፀው ለሀፊው የክርስትና ቤተሰብ አባል የሆነ ዩሀንስ ማርቆስ መሆኑንና የጳውሎስ ፣የበርናስና ምናልባትም የጼጥሮስ ረዳትና ተማሪ"<u>ሳይሆን እንዳልቀረ ይገመታል።"</u> (ሜሪል ሊ ቴኒ የአዲስ ኪዳን ቅኘት ገፅ 236)

5. ስለማርቆስ ወንጌል የሚከተለውን ምሁራን ፅፈዋል።የማርቆስ ወንጌል ደራሲው(ፀሃፊው)በሮማይስጥ ማርቆስ የተባለውን ዩሀንስ ነው። የሃዋ12:12:25...15:37)። **መጀመሪያ የተፃፈው ወንጌል ይህ ሳይሆን አይቀረም።**የቀደሙት የቤተክርስቲያን አባቶች በሮሜ ተፅፈዋል።" **የተፃፈውም በ60 አ ም ገደማ ይመስላል ይላሉ።"** (የመፅሀፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት የኢትዮጰያ መፅሀፍ ቅዱስ ማህበር ፣ገፅ39)

የተጨበጠ ማስረጃ የሌለበት በመላምትና በግምት "የማርቆስ"ወንጌል የአምላክ ቃል ነው።ማለት ይቻላልን? "ወሳኘ"የሚባሉት አራቱ ወንጌላት ይህን ያህል አጨቃጫቂ ፣ስምምነት የሌላቸውነ ፀሀፊያቸው እንኳ ያልታወቀ ከሆነ የሌሎች መፅሀፍት እጣ ፈንታ ምን ሊሆን ይችላል?

6) ለመሆኑ "መፅሀፍ ቅዱስ "ብሉይና ሀዲስ ኪዳን የሚባለው መፅሀፍ ከየት ተገኘ?

የክርስቲያን ምሁራን እንዲህ ፅፈዋል። "ከመጀመሪያ ጀምሮ ቤተክርስቲያን አይሁድ ያውቋቸውን የብሉይ ኪዳን መፅሀፍት ተቀበለች።በሀዋሪያት ወይም ሀዋሪያት ስልጣን የተፃፉትን መፅሀፍት ሰብስባ እንደ እግዚአብሄር ቃል ተቀበለቻቸው። የቤተክርስቲያን አባቶች የአዲስ ኪዳን መፅሀፍትን እየጠቀሱ አስተማሩ።ቅዱስ አትናቴዊስ በ367 ዓ.ም " (ከላይ እንዳየነው በዶክተር ፓውል እንዝ የተጻፈው "ታሪካዊ ሰነ-መስኮት አመጣጡና ትንተናው "የሚለውን መጽሀፍ አትናቴዎስ በ387 ዓ.ም እንደጻፈ ገልጸዋል። ነገር ግን የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ጊዜውን 367 ያደርገዋል ። ይህ የሚያሳየው 27ቱን የአዲስ ኪዳን መጻሐፍት

በደብዳቤው ላይ ጻፈ የሚባለው አትናቴዎስ የጻፈበት ጊዜም በውል አለመታወቁም ነው ። ይህንን ነው እንግዲህ የካርቴጅ ጉባኤ ሳይወያይ ያጸደቀው።) <u>በፃፈው በፋሲካ ዕለት ቃል</u> <u>በረከት የአዲስ ኪዳን መፃሕፍት ሃያ ሰባት ብቻ መሆናቸውን ተናግሮአል።እንደዚሁም በ397</u> <u>ዓ.ም በካርታ (በካርቴጅ) የተደረገው ሲኖዶስ ሀያ ሰባቱን መጻሕፍት አጸደቀ።"</u> (የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ፣ የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር። ገጽ 35)

ከዚህ የምንረዳው ቤተክርስቲያን ከመጽሀፍ ቀድማ መመስረቷን ፤ "ብሉይ ኪዳን" የሚባለው ከአይሁድ እንደተገኜና ሃያ ሰባቱ (የአዲስ ክዳን) መጻሕፍት 397 ዓ.ል በካርቴጅ ጉባኤ መጽደቃቸውን ነው ።

ለመሆኑ ክርስቲያኖች "ብሉይ ኪዳን" የሚባለውን መጽሐፍ ከአይሁድ ሲቀበሉ ("እነርሱ መጽሐፉን ጠብቀው ስላቆዩ") በብሉይ ኪዳን ስለ ስላሴ፣ ስለ ኢየሱስ መሰቀልና ሌሎችም ክርስቲያኖች የሚይምኑባቸውን እንዲሁም "መጽሐፉን ጠብቀው ያቆዩት " አይሁዶች የማይቀበሉትንና ፈጽሞ ሀሰት በማለት የሚያስተባብሉትን እምነት እንዴት "መጽሐፉን ጠብቀው ካቆዩት" ልቀው ክርስትናን በትንቢቱ አረጋግጠው ተቀበሉ? ሃያ ሰባቱን መጻሕፍት የአምላክ ቃላት ናቸው ብሎ በምን መስፈርት ሊቀበሉ ቻሉ?

ይህ ራሱ አቋም ከያዙ በኃላ መጻሕፍቱን እንደተቀበሉ አያሳይምን? ይህ ጉባኤ በ397 ዓ.ል መካሄዱ ራሱ ከዚያ በፊት "የትኞቹ መጻሕፍት የአምላክ ቃል ናቸው"? "የአዲስ ኪዳን አካል ናቸው?" የሚለው በውል አለመታወቁን አይገልጽምን ?

የኒቂያ ጉባኤ ራሱ የተካሄደው በ325 ነው። ይህም ማለት ይህ መጽሐፍ በ397 የጸደቀበት የካርቴጅ ጉባኤ ሳይካሄድ 72 አመታት አስቀድሞ ነው ።እምነቱ 325 ተወሰነ።መጽሐፋ በ397 ተቀባይነት አገኘ ! በ325 ከተወሰነው እምነት ጋር የሚሄደው (የሚስማማውን)ብቻ መርጠው እንደሆነስ?

- 7) የክርስቲያን ሙሁራን ስለ መጽሐፍ ቅዱስ የሚከተለውን ጽፈዋል <u>-- "መጽሐፍ ቅዱስ ፤</u> የተቀድሰ ወይም የተለየ ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ የቅዱሳን መጻሕፍት መዝገብ ነው <u>-- "የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ብሉይ ኪዳንና አዲስ ኪዳን ናቸው። ብሉይ ኪዳን በ 1400-400 ከክርስቶስ በፊት በልዩ ልዩ ቦታዎች ፣አርባ የሚያህሉ ልዩ ልዩ ጸሀፊዎች እንደተጻፈ ይነገራል።"</u> (የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገብ ቃላት ፤የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ መኅበር ገጽ ፡34) አርባ ሰዎች የጻፉት የመጻሕፍቶች ስብስብ ከክፍለ ዘመናት ቡኃላ በአንድነት ተጠረዘ ። እንዲያው የአንዱ መጽሐፍ ጸሀፊ "በመንፈስ ቅዱስ ተነድቶ " መጽሐፉን ቢገልጽ ይህ በሌሎች 39ኙ ሰዎች ተጽፈው በኋላ ላይ በአንድነት አብረው የተጠረዙትን ሁሉንም ሊወክል ይችላልን? መጽሐፍ ቅዱስ በአርባ ሰዎች የተጻፉ መጻሕፍት ስብስብ አይደለምን ?
- 8) ለአብነት "የማቴወስ ወንጌልን የጻፈው ቀረጥ ሰብሳቢው ማቴዎስ ነው" ተብሎ ይታመናል። ነገር ግን በቀላሉ በእርሱ እንዳልተጻፈ መረዳት ይቻላል ። በማቴዎስ 9፥9 ላይ "ኢየሱስ ከዚያ

ቦታ ተነስቶ ሲሄዱ ሳለ ማቴዎስ የተባለውን ቀራጭ በቀረጥ መቀበያ ስፍራ ተቀምጦ አየውና !"ተከተለኝ " አለው።

ማቴዎስም ተነስቶ ተከተለው "ይላል። ማቴዎስ ይህን ቢጽፍ "ተቀምጦ አየው"።። ሳይሆን "ተቀምጩ አየኝ" ፣"ተነስቶ ተከተለው"ሳይሆን "ተነስቼ ተከተልኩት "ወዘተ እያለ ነበር የሚጽፈው ።

እንዴት ራሱን ሶስተኛ ወገን አድርጎ ያቀርባል?

9) የመጽሐፍ ቅዱስ ግርጌ ልብ ብለን ብናይ (በተለይ የ1980 ውን የቀላል ትርጉም እትም) በተለያዩ መጽሐፍ ቅዱሳን መካከል ልዩነት መኖሩን አንዱ ጥቅስ በሌላኛው መጽሐፍ ቅዱስ አለመኖሩን ፣ በጥንት ቅጅ ያለው ከዚህኛው እንደሚለይ እንደሚለይ ፣ተጨማሪ ቃል፣ሀረግ ፣ ዓረፍተ ነገር እንዳለው አልያም እንደተጨማሪ በብዛት ይገልጻል።

ይህ ምንን ያሳየናል? በመጽሐፍ ቅዱስ መካከል ልዩነት ፣ቅራኔ እና ግጭት መኖሩን አያሳይምን? ታዲያ ይህ ሁሉ እያለ ክርስቲያኖች እንዴት በየዋህነት ለመጽሐፍ ቅዱስ ጥብቅና ይቆማሉ?

- 10) የዛሬዎቹን አራቱን ወንጌሎች ስናይ በአብዛኛው "የኢየሱስ ታሪክ" ነው የሚተርኩት ። ስለ አወላለዱ፤ስለ አሰባበኩ እና ስለደረሰበት ችግር ወዘተ.ያወራሉ ነገር ግን ኢየሱስ በሚከተሉት ስፍራዎች የሚያስተምረው (የሚሰብከው) ከአምላክ እንደሰጠው ገልጻል፡-
- ◆"እኔ ከራሴ አልተናገርሁም፤ነገር ግን የላከኝ አብ ምን እንደምናገርና እንዴት እንደምናገር አዘዘኝ ።የእርሱ ትእዛዝ ወደ ዘላለም ሕይወት እንደሚያደርስ አውቃለሁ ፤ስለዚህ የምለው ሁሉ አብ እንድናገረው የነገረኝን ነው።" (ዩሐንስ 12፡49-50)
- ◆"ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው ፤ የማስተምረው ትምህርት ከራሴ ሳይሆን ከላከኝ ፤የመጣ ነው ። ማንም የእግዚአብሄርን ፈቃድ ለማድረግ ፤ቢፈልግ የእኔ ትምህርት ከእግዚአብሔር ወይም ከራሴ የመጣ መሆኑን ለይቶ ያውቃል ።" (ዩሐንስ 7፡16-17)
- ◆"ስለዚህ ኢየሱስ እንዲህ አለ ፤ "የሰው ልጅን ከፍከፍ ባደረጋችሁ ጊዜ፤ ያ ያልሁት እርሱ እኔ እንደምናገር ፤በራሴም ፈቃድ ምንም እንደማላደርግ ታውቃላችሁ፤ "(ዩሐንስ 8፡28)
- ◆"ይህ የምትሰሙት ቃል የላከኝ የአብ ነው እንጂ የእኔ አይደለም ።"(ዩሐንስ 14፡24)
- ◆"እግዚአብሔር ለእርሱ የሰጠው የኢየሱስ ክርስቶስ ራዕይ ይህ ነው።" (የዮሐንስ ራዕይ 1፡1)

"ወንጌል" ማለት የኢየሱስ ከአምላክ የተሰጠውና የሰበከው ከሆነ እንዲሁም ዛሬ ያሉት ወንጌሎች "ትክክለኛ ናቸው " ከተባለ ኢየሱስ ከአምላክ የተሰጠውና የሰበከው ስለ አወላለዱና የሕይወት ታሪኩ ነበርን?

እንዴት እንደተወለደ፣ እንዴት እንደሚሰቃይ ወዘተ. ነበርን? ምክንያቱም አራቱ "ወንጌሎች " ይህንን ነው በአብዛኛው የሚተርኩት ።

11) ዮሐንስ 20፡30-31 "ኢየሱስ በዚህ መጽሐፍ ያልተጻፈ ሌሎች አያሌ ታምራዊ ምልክቶችን በደቀ መዛሙርቱ ፊት አድርጎል። ነገር ግን ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ የእግዚአብሄር ልጅ እንደሆነ እንድታምኑ ዘንድ አምናችሁም በስሙ ሕይወት እንዲኖራቸው ይህ ተፅፎአል ።ይላል።

ታድያ የእየሱስ ታሪክ በሙሉ አልተፃፈም ማለት ነውን? ታድያ ሙሉ ሳይሆን ይህ የተፃፈው ለምን ይሆን? ወይስ ሌሎች በርካታ በዚህ መፅሀፍ ቅዱስ ያልተፃፉ ታሪኮች ኢየሱስ ተዓምር. ሲያሳይ ስለ አምላክ የተናገራቸውና ጸሐፊዎቹ እንዳናውቅ የፈለጉት ነገር ኖሮ ይሆን?

- 12.) የትኞቹ መፀሀፍት ናቸው "ቅዱሳን" በሚለው ላይ ብርቱ ክርክር ነበር። በመጨረሻም ጉዳዩ በድምፅ ብልጫ ነው የተወሰነው። ክርክር መነሳቱ በራሱ ዛሬ ባሉበት መፅሀፍት ላይ ጥቂትም ቢሆን ጥርጣሬን አያጭርምን?
- 13) በማቴዎስ 16፡28 ላይ "እውነት እላቹኋለሁ ፣የሰው ልጅ በመንግስቱ ሲመጣ እስኪያዩ ድረስ እዚህ ከሚቆሙት ሞትን የማይቀምሱ አንዳንዶች አሉ" ይላል። ነገር ግን እንኳን ኢየሱስ ተመልሶ ሲመጣ ሊያዩ ይቅርና ያኔ ከነበሩት ውስጥ አንዱንም ሰው ያን ክፍለ ዘመን የተሻገረ የለም በዚያው በዚያ ክፍለ ዘመን ሞትን ያልቀመሰ የለም። ሁሉም ያኔ ጥንት ነው ከ1900 አመታት በፊት ነው ሁሉም ያለቁት። ታድያ ጥቅሱ ከስህተት ነው ን?
- 14. በቀላል ትርጉም የ1980 እትም መጸሀፍ ቅዱስ ወንጌል ምዕራፍ 16 ቁጥር 8 ስር በቀርበው የግርጌ ማስታወሻ ላይ "በእያንዳንድ የጥንት መፅሀፍት በዚህ ምዕራፍ በቁጥር 8 ቀጥሎ ያለው ቃል ይገኛል።"ይለናል

የሚከተለውን አስፍሯል፦ "ሴቶቹ ወደ ጼጥሮስና ወደ ጓደኞቹ ሄደው መልአኩ የነገራቸውን ሁሉ አወሩላቸው ፣ ከዚያ በኋላ ኢየሱስ እራሱ ለዘላለም ከፀሀይ መውጫ እስከ መጥለቂያ ድርስ በደቀ መዛሙርቱ አማካኝነት ላከ። ይላል። ያ የተላከው ወንጌል የት ሄዶ ነው ሌላ የተፃፈው ?ጠፍ? በጉባኤ ድምፅ ብልጫ ውድቅ ተደርገ?

- 15) የኢየሱስ ተከታዬች ጠላት የነበርው ሳውል(በኋላ ጻውሎስ የተሰኘው) አማኞን አሳዷል። እንዲታሰሩ ተስማምቷል። በኋላ ላይ ጳውሎስ "ኢየሱስ ተገልጦልኛል ሐዋርያት ነኝ" ብሎ ስለ ራሱ ተናገር። ተቀበሉት።ግና በ1ኛ ቆሮንቶስ 8፡40 ላይ <u>"እኔም ደግሞ የእግዚአብሔር መንፈስ</u> በእኔ ላይ ያለ ይመስለኛል ።"ብሏል። እምነት በይመስለኛል ያስኬዳልን?
- 16) ጻውሎስ በ 2ኛ ጤሞቴዎስ 2፡8 ላይ "ከሙታን የተነሳውን፣ ከዳዊት ዘርም የሆነውን እየሱስ ክርስቶስን አስብ፣ <u>የእኔም ወንጌል ይሄው ነው"</u> ብሏል።

ጻውሎስ "የእኔ ወንጌል ይኸው ነው።"ሲል እርሱም ወንጌል አለው እንዴ? የሌሎቹ ወንጌልስ ? እንዲሁ ጻውሎስ "በክርስቶስ ፀጋ የጠራናቹህን እርሱን ትታችሁ ወደ ተለየ ወንጌል እንዲህ ፈጥናቹህ መዞራቹህ ደንቆኛል ።(ገላትያ 1፡16) ብሏል ።

ጻውሎስ ይህንን ሲናገር ዛሬ የምናውቃቸው አራቱም "ወንጌላት" (የማቴዎስ ፣የማርቆ ፣የሉቃስና የዬሐንስ ወንጌላት) አንዳቸውም አልተፃፋም ነበር ። ይህንን ከመፃፍ ቅዱስ መዝገብ ቃላትም ሆነ ስለ መፃፎቹ አፃፃፍ ቅድመ ተከተል ከሚገለፁ መፃፍት መረዳት ይቻላል ። ታድያ ጻውሎስ"የእኔ ወንጌል " እና "ወደ ተለየ ወንጌል" ሲል የጠራቸው ወንጌላት የትኞቹ ናቸው ሉቃስ 1፡1-4 ላይ "በእኛ መካከል ስለ ተፈፀሙት ነገሮች <u>ብዙዎች ታሪኩን የተቻላቸው ፅፈውት ይገኛል</u> ፣ይህም ታሪክ ከመጀመሪያው አንስቶ የዐይን ምስክሮች የቃሉ አገልጋዬች የነበሩ ያስተላለፋልን ነው። ክብር ቴዎፍሎስ ሆይ! <u>እኔም በበኩሌ ሁሉን ከመሠረቱ በጥንቃቄ ከመረመርሁ በኋላ ታሪኩን ቅድመ ተከተሉን በጠበቀ ሁኔታ ልጻፍልህ መልካም ሆኖ ታየኝ፣</u> ይህንን የማደርገው የተማርከው እውነት መሆኑን እንድታውቅ ነው።" ብሏል። በዚህ ጥቅስ ላይ "ብዙዎች ታሪኩን የተቻላቸው ያክል ፅፈው ይገኛል "ያለው ይሁን ሌላኛው ወንጌል?

ወንጌሎቹ አንድ አይነት ከሆኑና ልዩነት ከሌላቸው ጻውሎስ ለምን "ወደ ተለየ ወንጌል" ሲል ወቀሳቸው? ሉቃስ "ብዙዎቹ ታሪኩን የተቻላቸው ያህል ፅፈውት ይገኛል" ሲል ብዙ ሰዎች የእየሱስን ታሪክ እንደፃፈ ነግሮናል ታድያ እንዚያ ብዙዎቹ የፃፋት የት ገቡ?

- 17. እውን መንፈስ ቅዱስ ነድቶ የወንጌል ጸሀፊዎች እንዲፃፍ ካደርገ ለምን አራት ጊዜ ስለ አንድ ታሪክ መፃፍ አስፈለገ? አንዱ የረሳውን ሌላኛው እንዲሞላው? ወይስ ወንጌሎች ሲጋጩ እንድናነብ ፈልጎ ይሆን?
- 18) "የሐዋርያት ስራ 20:35 ላይ በጉልበታችን ደክመን ችግረኞችን መርዳት እንዳለብም ባደርግሁት ሁሉ አሳይቻለሁ ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው።" ያለውን የጌታ እየሱስ ቃል እናስታውስ ።ይላል። ነገር ግን ኢየሱስ ይህንን ያለበት ስፍራ በአራቱም ወንጌሎች ውስጥ ቢፈለግ አይገኝም ። ታድያ ጳውሎስ ለየትኛው ወንጌል ይሆን ይህን ያገኘው? ምን አልባት በጉባኤና በድምፅ ብልጫ ካልተመረጡ ወንጌላት መካከል ይሆንን?
- 19). ወንጌል በመንፈስ ቅዱስ ተመተው ተጻፋ ብለው ያምናሉን? ወንጌሎች ይህንን ያረጋግጣሉን? እንዲሁም በተቃራኒ ቢያረጋግጡስ?
- 20).ጳውሎስ ደብዳቤዎቹን ያኔ ጽፎ ሲልክ ዛሬ እንደሆነው ለአለም አስቦ ነበርን? ቢሆንማ ለምን አንዴም ቢሆን ለኢትዬጽያ/አፍሪካ ወዘተ አልላከም? የተፃፈው ለአለም ከሆነ ለምን "ሰቆሮንቶስ " ፣"ለሮሜ" ፣"ለገላትያ"፣"ለኤፌሶን ሰዎች" ወዘተ ተላከ?
- 20). እውን ክርስቲያኖች እንደሚሉት እያንዳንዱ መጸሀፍት በመንፈስ ቅዱስ መፃፋን ቢያረጋግጡ ኖሮ የትኞቹን መቀበል እንዳለባቸው ለመወሰን ለምን በቀደምት ቤተ ክርስቲያን በርካታ ጭቅጭቅ ጉባኤ ተደርገ ? ለምንስ ሰው ሰራሽ መስፈርቱ ለአምላክ ቃል ተቀመጠ ?

ለምንስ በድምፅ ብልጫ ፀደቀ? ለምን ዛሬም ድርስ የልዩነት ምንጭ ሆነ?

- 22) እውን መፅሐፎቹ ከመንፈስ ቅዱስ መሪነት የተፃፈና ይህንንም የሚያረጋግጡ ከሆነ ለምን ዛሬም ድረስ በኦርቶዶክስ፣ ካቶሊክ እና ፕሮቴስታንት የተለያየ መፅሐፍ ቅዱስ አገልግሎት ላይ ዋለ? ለምንስ ነው ዛሬም ድረስ ስምምነት ላይ መድረስ ያልተቻለው ?
- 23) ኦርጂናል መፅሐፍ ቅዱስ እንደሌለ ያውቃሉን ? ይህንንም ለነገሩ ክርስቲያኖችም አያስተባብሉም።ቢኖርማ ለምን ከበርካታ መፅሐፍት መካከል ለመለየት የድምፅ ብልጫ ይደረግ ነበር ? ክፍፍል ፣ጭቅጭቅ፣ ልዩነት ይከሰት ነበር ን?
- 24) ከበርካታ መፅሐፍቶች መካከል ዛሬ የሚገኘውን ሲመርጡ የአምላክን ቃል በምን ሚዛን ለዩት? እውነትና ሐሰት የሚለውን አምላካዊ አስተምህ ሮት የሚረጋገጠው ያ የሚመረጠው መፅሐፍ ሆኖ ሳለ ለምን ወደ ድምፅ ብልጫ ተገባ?
- 25) ክርስቲያኖች ስለእምነታቸው አቋም ይዘው ነው መፅሀፍቶችን የመረጡት ወይስ መፅሐፍቶችን ከመረመሩ በኋላ ነው አቋም የያዙት ?
- 26) "አጭሩ "ና "ረጅሙ" የሚባሉ የማርቆስ ወንጌሎች እንዳሉ ያውቃሉን? አንዳንድ መፅሐፍ ቅዱሶች የማርቆስ ወንጌልን በ16፡8 ሲያቆሙ ረጅሙ ደግሞ በ16፡20 ይጠቃለላል ። ይህ ለምን ሆነ? እንዴት ተለያዩ?
- 27) ዮሐንስ ወንጌል ፀሐፊ "ዮሐንስ የተባለው የእየሱስ ድንቀ መዝሙር ነው"ተብሎ ይገመታል ። የይሀንስ ወንጌል 21:24 ላይ " ...ስለዚህ ነገሮች ሁሉ የመስከርና እነዚህን ነገሮች የፃፈ ይህ ደቀመዝሙር ነው። "የእርሱም ምስክርነት እውነት እንደሆነ እናውቃለን።" ይላል። ይህ የማን ንግግር ነው ? እናውቃለን የሚለውን እያለ ያለው ማነው? ዮሐንስ ስለ ራሱ ነው እንዲህ የሚለው ወይስ ሌላ ዮሐንስ ደቀመዝሙር ነው ይህን እየፃፈያለው?
- 28) ዘዳግም 31:24–29 "ሙሴ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ የዚህን ቃል በመፅሀፍ ቅዱስ ጽፎ እንዳበቃ፣የእግዚአብሄርን የኪዳን ታቦት የሚሸከሙ ሌዋውያንን እንዲህ ሲል አዘዛቸው፣…የቱን ያህል አመፀኞችና አንገተ ደንዳኖች እንደሆናችሁ አውቃለሁና።እኔ በህይወት ከእናንተ ጋር እያለሁ እንደዚህ ካመፃችሁ ፣ከሞትሁ በኃላማ የቱን ያህል ልታምፁ!…እኔ ከሞትሁ በኃላ ፈፅማችሁ እንደምትረክሱ፣ካዘዝኋችሁም መንገድ ዘወር እንደምትሉ አውቃለሁና።"ይላል። ታዲያ ሙሴ ይህን ተናግሮ ሳለ እንዴት መጻህፍቶቹን አይሁደወ ጠብቀው አቆዩ ይባላል?
- 29) የኦርቶዶክሱ መጻህፍ ቅዱስ ስለ ሴት እንዲህ ይላል:- "ከደረቅ ሴት ጋረወ ከምትኖር ከምድር አውሬዎችና ከአንበሳዎች ጋረወ መኖር ይሻላል።" (መፅሀፈ ሲራክ 25:16)

- ◆"በቤትህ አጠገብ ለውሃ፣ መፍሰሻ፣ አታብጅላት ፣ለሴት የልብህን ሚስጢር አታውጣላት።" (መፅሀፈ ሲራክ 25:24)
- ◆"ምስጢርህን እንዳታወጣብህ ለሴት ልብህን አትስጥ"(መፅሃፈ ሲራክ 9:5)
- ◆°ከሴት ቸርነት የወንድ ንፉግነት ይሻላል።ውሽማዋንና ባሏን የምታቃና እፍረት ናት።"(በመፅሃፈወ ሲራክ 42:14)
- ❤ከልብስ ልብ ይገኛል ፤ኃጢያትም ሁሉ ከሴቶች ይገኛል ።"(መፅሀፈ ሲራክ 42:13–14)
- ◆"ጥንቱንም ኃጢአት ከሴት ተገኘች ፤ስለ እርሷም ሁላችንም እንሞታለን።"(መፅሀፈ ሲራክ 25:23)

እውን ይህ የአምላክ ቃል ነውን መፅሀፍ ቅዱስ የሚያስተምረው አምላክ ሴቶችን እንዲህ ይጠላልን? ወይስ ይህ የሰው ቃል ነው?

ማስተንተን ይበጃል

በጭፍን የራሳችን ወገን ስለሆኑ ብቻ የምናምናቸውና የምንቀበላቸው ከሆነ መጨረሻው ላያምር ይችላል፡፡

ሙስሊሞችና ክርስቲያኖች ያለቸውን ልዩነት በሰከነ ሁኔታ እውነትን ከመፈለግ አንጻር ብቻ ቢወያዩ፣ ቢነጋገሩና ማስረጃቸውን ቢለዋወጡ መልካም ነው።

አንዱ ስለሌላኛው ከተቃራኒ ወገኖች የሚጻፋትን ሳይሆን ከራሱ ከእምነቱ መሪዎች የሚፃፈውን ቢያገናዝብ እሰየው የሚያስብል ነበር።

እጅግ የሚያሳዝነው ግን ክርስቲያኖች ስለ ኢስላም ያላቸው ግንዛቤ ሙሉ ለሙሉ ከኢስላም መዛግብት አልያም ሊቃውንት የተገኘ አለመሆኑ ነው፡፡

ክርስቲያን ጸሐፍት ከጻፏቸውና ከነርሱ በሰሙት ላይ ተንተርሰው አቋም ይዘዋል።

አዕምሮ እያለን ማመዛዘንና ማስተዋል ስንችል የራሳቸንን ወገን ብቻ እያዳመጥን ሌሎችን ቸል እንላለን፡፡

አስተውሎታችንን እንዳንጠቀምና የቤተ አምልኮዎቻችንን እምነት ለመረዳት እንዳንሞክር በመምህራን ተነግሮናል፡፡

እንድናምን የተጠየቅነውን ነገር ለመረዳት ከአምላክ የተሰጠንን የአስተውሎት ኃይል እንድንጠቀምም አልተፈቀደልንም። ብንሞክር እንኳ ወደ ክህደት ልናመራ እንደምንችል ስለተነገረን ያለ አስተውሎት ማስተንተንና ጥያቄ አሜን ብለን መቀበልን መርጠናል።

በርካታ ተቃራኒ አስተምህሮት ያላቸው አማኞች በእለተ ትንሳኤ ከአምላካቸው ፊት ይቀርባሉ።

በዚያ ወቅት እውነትን በትኩረት አንሰማም የሚሉት ወይ ኪሳራቸው ! በጭፍን የተከተሉትና ትክክለኛውን ጎደና የሳቱት ገሃነም እሣት መጨረሻቸው ይሆናል፡፡

ያኔ ይቆጫሉ፡፡ አዕምሯቸውን ተጠቅመው የሚነገራቸውን ባለመመርመራቸው ጥልቅ ሀዘን ይሰማቸዋል፡፡

የዛሬውን ጥፋታቸውን ይረዱታል።

ቁርኣን እንደሚነግረን ይላሉም፣የሚነገረንን እውነት ትኩረት ሰጥተን) የምንሰማ በአዕምሯችን የምንጠቀም (የምናስብ) ቢሆን ኖሮ ከእሳት ሰዎች ባልሆንን ነበር።" (ሱረቱል ሙል 67:10)

ሰሚ ጆሮ አስተዋይ አዕምሮ ያለው ሰው ራሱን ለእንዲህ አይነቱ ውድቀት አያዘጋጅም፤ ፈፅሞ ጭፍን ተከታይ አይሆንም፤ የማያውቀውን ሊከተል አይደፍርም::

የሰው ልጅ ከእንስሳ የሚለየው ማሰብና መምረጥ፣ ሂይወቱንም በመረጠውና ባመነበት ጎዳና ማስኬድ ፣መረጃዎችን መዝኖና ፈትሾ፣ አይቶና አስተንትኖ ያሳመነውን መቀበል በመቻሉ ነው::

ይህን ባህሪውን ካጣ ወደ እንስሳት ደረጃ ማሽቆልቆል ብቻ ሳይሆን ከዚህም የባሰ ይሆናል::

ምክንያቱም እንስሳት በተፈጥሮአቸው የተለገሳቸውን ውስን ችሎት ተጠቅመው ህይወታቸውን አላህ በፈለገላቸው መልኩ ይመራሉ::

ስለሆነም ማስተዋል ግድ ይላል::

ከውድቀት ለመታደግ ጎዳናችን ማስተዋል የተሞላበት ሊሆን ይገባል::

መፅሐፍ ቅዱስ እንድህ ይላል:-

«የማስተዋልን መንገድ የሚስት ሰው፣ በሙታን ጉባኤ ያርፋል:: »(ምሳሌ 25: 16)

እንድሁም :-

«ማስተዋልን ገንዘቡ ላደረጋት የህይወት ምንጭ ናት:: »(ምሳሌ 16: 22)

የነብያት መልዕክት አንድ ነበር፣ግና ከነርሱ በኋላ ህዝቦች ተከፋፈሉ::

ለፈጣሪ ሙሉ በሙሉ መታዘዝ ቀረ፣ በአንዱ ጎዳና ምትክ ብዙ ሃይማኖቶች ተፈጠሩ::

ሰው በሙሉ የተለያየ እምነት ተከታይ ሆነ::

የራሱን እንጂ" ያኛው ትክክል ይሆን? "ሳይል ለመመርመር ሳይፈቅድና የህሌና መስኮቶቹን ሁሉ ዘግቶ በያዘው እምነት ደስተኛ ሆኖ ይኖራል::

እምነቶቹ ምንም ይሁኑ ምን ስለማይመረምሩና ስለማያስተነትኑ ተከታዮቹ በእምነታቸው ደስተኛ ሆነዋል::

አምላካችን አላህ (ሱ. ወ) ይህንን እውነታ እንድህ ይነግረናል:-

«(ከዚያ ተከታዮቻቸው) የሃይማኖት ነገራቸውንም በመካከላቸው ክፍልፍሎች አድርገው ቆራረጡ። ሕዝብ ሁሉ እነርሱ ዘንድ ባለው ሃይማኖት ተደሳቾች ናቸው።» (አል_ሙእሚኑን 23: 53)

ማስተዋልና ብስለት ከሌለ ተከታታዮች በያዙት ማስተዋል በጎደለው፡ እምነታቸው ደስተኞች ናቸው፡፡

መፀሐፍ ቅድሱም እንዲህ ይላል :-

" እናንተ ብስለት የሌላችሁ ማስተዋል የሌለበት መንገዳችሁን እስከ መቼ ትወድታላችሁ" (ምሳሌ 1;22)

እያንዳንዱ ከንቱ ስሜቱን ተከታይ ሆኗል፡፡ መረዳት የሚያስችል አዕምሮ እያለው ባለመጠቀሙ የሚነገረውን አይሰማም፡፡ አይረዳም ፣ አዕምሮ ሳለው እንስሳ ሆኗል፡፡

አዕምሮን ተጠቅሞ አስተንትኖ ትክክለኛውን አምላክ አውቆ ትዕዛዛቱን መከተል ሲገባው እንዲሁ ከንቱ ስሜቱን ይከተላል።

ቁረአን እንዲህ ይላል:-

«ፍላጎቱን አምላኩ አድርጎ የያዘውን ሰው አየህን አንተ በእርሱ ላይ ጠባቂ ትኾናለህን ይልቁንም አብዛኛዎቻቸው የሚሰሙ ወይም የሚያውቁ መኾናቸውን ታስባለህን እነርሱ እንደ እንስሳዎች እንጂ ሌላ አይደሉም። ከቶውንም እነሱ ይልቅ መንገድን የተሳሳቱ ናቸው።»

(አል ፉርቃን 25፡43-44)

መጸሐፍ ቅዱስ (በመዝሙር 32፡ 9) ላይ እንዲህ ይላል:-

"ማስተዋል እንደሌላቸው፡ እንደ ፈረስና እንደ በቅሎ አትሁን።*"*

ይህ የሚያስገነዝበን በጭፍን መከተል (በተለይ በእምነት ጉዳይ) ምን ያህል የተወገዘ እንደሆነ ነው።

ጥሩ አስረጂ የማሆን ሌላ በቁረአን ውስጥ የተጠቀሰው ታሪክ የኢብራሂም (አብረሃም) ታሪክ ነው ፡፡

ማህበረሠብቡ ጣኦት አምላኪ በነበረበት ሁኔታ ኢብራሂም (አብረሃም) በአዕምሯቸው ይመራመሩ ነበር።

በምክንያታዊነት የአጋሪዎችን እምነት ከንቱነትም ይረዳሉ።

ቁረአን እንዲህ አስፍሮታል:-

«እንደዚሁም ኢብራሂምን (እንዲያውቅና) ከአረጋጋጮቹም ይኾን ዘንድ የሰማያትንና የምድርን መለኮት አሳየነው፡፡

ሌሊቱም በእርሱ ላይ ባጨለመ ጊዜ ኮከብን አየ። «ይህ ጌታዬ ነው» አለ። በጠለቀም ጊዜ፦ «ጠላቂዎችን አልወድም» አለ።

ጨረቃንም ወጪ ኾኖ ባየ ጊዜ፡- «ይህ ጌታዬ ነው» አለ። በገባም ጊዜ፡- «ጌታዬ (ቅኑን መንገድ) ባይመራኝ በእርግጥ ከተሳሳቱት ሕዝቦች እኾናለሁ» አለ። ፀሐይንም ጮራዋን ዘርግታ ባየ ጊዜ፡- «ይህ ጌታዬ ነው። ይህ በጣም ትልቅ ነው» አለ። በገባችም ጊዜ፡- «ወገኖቼ ሆይ! እኔ ከምታጋሩት ሁሉ ንጹሕ ነኝ» አለ። «እኔ ለዚያ ሰማያትንና ምድርን ለፈጠረው (አምላክ) ቀጥተኛ ስኾን ፊቴን አዞርኩ። እኔም ከአጋሪዎቹ አይደለሁም» (አለ)።

(ሱረቱል አንዓም 6:75-79)

" በሚያሳዝን መልኩ በሃይማኖት ጉዳይ ጭፍን ተከታይነት ተንሰራፍቷል።

በዓለማዊ እውቀት አንቱ የተባሉ ዶክተሮች" አርቆ አሳቢ "ናቸው። የሚባልላቸውና በተለያዩ የሞያ መስኮች የተሰማሩ ግለሰቦች፣ በየዘርፋቸው በርካታ ጥናት ያካሄዱ፣ አዳዲስ ግኝቶች ያገኙ፣ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ ምክንያታዊነትን ተላብሰው በሚመሰጥ መልኩ ሀሳባቸውን የሚያቀርቡ ሁሉ ማን እንደፈጠራቸው፣ እውነተኛው አምላካቸው ማን እንደሆነ፣ ለምን እንደሚኖሩ፣ አምላካቸው ከነርሱ ምን እንደሚፈልግ ለማወቅ ከልብ አይጥሩም።

ያላቸውን ያን ጥልቅ የማስተንተን ችሎታ ተጠቅመው ሲያስቡ አይስተዋሉም።

በጭፍኑ የሆንን ሃይማኖት ያለ ምክንያታዊነት ሲከተሉ ይታያሉ።

የመገኘታችንን ሚስጥር፣ የመኖራችንን ዓላማና ትክክለኛውን እምነት ከማወቅና ያወቅነውን ደግሞ በመከተል ራሳችንን ከማዳን የሚበልጥ በዚሀች ዓለም ምን ፀጋስ አለ? ያለንን ማንኛውንም ተሰጥኦና የታደልነውን አዕምሮ ለዚህ ካላዋልን ሌላ ለምን ይውላል?

ብዙ ሰዎች በሃይማኖት ጉዳይ ቸልተኛ በመሆናቸው እንጂ ትክክለኛውን ጎዳና ለመፈተሽ የሚችል ብሩህ አዕምሮ ጥሩ ተሰጥኦ እምቅ ችሎታ ወይም ጥሩ አጋጣሚዎች ሳይገጥማቸው ቀርቶ አይደለም፡፡

ያላቸውን አዕምሮ ተጠቅመው ለማስተንተን ባለ መሞከራቸው ግን ከአምላክ እገዛ አያገኙም።

ሁሌም እዚያው ናቸው፡፡ እውነትን ለማወቅ ትጉና ጉጉ የሆነ ሰው ግን የእውነት መንገድን ያገኛል፡፡

በሮች ሁሌም የሚከፈቱት ለእንዲህ አይነቱ ሰው ነው።

አስታውስ!!የአብዛኛው ሠው ችግር እውቀት ማጣት አይደለም። ቸልተኝነት እንጂ !!

ሥለሆነም የማያውቁትን ይከተላሉ። አምላክ ሠውን ሁሉ ከማሠብ ችሮታ ጋር ፈጥሮታል።

ሥለ ሀይማኖት ማሠብና መመራመር ውሥብሥብ እንደሆነ አድርገን በራሣችን እንቀልድ።

ውሥብሥብ እንደሆነ አድርገን በመናገር ምክኒያት አንደርድር።

መክብብ እንዲህ ብሏል:-

" ይህ አንድ ነገር ብቻ አገኘሁ! እግዝአብሄር ሠውን ቅን አድርጎ መሥራቱን ሠዎች ግን ውስብስብ ዜዴ ቀየሡ። " (መክብብ 7:29)

በጭፍን መከተል ሞኝነት ነው።

አለመመራመርና አለማጥናት ደግሞ እብደት ነው።

መክብብ እንዳለው:-

" ሥለዚህ ጥበብንና የነገሮች አሠራር ለመመርመርና ለማጥናት የክፋትን መጥፎነት የሞኝነትን እብደት ለማሥተዋል ለአምሮዬን መለሥሁ።" (መክብብ 7:25)

ጌታችን አላህ (ሱ ወ) እንዲህ ሲል ጭፍን ተከታይነትን ኮንኗል:-

«ለአንተም በርሱ ዕውቀት የሌለህን ነገር አትከተል። መስሚያ፣ ማያም፣ ልብም እነዚህ ሁሉ (ባለቤታቸው) ከእነሱ ተጠያቂ ነውና።»

(አል ኢሥራእ 17:36)

ያለ ጥያቄና ያለ ማሥተዋል በተገኘ ጭፍን ተከታይነት ላይ የተመረኮዘ እምነትን ኢሥላም ፈጽሞ አይቀበልም።

የሠውን ምሁራዊ (አምሮአዊ) ህይወት አሥመልክቶ የራሡ የሆነ ግንዛቤ አለው ኢሥላም በአላህ ማመንን ይጠይቃል።

በአላህም እንድናምን ጥሪ የሚያደርጉ አንቀጾችን አሥፈላጊነት በቤተ መጽሀፍ ወይም በአምሮ ውሥጥ ለማኖር ብቻ ሣይሆን አእምሮ እንዲነቃቃና እንዲያሥብ ሞቅ ይለ ግብዣና አሥቸኳይ ጥሪ በመመሥረቱ ላይ ነው።

በተመሣሣይ ሁኔታ የሠው ልጅ በበኩሉ ምንም እንደማያደርግ ሠነፍ ወራሽ አይነት እንዲሆንም አይፈልግም።

ቁርአን ምሁራዊነት (ከአእምሮ) አኳያም አማኝ እንድንሆን በብርቱ ትጋትና በፍጹማዊ ጥረት አማካይነት የሠው ልጅ ሙህራዊ ሀብቱን እንዲያበለጽግ ይፈልጋል።

በቀላሉ የሚመጣ ነገር በቀላሉ የሚጠፋ ሥለሆነ በቀላሉ ሊጠፋ በሚችል ቀላል እምነት ኢሥላም አይሥማማም።

ማጠቃለያ

በመፅሐፍ ቅዱስ በየ ጊዜው በሰው እየተጨመረ ና እየሰፋ መሔድ የተማረሩት ኢትዮጵያዊው አለማየሁ ሞገስ እንዲህ ሲሉ ፅፈዋል:-

"ዛሬ አለም ሁሉ በቀደሞ ዘመን ባለመግባባት የተነጣጠሉ አብያተክርስቲያናት ሁሉ በሀይማኖት ካልሆነ በስርዓት የተለያዩት ሁሉ ለማገናኘት በሚጠሩበት ጊዜ በሁለት ባሕርይ ምክንያት ያልነበረ እያወራችሁ ልዩነትን በልበ ንፁሓን የምትተክሉ ፣ሰማያ አሀዱ መፅሐፍትን ገደላገደሉን ሁሉ ጨምራችሁ ከ 83:89ያገባችሁ፣ቃለ እግዚአብሔርን ከእናንተ ሐሳብ ጋር ካልተስማማ ስትደልዙና ስትሰርዙ የማታፍሩ ሰወች ምናችሁ ክርስቲያን ናቸው ተብሎ ይመሰከርላቸዋኋ?። (ሁሉም ሁሉን ይወቅ ከ (ቀደስ) አለማየሁሞገሰ ደርሶ ፣1987፣ቦሌ ማተሚያ ድርጅት፡ ገፅ 240!)

እንዲሁም በዚሁ መፅሐፋቸው የሚከተለውን ብለዋል:-

<u>"ከቀደሞ ጀምሮ በፍትሐ ነገስቱ የታዘዘው የ81 መፅሀፍት ቁጥር ይህ ሲሆን አሁን ግን</u> በግዕዝ የተፃፈ አዋልድና ሊቃውንት ለምን ይቀራሉ ብለው ነው መሰለኝ በ1980 በሲኖዶሱ ፈቃድ

<u>ኢትዮጵያ መፅሐፍ ቅዱስ ማኀበር አሳታሚነት የታተመው መፅሐፍ ቅዱስ 93 ይደርሳል።</u>

<u>በዚሁ እትም ላይም ሌላም አሻሽለን እንጨምራለን ብለው ቃል ስለገቡ፡</u> <u>እነ ሰይፈ መለኮት፣ እነ ሠኔ ጎልጎታ፣</u> <u>እነ አጋኖርን ፣ እነ ውዳሴ አምላክ ወዘተ የመሳሰሉትም ቢሆን እንደሚጨመሩ ባለ ሙሉ</u>

<u>መፅሐፈ ባልቴትስ ቢሆን ከልፋፈ ፅድቅ ጋር በገዛ ሀገሩ ቢጨመር ምን አለበት?</u> (ከላይ የተጠቀሰው መፅሐፍ ፡ 214!)

ዛሬ "መፅሐፍ ቅዱስ" በሚል የሚታወቀው የክርስትና መፅሐፍ ኦርጂናሉ ስለሌለ በዘርፈ ብዙ ችግሮች እንደተሞላ ይገኛል ።

ይህ የመፅሐፍ ክፍል አይደለም። እነዚህ ጥቅሶች ድሮ አልነበሩም ወዘተ ውዝግቦች ለተራው አማኝ ባይነግሩም በሊቃውንት መካከል አነታራኪ እንደሆነ ቀጥለዋል።

ይህ በብሉይ ኪዳን ብቻ ሳይሆን በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት መካከል ይገኛል።

"እንዲህ አይልም ጠፍቷል፣ የወንጌሉ ክፍል አይደለም፣ እና ወዘተ ከተራው አማኝ የተደበቁ የውዝግብ ምንጮች ሆነዋል።

ለአብነት ከኢትዮጵያውያን ክርስቲያን ጸሐፍት አንዱ ተስፋዬ ሮበሌ "የማርቆስ ወንጌል "ተብሎ ከሚታወቀው መጽሐፍ የተወሰነው የወንጌሉ ክፍል እንዳልሆነ እንዲህ ጽፈዋል፡-

"በርካታ ሊቃውንት የማርቆስ ወንጌል የመጨረሻዎቹ ዐሥራ ሁለት ቁጥሮች (ማርቆስ 16:9-20) የማርቆስ ወንጌል ክፍል አይደሉም የሚል አቋም አላቸው፡፡...

[ስመጥር የቤተክርስቲያን አበው፣የማርቆስ ወንጌል የመጨረሻ ክፍል እንደጠፋ እንዲሁም በማርቆስ 16:9-20 ያለው ክፍል የማርቆስ ወንጌል አካል እንዳልሆነ ገልጸዋል፡፡ (ተስፋዬ ሮበሌ ውሃውና ፣ስሙ ገጽ 21)

እኒሁ ጸሐፊ በዮሐንስ ወንጌል ስለተነሳው ክርክር እንዲህ ይላሉ:-

" መገንዘብ ያለብን መሠረታዊው ቁም ነገር፣ በዚህ መልክ አክራካሪነት ያለው የሐዲስ ኪዳን ምንባብ ዮሐንስ 7:53-8:11 ብቻ ነው፡፡" (ከላይ የተጠቀሰው መጽሐፍ ገጽ 23)

ህግ አለን ወዘተ ይባላል?

ተስፋ ነን።

ትንቢት ኤርሚያስ እንዲህ ይጠይቃል።

"የጻሐፊዎቻችሁ ሐሰተኛ ብዕር ሐሰት እያስተናገደ እንዴት ዐዋቂዎች ነን የእግዚአብሔር ሕግ አለን ትላላችሁ? (ኤርሚያስ 8:8)

እስካሁን ያየናቸው የሚያስረዱት "መጽሐፍ ቅዱስ" በርካታ ችግሮች እንዳሉበት ነው።

እንደ ቁርኣን አስተምህሮት ዛሬ ያለው መጽሐፍ ቅዱስ ሙሉ ለሙሉ የአምላክ ቃል አይደለም።

የሰዎች፣የታሪክ ፀሃፊዎች ፣የነቢያት ተናጋሪዎቹ ያልታወቁ ንግግሮችና ሌሎችም የማይመለሱ ንግግሮች አለበት፡፡

ግን አብዛኛው ሰው ይህንን ሁሉ አያውቅም።

ይህን ሁሉ መጣረስና ዘርፍ ብዙ ችግሮችን ይዞ ሙሉ ለሙሉ የአምላክ ቃል ነው፤ ማለት ግልጽ ስህተት ነው፡፡

በሰው እጅ ተጽፈው የአምላክ እንደሆኑ ማመን ከባድ ቅጥፈት አይሆንምን?

ሰዎች እየጻፉት "ከአምላክ የተወረደ ቃል ነው"የሚባሉ መጽሐፍት እንደሚገኙ ቁርአን ይናገራል።

ቁርኣን «ከነሱም መጽሐፉን የማያውቁ መሃይማናን አሉ። ግን ከንቱ ምኞቶችን (ይመኛሉ)፤ እነርሱም የሚጠራጠሩ እንጂ ሌላ አይደሉም። ለነዚያም መጽሐፉን በእጆቻቸው ለሚጽፉና ከዚያም በርሱ ጥቂትን ዋጋ ሊገዙበት «ይህ ከአላህ ዘንድ ነው» ለሚሉ ወዮላቸው። ለነርሱም ከዚያ እጆቻቸው ከጻፉት ወዮላቸው። ለነሱም

ከዚያ ከሚያፈሩት (ኃጢኣት) ወዮላቸው።» ሱረቱል አል በቀራዕ 2:78—79

ከመጽሐፍ ቅዱስ መጻሐፍት መካከል ደግሞ ከግማሽ በላዮች ማን እንደጻፋቸው፣የት እንደ ተጻፉና መች እንደ ተጻፉ በውል አይታወቁም፡፡

ግምትና መላምት ብቻ ነው ያለው።

በአጭሩ ስለመጻሕፍቶቹ ስምምነት የለም።

ታዲያ እንዲህ ያለው መጽሐፍ እንዴት "የአምላክ ቃል ነው"እኛ ክርስቲያኖች የአምላክ ቃል ስላለን፤ ዐዋቂዎች ነን፤ክርስቲያን ያልሆነ አይጸድቅም፤ የእግዚአብሔር ህግ አለን "ወዘተ ይባላል?

ትንቢተ ኤርሜያስ እንዲህ ይጠይቃል:-

<u>"የጻሃፊዎቻችሁ ሃሰተኛ ብዕር ሀሰት እያስተናገደ እንዴት "አዋቂዎች ነን"፣የእግዚአብሄር ህግ</u> አለን፣ትላላችሁ?"

(ኤርሜያስ 8:8)

ታዲያ ክርስቶስ ማን ነው?

የመጨረሻው የአምላክ አላህ (ሱ ወ) ቃል የሆነው ቁርአን ሥለ ኢየሱስ(ኢሳ) በሚገባ ተናግሯል።

ቁርአን አምላካችን አላህ (ጥራትና ልእልና ይገባውና) «ልጅ ወለደ »፣«ልጅ ያዘ»፣ «ልጅ አለው»፣እና «ኢየሡሥ የአምላክ ልጅ ነው»… ወዘተ የሚሉ እምነቶችን ክፉኛ ኮንኗል:-

«አላህም ልጅ አለው አሉ። (ከሚሉት) ጥራት ተገባው። አይደለም በሰማያትና በምድር ያለው ሁሉ የርሱ ነው። ሁሉም ለርሱ ታዛዦች ናቸው።ሰማያትንና ምድርን ያለብጤ ፈጣሪ ነው፤ ነገርንም (ማስገኘት) በሻ ጊዜ ለርሱ የሚለው፡- «ኹን ነው፤» ወዲያውም ይኾናል።»

(ሱረቱል አል በቀራህ 2:116-117)

በሌላም ምእራፍ ላይ አላህ (ሱ ወ) ልጅ ከመያዝ የተብቃቃ መሆኑን ይገልጻል።

ክርስቲያኖች ለዚህ አባባላቸው አሣማኝ ማሥረጃ እንዳላቸውም ይጠይቃቸዋል።

አላህ (ሱ ወ)እንዲህ ይላል :-

«አላህ ልጅን ያዘ (ወለደ)» አሉ። (ከሚሉት) ጥራት ተገባው። እርሱ ተብቃቂ ነው። በሰማያትና በምድር ያለው ሁሉ የርሱ ነው። እናንተ ዘንድ በዚህ (በምትሉት) ምንም አስረጅ የላችሁም። በአላህ ላይ የማታውቁትን ትናገራላችሁን?»

(ሱረቱል ዩኑስ 10:68)

አምላካችን አላህ ልጅ ያዘ ማለት እጅግ የተሣሣተ እምነት ነው ፍጥረተ አለሙ ሁሉ የርሡ የሆነውን አምላክ እንደ ፉጡር ልጅ ያዘ ወለደ ወዘተ ብሎ ማሠብ የፈጣሪውን ሉአላዊነትን ፍጹምነት የሚጻረር ነገር ነው።

በቀደምት ነቢያት አስተምሮት የሌለ ለአምላክ የማይገባው ነገር ነው።

አላህ (ሱ ወ) እንዲህ ይላል:-

«አልረሕማንም ልጅን ያዘ (ወለደ)» አሉ። ከባድ መጥፎን ነገር በእርግጥ አመጣችሁ። ከእርሱ (ከንግግራቸው) ሰማያት ሊቀደዱ፣ ምድርም ልትሰነጠቅ፣ ጋራዎችም ተንደው ሊወድቁ ይቃረባሉ።

ለአልረሕማን ልጅ አልለው ስለአሉ። ለአልረሕማን ልጅን መያዝ አይገባውም። በሰማያትና በምድር ያለው ሁሉ (በትንሣኤ ቀን) ለአልራሕማን ባሪያ ኾነው የሚመጡ እንጂ ሌላ አይደሉም።» (ሱረቱል መርየም 19:88-93)

አይሁዶች ኡዘይር" የአላህ ልጅ "ነው አሉ።

ክርሥቲያኖች ደግሞ "ኢየሱስ ክርስቶስ "አል መሲህ "የአላህ ልጅ" ነው አሉ።

ቁርአን ይህንን ጠንከር ባለ መልኩ እንዲህ ተችቷቸዋል።

አላህ (ሱ ወ)እንዲህ ይላል:-

«አይሁድ ዑዘይር የአላህ ልጅ ነው አለች። ክርስቲያኖችም አልመሲሕ የአላህ ልጅ ነው አሉ። ይህ በአፎቻቸው (የሚናገሩት) ቃላቸው ነው። የእነዚያን ከነሱ በፊት የካዱትን ሰዎች ቃል ያመሳስላሉ። አላህ ያጥፋቸው። (ከእውነት) እንዴት ይመለሳሉ!

ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ የሌለውን አንድን አምላክ ሊገዙ እንጂ ያልታዘዙ ሲኾኑ ሊቃውንቶቻቸውንና መነኮሳታቸውን፣ የመርየምን ልጅ አልመሲሕንም ከአላህ ሌላ አማልክት አድርገው ያዙ፡፡ ከሚያጋሩት ሁሉ የጠራ ነው፡፡ የአላህን ብርሃን በአፎቻቸው ለማጥፋት ይፈልጋሉ፡፡ አላህም ከሓዲዎች ቢጠሉም እንኳ ብርሃኑን መሙላትን እንጅ ሌላን አይሻም፡፡ እርሱ ያ አጋሪዎቹ ቢጠሉም መልክተኛውን (ሙሐመድን) በቅን መንገድና በእውነተኛ ሃይማኖት ላይ ከሃይማኖት ሁሉ በላይ ይፋ ያደርገው ዘንድ የላከው ነው፡፡» (ሱረቱል አተ_ተውባ 9:30-32)

እሥስሁን ባሳለፍነው እንደተመለከትነው በኢየሱስ ላይ ክርስቲያኖች ያለቸው አቋም ይህ ብቻም አይደለም።

«አምላክ ነው» « ከሥላሤዎች አንዱ ነው።»

የሚለው ይገኝበታል። እናቱም ቅድስት ማርያም "ወላዲት አምላክ/ የአምላክ እናት" በማለተወ ያመልካሉ። ይሰግዱላታል። ይማፀኗታል። ታማልደናለች ወዘተ በማለት "አማልክት" አድርገው ይዘዋታል። (ኦርቶዶክሶች እና ካቶሊኮች ማርያምን ያመልካሉ። ምን ያህል ማርያምን እንዳመለኩ በስፋት ለመገንዘብ "በውኑ በማርያም ማመን ይገባሃልን?" የሚለውን የመጋቢ ጥበብ ሰለሞን መጽሐፍ ያንብቡ።) ኢየሱስ ፈፅሞ ይሄንን አላስተማረም። "አምልኩኝ እናቴንም ተገዙ ፤የአምላክ ልጅ ነኝ፤" የሚለው የርሱ አስተምህሮት አይደለም። ጌታችን አላህ (ክርስቲያኖች ከሚሉት ጥራት ይገባውና) ኢየሱስ (ዒሳ) ይህን አለማለቱን እያወቀ ነገ በእለተ ትንሳኤ ቀን እርሱን ያመለኩ ሰዎች ላይ በራሱ በኢየሱስ አንደበት ያስመሰክርባቸዋል። ይህንንም ዛሬውኑ በመጨረሻው አምላክ መጽሐፍ በቁርአን ይነግረናል። ኢየሱስ በአምላኩ በአላህ በትንሳኤ እለት ሲጠየቅ በክርስትያኖች ላይ ምን ብሎ እንደሚመሰክር ቁርአን እንዲህ ይነግረናል።

አላህም፡- «የመርየም ልጅ ዒሳ ሆይ! አንተ ለሰዎቹ፡- እኔንና እናቴን ከአላህ ሌላ ሁለት አምላኮች አድርጋችሁ ያዙ ብላሃልን» በሚለው ጊዜ (አስታውስ)። «ጥራት ይገባህ፤ ለእኔ ተገቢዬ ያልኾነን ነገር ማለት ለኔ አይገባኝም። ብዬው እንደ ኾነም በእርግጥ ዐውቀኸዋል። በነፍሴ ውስጥ ያለውን ሁሉ ታውቃለህ። ግን አንተ ዘንድ ያለውን አላውቅም። አንተ ሩቆችን ሁሉ በጣም ዐዋቂ አንተ ብቻ ነህና» ይላል። «በእርሱ ያዘዝከኝን ቃል ጌታዬንና ጌታችሁን አላህን ተገዙ ማለትን እንጂ ለነርሱ ሌላ አላልኩም። በውስጣቸውም እስካለሁ ድረስ በነርሱ ላይ ተጣባበቂ ነበርኩ። በተሞላኸኝም ጊዜ (ባነሳኸኝ ጊዜ) አንተ በነሱ ላይ ተጠባባቂ ነበርክ። አንተም በነገሩ ሁሉ ላይ ዐዋቂ ነህ።»

«ብትቀጣቸው እነርሱ ባሮችህ ናቸው። ለነርሱ ብትምርም አንተ አሸናፊው ጥበበኛው ነህ» (ይላል)። ሱረቱልማኢዳህ 5:116—117)

ይህእየተነገራቸው ወደዚያው ውድቀት የሚያመሩ ካሉ በእርግጥ የሚገርም ነው ።

ይህ በእለተ ትንሳኤ የሚሆን ከስተት ነው። በኢየሱስ (አል_መሲህ ዒሳ) ላይ የተሳሳተ እምነት የያዙትን ከፍተኛ ኮንኖ ተግባራቸው ክህደት መሆኑን ግልፅ አድጓል።

"ኢያሱስ አምላክ ነው"። መባሉን እንዲህ ሲል በፅኑ ይቃወማል ።

"እነዚያ አላህ እርሱ የመርየም ልጅ አልመሲሕ ነው ያሉ በእርግጥ ካዱ። የመርየምን ልጅ አልመሲሕን እናቱንም በምድር ያለንም ሁሉ ለማጥፋት ቢሻ ከአላህ ማዳንን የሚችል ማነው በላቸው። የሰማያትና የምድር የመካከላቸውም ንግሥና የአላህ ብቻ ነው። የሚሻውን ይፈጥራል። አላህም በነገሩ ሁሉ ላይ ቻይ ነው።

(ሱረቱል ማኢዳህ 5:17)

በዚሁ ምዕራፍ ላይ የኢየሱስ አስተምህሮት ምን እንደነበረ ይገልፃል።

ኢያሱስ በአንዱ አምላክ (አላህ) ብቻ እንዲያምኑ ማስተማሩን ያስታውሳል።

በአላህ ያጋራ ሰው መጨረሻው የገሀነም እሳት መሆኑንና ገነት በእርሱ ላይ እርም መሆኗን እንዲህ ይገልፃል።

እነዚያ «አላህ እርሱ የመርየም ልጅ አልመሲሕ ነው» ያሉ በእርግጥ ካዱ። አልመሲህም አለ፡-«የእስራኤል ልጆች ሆይ! ጌታዬንና ጌታችሁን አላህን ተገዙ።» እነሆ! በአላህ የሚያጋራ ሰው አላህ በርሱ ላይ ገነትን በእርግጥ እርም አደረገ። መኖሪያውም እሳት ናት። ለበዳዮችም ምንም ረዳቶች የሏቸውም።

(ቁርዓን ሱረቱል ማኢዳህ 5:72)

የክርስቲያኖች እምነት ይህ ብቻ አይደለም።

ከላይ ስናይ አንደነበረው "ስላሴ" የሚሉት እምነት አላቸው።

አምላክ ስላሴ ነው ።

(በአካል ሶስት ናቸው /አብ፣ ወልድና ፣ መንፈስ ቅዱስ በግብር አንድ ናቸው" ይላሉ።

አላህ ከሶስቱ አማልክት አንዱ (የሶስቱ ሶስተኛ) ነው ይላሉ።

ቁርዓን ይህንን የስላሴን አስተምህሮ በፅኑ ይቃወማል።

ይህንን እምነታቸውን "ክህደት" ይለዋል ።

ከዚህ እምነታቸው ቢታቀቡ መልካም እንደሆነ ያስጠነቅቃል ።

የማሪያም ልጅ ኢየሱስ እንደ ቀደምት ነቢያት አንዱ ነቢይ እንጅ ሌላ እንዳልሆነ በመግለፅ ክርስቲያኖችን ይገስፃል ።

ምህረትን ጠይቀው ከአድራጎታቸው እንዲፀፀቱ ይጋብዛል ።

እንደሚከተለው ይገልፀዋል:-

እነዚያ «አላህ የሦስት ሦስተኛ ነው» ያሉ በእርግጥ ካዱ። ከአምላክም አንድ አምላክ እንጅ ሌላ የለም። ከሚሉትም ነገር ባይከለከሉ ከነሱ እነዚያን የካዱትን አሳማሚ ቅጣት በእርግጥ ይነካቸዋል።

ወደ አላህ አይመለሱምና ምሕረትን አይለምኑትምን አላህም መሓሪ አዛኝ ነው። የመርየም ልጅ አልመሲሕ ከበፊቱ መልክተኞች በእርግጥ ያለፉ የኾነ መልክተኛ እንጅ ሌላ አይደለም። እናቱም በጣም እውነተኛ ናት። (ሁለቱም) ምግብን የሚበሉ ነበሩ፤ አንቀጾችን ለነርሱ (ለከሓዲዎች) እንዴት እንደምናብራራ ተመልከት ከዚያም (ከእውነት) እንዴት እንደሚመለሱ ተመልከት።

(ሱረቱል 5:73 — 75)

ቁርአን ክርስቲያኖችን " የመፅሀፍ ባለቤቶች " ሲል ይጠራቸዋል ።

እንዲህም ይመክራቸዋል:-

«እናንተ የመጽሐፉ ሰዎች ሆይ! በሃይማኖታችሁ ወሰንን አትለፉ። በአላህም ላይ እውነትን እንጅ አትናገሩ። የመርየም ልጅ አልመሲሕ ዒሳ የአላህ መልክተኛ ወደ መርየም የጣላት «የኹን» ቃሉም ከእርሱ የኾነ መንፈስም ብቻ ነው። በአላህና በመልክተኞቹም እመኑ። « (አማልክት) ሦስት ናቸው» አትበሉም። ተከልከሉ፤ ለእናንተ የተሻለ ይኾናልና። አላህ አንድ አምላክ ብቻ ነው። ለእርሱ ልጅ ያለው ከመኾን የጠራ ነው። በሰማያትና በምድር ያለ ሁሉ የርሱ ነው። መመኪያም በአላህ በቃ።

አልመሲሕ (ኢየሱስ) ለአላህ ባሪያ ከመኾን ፈጽሞ አይጠየፍም። ቀራቢዎች የኾኑት መላእክትም (አይጠየፉም)። እርሱን ከመገዛት የሚጠየፍና የሚኮራም ሰው (አላህ) ሁሉንም ወደ እርሱ በእርግጥ ይሰበስባቸዋል።

እነዚያማ ያመኑት መልካሞችንም የሠሩት ምንዳዎቻቸውን ይሞላላቸዋል። ከችሮታውም ይጨምርላቸዋል። እነዚያን የተጠየፉትንና የኮሩትንማ አሳማሚን ቅጣት ይቀጣቸዋል። ከአላህም ሌላ ለእነሱ ዝምድንና ረዳትን አያገኙም።»

(ቁርዓን ሱረቱል ኒሳእ 4:171-173)

አላህ እውነትን ተናገረ።

ከአላህስ በላይ ማን እውነትን ይናገራል !?

የአላህ ውደታና ሰላም የነቢያት መደምደሚያ በሆኑት ላይ ይሁን! መንገዶች ሁሉ ወደ ኢሳላም ያመራሉ!

ኢስላምን ሳይቀበሉ ሞት እንዳይቀድመወት!!

ተፈፀመ አህመዲን ጀበል